

Broj: 05-02-2-72-3/26
Sarajevo, 17. 3. 2026. godine

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE

- Zastupnički dom -
- Dom naroda -

Trg Bosne i Hercegovine 1
71 000 Sarajevo

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 10-03-2026			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Radni broj	Broj priloga
01.02-02-1-879/26			

PREDMET: Prijedlog zakona zaštititi oznaka zemljopisnog podrijetla, *dostavlja se*

Poštovani,

u prilogu dostavljamo Prijedlog zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla, koji je Vijeće ministara Bosne i Hercegovine usvojilo na 102. sjednici održanoj 18. 2. 2026. godine, na prijedlog Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine, uz usvojen prijedlog da se isti uputi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine na razmatranje po skraćenom zakonodavnom postupku, sukladno članku 123. stavku (1) Poslovnika Doma naroda i članku 132. stavku (1) Poslovnika Zastupničkog doma.

Uz navedeni Prijedlog zakona dostavljamo i tekstove ovog prijedloga zakona na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku, na latiničnom i ćirilichnom pismu, kao i elektroničku verziju (CD) sa svim priložima. Istodobno dostavljamo i Obavijest Vijeća ministara Bosne i Hercegovine broj 05-07-1-337-3/26 od 25. 2. 2026. godine, Obrazloženje Prijedloga zakona, mišljenja nadležnih tijela, i to Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, Agencije za zaštitu osobnih podataka Bosne i Hercegovine, Direkcije za europske integracije Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine, Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine te Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, zatim Izjavu o usklađenosti, Obrazac broj 2a - fiskalna procjena učinaka, Izjavu i Izvješće o provedenim konzultacijama sa zainteresiranom javnošću te Obrazac broj 1 - prethodna procjena učinaka propisa.

S poštovanjem,

Prilog - Kao u tekstu -

Dostavljeno:

- naslovu
- a/a

GENERALNI TAJNIK
VIJEĆA MINISTARA BiH
mr. Robert Vidočić

Broj: 05-02-1-696-23/23SD
Mostar, 12.3.2026. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
Vijeće ministara
Generalno tajništvo
71000 Sarajevo
Trg Bosne i Hercegovine br. 1

16-03-2023

05 02-1 72-2/
26

PREDMET: Prijedlog zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla, *korigirani tekst za potrebe Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, dostavlja se.*

VEZA: Vaš akt broj: 05-07-1-337-3/26 od 25.2.2026. godine

Poštovani,

Postupajući po aktu veze u privitku dostavljamo korigirani tekst Prijedloga zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla, na dva pisma i tri jezika u papirnoj i elektronskoj formi, radi upućivanja Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine na razmatranje i usvajanje.

Temeljem članka 134. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 79/14, 81/15, 97/15, 78/19, 26/20, 53/22, 59/23, 87/23, 50/24) i članka 125. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 58/14, 88/15, 96/15 i 53/16) predlažemo da se predmetni zakon uputi u proceduru po skraćenom zakonodavnom postupku s obzirom da je prijedlog zakona označen oznakom "EI".

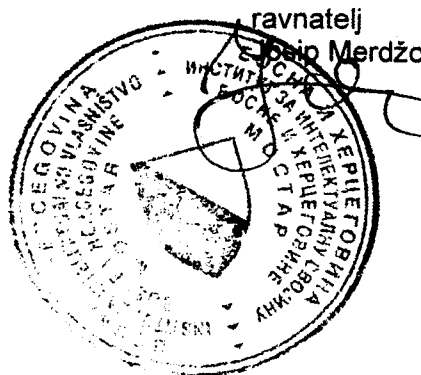
S poštovanjem,

PRIVITAK:

- kao u tekstu

DOSTAVLJENO:

- naslovu
- a/a

WEB: www.ipr.gov.ba; e-mail: info@ipr.gov.ba

Sjedište: 88000 Mostar, Kneza Domagoja bb.; e-mail: mostar@ipr.gov.ba; Fax: +387 36 31 84 20;

Tel: Protokol +387 36 33 43 81; Ured ravnatelja i zamjenika ravnatelja +387 36 33 43 82 (Mostar);

Ispostava Sarajevo: 71000 Sarajevo, Bulevar Meše Selimovića 95, Ispostava C – 3.kat; e-mail: sarajevo@ipr.gov.ba;

Fax: +387 33 65 27 57; Tel: Protokol +387 33 65 27 65;

Ispostava Banja Luka: 78000 Banja Luka, Akademika Jovana Surutke 13/3; e-mail: banjaluka@ipr.gov.ba; Fax: +387 51 22 68 41; Tel: +387 51 22 68 40

Odjeljenja: Nacionalni žig, Međunarodni žig +387 33 65 27 98; Patenti +387 33 61 80 95, +387 36 33 43 81;

Industrijski dizajn, Autorsko i srodna prava +387 36 33 43 81;

„П.З.Е.И.“

На основу члана IV 4. а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине на __. сједници Представничког дома, одржаној __ 202__ године, и на __. сједници Дома народа, одржаној __ 202__ године, усвојила је

ЗАКОН О ЗАШТИТИ ОЗНАКА ГЕОГРАФСКОГ ПОРИЈЕКЛА

ДИО ПРВИ - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1. (Предмет Закона)

- (1) Овим законом уређују се начин стицања, одржавање, садржај, престанак и правна заштита ознака географског поријекла у Босни и Херцеговини.
- (2) Овај закон примјењује се и на ознаке географског поријекла које су међународно регистроване за Босну и Херцеговину.
- (3) Ознаке географског поријекла регистроване за територију Босне и Херцеговине на основу Лисабонског аранжмана о заштити ознака поријекла и њиховој међународној регистрацији (у даљњем тексту: „Лисабонски аранжман“) имају исти учинак у Босни и Херцеговини као да су директно пријављене и регистроване у Босни и Херцеговини.
- (4) Овим законом усклађује се законодавство Босне и Херцеговине с Уредбом (ЕУ) 2024/1143 Европског парламента и Савјета о ознакама географског поријекла за вино, јака алкохолна пића и пољопривредне производе, те загарантовано традиционалним специјалитетима и необавезним изразима квалитета за пољопривредне производе од 11. априла 2024. (Сл. л., 2024/1143, 23. 4. 2024.), Директивом 2004/48 ЕЗ Европског парламента и Савјета од 29. априла 2004. о провођењу права интелектуалне својине (Сл. л., 157, 30. 4. 2004.), Лисабонским аранжманом о именима поријекла и географским ознакама и Уредбом (ЕУ) број

608/2013 Европског парламента и Савјета од 12. јуна 2013. о царинском провођењу права интелектуалне својине и стављању ван снаге Уредбе Савјета (ЕЗ) број 1383/2003.

- (5) Навођење правних аката Европске уније из става (4) овог члана врши се искључиво у сврху праћења информисања о преузимању правне тековине Европске уније у законодавство Босне и Херцеговине.

Члан 2.

(Родно значење израза)

Изрази који су, ради прегледности, дати у једном граматичком роду, без дискриминације се односе и на мушки и женски род.

Члан 3.

(Појам ознаке географског поријекла)

- (1) У смислу овог закона, ознака географског поријекла је скупни назив за сљедеће врсте ознака:
- а) ознаку поријекла производа;
  - б) гарантовано традиционални специјалитет;
  - ц) планински производ;
  - д) заштићену географску ознаку;
  - е) заштићено име поријекла.
- (2) Ознаке географског поријекла употребљавају се за обиљежавање природних, пољопривредних, прехранбених производа, вина и осталих алкохолних пића, индустријских, занатских и производа домаће радиности.

Члан 4.

(Појам ознаке поријекла производа и надлежност за поступак заштите ознаке поријекла производа)

- (1) Ознака поријекла производа је свака ознака којом се нека земља или мјесто које се у њој налази директно или индиректно означава као земља или мјесто географског поријекла производа.

- (2) Правна заштита ознаке поријекла производа, у складу с одредбама Мадридског споразума о сузбијању лажних или преварних ознака поријекла производа од 14. априла 1891. године, остварује се директном примјеном тих одредаба и прописа о сузбијању нелојалне конкуренције, у судском поступку пред стварно и мјесно надлежним судом или у управном поступку пред надлежним царинским органом или органом тржишне инспекције.
- (3) Суд је надлежан да одлучи која ознака поријекла производа, због свог генеричког карактера, не ужива заштиту у складу с одредбама Мадридског споразума о сузбијању лажних или преварних ознака поријекла производа.

Члан 5.

(Појам гарантовано традиционалног специјалитета и планинског производа те надлежност за поступак њиховог признања и регистрације)

- (1) Гарантовано традиционални специјалитет је назив који описује пољопривредни, укључујући и прехранбени производ чији начин производње, прерада или састав одговарају традиционалној пракси за тај производ или који се производи од сировина или састојака који се традиционално употребљавају.
- (2) Да би се регистровао као гарантовано традиционални специјалитет, назив се мора традиционално користити за означавање производа или описивати својства производа.
- (3) Планински производ је назив који се користи као сложеница искључиво за описивање производа намијењених људској прехрани, гдје и сировина и храна за животиње из узгоја потичу претежно с планинског подручја, а у случају прерађених производа, прерада се такође одвија на планинском подручју.
- (4) Планинско подручје је оно које је као такво дефинисано важећим прописима у Босни и Херцеговини.
- (5) За услове за признавање, поступак регистрације гарантовано традиционалног специјалитета и планинског производа и вођење њихових регистара, у складу са својим прописима, искључиво је надлежна Агенција за безбједност хране Босне и Херцеговине.

- (6) Гарантовано традиционални специјалитет и планински производ на својим паковањима могу користити, уз те називе, и жиг или индустријски дизајн за чији поступак признавања, регистрације и вођења регистара искључиву надлежност има Институт за интелектуалну својину Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Институт), у складу са Законом о жигу и Законом о индустријском дизајну.

Члан 6.

(Појам заштићене географске ознаке)

Заштићена географска ознака је било која ознака заштићена у Босни и Херцеговини, која садржи или која се састоји од имена географског подручја или друге ознаке познате да се односи на такво подручје, које идентификује да роба потиче с тог географског подручја, при чему се дати квалитет, репутација или друга карактеристика робе могу суштински приписати њеном географском поријеклу.

Члан 7.

(Појам заштићеног имена поријекла)

Заштићено име поријекла је било који назив заштићен у Босни и Херцеговини који садржи или који се састоји од имена географског подручја или другог назива познатог да се односи на такво подручје, које служи да одреди да роба потиче с тог географског подручја, при чему су квалитет или карактеристике те робе искључиво или суштински проузроковани географским окружењем, укључујући природне и људске факторе, а који такође дају роби њену репутацију.

Члан 8.

(Географско подручје поријекла)

- (1) Географско подручје поријекла заштићене географске ознаке и заштићеног имена поријекла (у даљњем тексту: заштићене ознаке поријекла), како је дефинисано у чл. 6. и 7. овог закона, може се састојати од цјелокупне територије земље поријекла или регије, локалитета или мјеста у земљи поријекла.

- (2) Овај закон примјењиваће се и у случају када се географско подручје поријекла, како је описано у ставу (1) овог члана, састоји од прекограничног географског подручја или његовог дијела.

Члан 9.
(Традиционални и историјски називи)

Ознаку географског поријекла чини и назив који није административни географски назив одређене земље, регије или локалитета, који је дугом употребом у промету постао општепознат као традиционални назив производа који потиче с тог подручја или је у питању историјски назив тог подручја, ако испуњава услове из чл. 4. до 8. овог закона.

Члан 10.
(Поријекло сировине)

- (1) Искључујући вино и друга алкохолна пића, производ се може изузетно заштитити заштићеним именом поријекла ако има доказано традиционално обиљежје, високу репутацију и добро је познат, те када сировина за производњу тог производа потиче с подручја различитог или ширег од подручја прераде, ако је подручје производње сировине ограничено и постоје посебни услови за производњу те сировине, као и систем инспекцијске контроле који обезбјеђује надзор над испуњењем посебних услова.
- (2) У случају пољопривредних и прехранбених производа, сировинама се сматрају само живе животиње, месо и млијеко.

Члан 11.
(Хомонимни називи)

- (1) Ако су називи два или више мјеста одакле производ потиче идентични или готово идентични у писаном или изговореном облику (хомонимни називи), заштита таквих географских назива биће призната свим заинтересованим лицима која испуњавају услове прописане овим законом, на основу принципа праведног и равноправног третирања произвођача на тржишту и истинитог обавјештавања потрошача, осим када то може изазвати забуну у јавности о тачном географском поријеклу производа.
- (2) Корисник хомонима дужан је дати довољно информација на етикети или паковању о стварном поријеклу производа, да би се хомоними могли што боље разликовати један од другог те да не би доводили у заблуду јавност.

Члан 12.

(Ознаке географског поријекла које се не могу заштитити)

Заштићеном географском ознаком или заштићеним именом поријекла не може се заштитити ознака географског поријекла:

- а) која је супротна јавном поретку или моралу,
- б) која представља име заштићене биљне сорте или животињске врсте, ако би то могло да доведе јавност у заблуду о географском поријеклу производа;
- ц) чији изглед или садржај би могао да створи забуну у привредном промету у погледу врсте, поријекла, квалитета, начина производње или других карактеристика производа;
- ц) која представља тачан назив земље, регије или локалитета с којег производ потиче, али који код потрошача изазива лажну представу да производ потиче из друге земље, регије или локалитета;
- е) која је, услед дуготрајне употребе, у обичном говору изгубила своје географско значење и постала генеричка, односно уобичајена за означавање одређеног производа;
- ф) која није заштићена или је престала да буде заштићена у земљи поријекла или која је престала да се користи у тој земљи;
- г) која је истовјетна или битно слична раније регистрованом жигу, ако, с обзиром на репутацију, познатост и дужину употребе тог жига, постоји могућност настанка забуне код потрошача у погледу произвођачког поријекла производа.

Члан 13.

(Генерички назив)

- (1) Генерички назив је онај географски назив који је, иако се односи на географско мјесто на којем је производ првобитно настао или је стављен на тржиште, у уобичајеном говору изгубио своје географско значење и постао општи назив тог производа.
- (2) При утврђивању је ли неки географски назив постао генерички, узимају се у обзир све околности, а нарочито постојећа ситуација на географском подручју с којег производ потиче, као и на подручјима потрошње производа.
- (3) Заштићена географска ознака и заштићено име поријекла не могу постати генерички називи док траје њихова заштита по овом закону.

Члан 14.
(Принцип територијалности)

Права призната на основу одредаба овог закона су територијално ограничена права која вриједе на територији Босне и Херцеговине.

Члан 15.
(Домаћа и страна лица)

- (1) Страна физичка и правна лица у погледу заштите ознака географског поријекла у Босни и Херцеговини уживају иста права и обавезе као и домаћа физичка и правна лица, ако то произлази из двостраних или међународних уговора или конвенција којима је приступила или их је ратификовала Босна и Херцеговина (у даљњем тексту: међународни уговори и конвенције) или из принципа реципроцитета.
- (2) Реципроцитет доказује страна која се на њега позива.
- (3) Страна физичка и правна лица могу да траже заштиту ознака географског поријекла у Босни и Херцеговини или упис статуса овлашћених корисника ако су им та права призната у земљи поријекла и ако испуњавају услове из овог закона.

Члан 16.
(Надлежност за поступак признавања заштићене географске ознаке или заштићеног имена поријекла)

- (1) За поступак признавања, услове и регистрацију заштићене географске ознаке и заштићеног имена поријекла, у складу с овим законом, искључиву надлежност има Институт.
- (2) Ако није другачије прописано овим законом, у поступку пред Институтом се примјењују одредбе закона којима се уређује управни поступак на нивоу Босне и Херцеговине.

Члан 17.
(Тужба против одлука Института)

- (1) Одлуке Института из члана 16. става (1) овог закона су коначне у управном поступку.
- (2) Против одлуке Института може се покренути управни спор.
- (3) Управни спор се покреће тужбом пред Судом Босне и Херцеговине, у року од 60 дана од дана пријема одлуке Института.

Члан 18.
(Регистри)

- (1) Институт у електронској форми води Регистар пријава заштићених географских ознака и Регистар пријава заштићених имена поријекла, Регистар пријава за признање статуса овлашћеног корисника заштићене географске ознаке, Регистар пријава за признање статуса овлашћеног корисника заштићеног имена поријекла, Регистар заштићених географских ознака, Регистар заштићених имена поријекла, Регистар овлашћених корисника заштићених географских ознака, Регистар овлашћених корисника заштићених имена поријекла и Регистар заступника за заштиту индустријске својине.
- (2) Регистром међународних пријава ознака географског поријекла сматраће се збирка пријава заштићених ознака географског поријекла поднесених на основу Лисабонског аранжмана и објављених од Међународног бироа Свјетске организације за интелектуалну својину (у даљњем тексту: Међународни биро).
- (3) Регистри из става (1) овог члана обједињени су у јединствени систем регистара индустријске својине Босне и Херцеговине у електронском облику.
- (4) Садржај регистара из става (1) овог члана прописат ће се посебним прописом за провођење овог закона (у даљњем тексту: имплементациони пропис).
- (5) Регистри из става (1) овог члана сматрају се јавним књигама и заинтересована лица могу да их разгледају без плаћања посебне таксе.

- (6) На писани захтјев заинтересованих лица и уз плаћање прописане таксе и накнаде трошкова поступка, Институт ће издати копије докумената и одговарајуће потврде и увјерења о чињеницама о којима води службену евиденцију.
- (7) Из регистара прописаних овим чланом изузете су заштићене ознаке поријекла и заштићене ознаке географског поријекла које су предмет закона који регулише организацију тржишта вина у Босни и Херцеговини, а које се воде у регистру којег успоставља и води Министарство спољне трговине и економских односа.

Члан 19. (Заступање)

- (1) Физичка и правна лица која се баве заступањем у поступку регистрације заштићених имена поријекла и заштићених географских ознака пред Институтом морају бити уписана у одговарајући Регистар заступника из члана 18. става (1) овог закона.
- (2) Страно физичко или правно лице које нема пребивалиште или страно правно лице које нема стварно и ефективно пословно сједиште у Босни и Херцеговини у поступку пред Институтом мора да заступа заступник из става (1) овог члана.
- (3) У Регистар заступника уписују се физичка и правна лица која испуњавају услове утврђене посебним прописом.

Члан 20. (Пружање информација)

- (1) Институт ће сваком заинтересованом лицу, на његов писани захтјев, омогућити увид у документацију која се односи на заштићену географску ознаку или заштићено име поријекла.
- (2) Садржај и начин увида из става (1) овог члана уредиће се имплементационим прописом.
- (3) Услуге претраживања пријављених и регистрованих заштићених географских ознака и заштићених имена поријекла за страна лица обављају се посредством заступника из члана 19. става (2) овог закона, а домаћа лица услуге претраживања могу да захтијевају и самостално.

Члан 21.

(Таксе и накнаде у поступку регистрација заштићене географске ознаке, заштићеног имена поријекла, стицања и одржавања статуса овлашћеног корисника и пружања информационих услуга)

- (1) За све радње у поступку регистрација и престанка заштићене географске ознаке и заштићеног имена поријекла, стицања, одржавања и престанка статуса овлашћеног корисника и за пружање информационих услуга плаћају се таксе сагласно важећим прописима којима се уређују државне административне таксе (у даљњем тексту: таксе) и накнаде посебних трошкова поступка (у даљњем тексту: трошкови поступка) у висини одређеној посебном тарифом коју доноси Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине, на приједлог директора Института.
- (2) Доказ о плаћеној такси и трошковима поступка из става (1) овог члана доставља се Институту на начин утврђен имплементационим прописима.
- (3) Савјет министара Босне и Херцеговине утврђује висину административних такси за поступке заштите ознака географског поријекла.

Члан 22.

(Међународно регистрација ознака географског поријекла)

- (1) Носилац права или овлаштени корисник заштићене географске ознаке или заштићеног имена поријекла може поднијети захтјев за међународно регистрација ознаке географског поријекла у складу с међународним или билатералним уговором који обавезује Босну и Херцеговину.
- (2) Захтјев за међународно регистрација из става (1) овог члана, уз плаћање прописане таксе и трошкова поступка, подноси се путем Института.
- (3) Садржај захтјева за међународно регистрација ознаке географског поријекла и поступање Института по том захтјеву уредиће се имплементационим прописом.

ДИО ДРУГИ - ПОСТУПАК ПО ПРИЈАВИ ЗАШТИЋЕНЕ ГЕОГРАФСKE ОЗНАКЕ И ЗАШТИЋЕНОГ ИМЕНА ПОРИЈЕКЛА

Члан 23.

(Покретање поступка за регистрацију)

- (1) Поступак за регистрацију заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке покреће се одговарајућом писаном пријавом на једном од службених језика Босне и Херцеговине.
- (2) Једна пријава заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке може се односити само на једну ознаку или име географског подручја и само на једну врсту производа.
- (3) Пријава за регистрацију заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке може се поднијети и на страном језику ако садржи ознаку врсте заштите која се тражи и контакт податке подносиоца пријаве на једном од службених језика Босне и Херцеговине.
- (4) Ако се пријава подноси на страном језику, подносилац пријаве мора у року од 90 дана од дана подношења пријаве на страном језику доставити овјерени превод пријаве на један од службених језика Босне и Херцеговине. у супротном ће се сматрати да је пријава повучена.
- (5) Пријава се подноси Институту у облику који је прописан имплементационим прописом.
- (6) Ако је пријава достављена електронски, подносилац мора доставити пријаву у оригиналу најкасније у року од 15 дана од извршене електронске доставе.

Члан 24.

(Лица која могу поднијети пријаву за регистрацију заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке)

Пријаву за регистрацију заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке могу да поднесу:

- а) домаћа физичка или правна лица, који су на одређеном географском подручју произвођачи производа који се означавају називом тог географског подручја;
- б) удружења лица из тачке а) овог става независно од начина удруживања, привредне коморе, удружења потрошача, општински, кантонални, ентитетски и државни органи заинтересовани за регистрацију заштићеног имена поријекла, односно заштићене географске ознаке у оквиру својих активности;
- ц) страна физичка или правна лица, односно страна удружења, ако је ознака географског поријекла призната у земљи поријекла, када то произлази из билатералних и међународних уговора.

Члан 25. **(Битни дијелови пријаве)**

- (1) Битни дијелови пријаве за регистрацију заштићене географске ознаке или заштићеног имена поријекла су:
  - а) захтјев за регистрацију с назнаком да се тражи регистрација заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке;
  - б) опис географског подручја;
  - ц) подаци о специфичним карактеристикама производа.
- (2) Садржај захтјева за регистрацију заштићене географске ознаке и заштићеног имена поријекла и прилога који се подносе уз захтјев прописане се имплементационим прописом.

Члан 26. **(Захтјев за регистрацију)**

- (1) Захтјев за регистрацију заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке мора садржавати:
  - а) податке о подносиоцу пријаве;
  - б) географски назив који се штити у случају регистрације заштићеног имена поријекла;

ц) географски назив који се штити или другу ознаку познату да се односи на дато подручје, као што су изглед географске ознаке ако осим ријечи садржи и фигуративне дијелове или само фигуративне дијелове који су подобни да идентификују географско поријекло одређене робе, у случају регистрације заштићене географске ознаке;

д) врсту производа који се обиљежава одређеном ознаком;

е) географски назив подручја или мјеста из којег потиче производ који се обиљежава одређеном ознаком;

ф) потпис подносиоца пријаве;

г) доказ о плаћеној такси;

х) пуномоћ, ако се пријава подноси посредством заступника.

(2) Ако пријаву подноси страно лице, захтјев из става (1) овог члана мора садржавати и јавну исправу коју издаје надлежни орган у држави поријекла којом се потврђује да је ознака географског поријекла призната у држави поријекла, као и овјерени превод те јавне исправе на једном од службених језика Босне и Херцеговине.

(3) Захтјев за регистровање заштићеног имена поријекла, уз елементе из става (1) овог члана, садржи и назив овлашћеног акредитованог тијела или другог стручног тијела које врши контролу квалитета и посебних својстава производа.

Члан 27.

(Опис географског подручја)

Опис географског подручја садржи податке о географском подручју с којег потиче производ и обухвата ближе одређење административних граница тог подручја, природних граница, географску мапу тог подручја и податке о географским и људским факторима који условљавају специфичне карактеристике, квалитет или репутацију производа који је у питању.

Члан 28.

(Подаци о специфичним карактеристикама производа)

(1) Подаци о специфичним карактеристикама производа, ако је у питању пријава заштићене географске ознаке, подносе се у виду спецификације.

(2) Подаци о специфичним карактеристикама производа, ако је у питању пријава заштићеног имена поријекла, подносе се у виду елабората о начину производње производа и посебним својствима и квалитету производа.

Члан 29.
(Спецификација)

Спецификацију израђује подносилац пријаве за регистровање заштићене географске ознаке и она садржи:

- а) податке о подносиоцу пријаве;
- б) географски назив који се штити или другу ознаку познату да се односи на дато подручје, као што су изглед географске ознаке ако осим ријечи садржи и фигуративне дијелове или само фигуративне дијелове који су подобни да идентификују географско поријекло одређене робе;
- ц) опис начина производње производа;
- д) прецизну назнаку специфичних карактеристика или квалитета производа;
- е) податке о стеченој репутацији;
- ф) друге податке који упућују на то да је ријеч о производима или услугама посебне каквоће, угледа или неких других посебних својстава.

Члан 30.
(Елаборат)

- (1) Елаборат израђује експерт или експерти које, у зависности од врсте производа који ће бити означен заштићеним именом поријекла, одабере подносилац пријаве за регистрацију заштићеног имена поријекла.
- (2) Трошкове израде елабората сноси подносилац пријаве заштићеног имена поријекла, односно наручилац елабората.
- (3) Елаборат садржи:
  - а) податке о подносиоцу пријаве заштићеног имена поријекла и лицу овлашћеном да га представља;
  - б) кратак историјат традиционалне производње производа означених заштићеним именом поријекла;
  - ц) географски назив који се штити;
  - д) стручно припремљен опис начина и поступка производње производа који је означен заштићеним именом поријекла;

е) податке о годишњем производном капацитету производа на одређеном географском подручју, уз могуће варијације у количинама у зависности од временских прилика;

ф) податке о посебним својствима и квалитету производа:

г) податке о узрочној вези између посебних својстава и квалитета производа и географског подручја, као и традиционалног знања које се преноси с генерације на генерацију, посебно када је то од суштинског значаја;

х) учесталост контроле у зависности од врсте производа.

(4) Саставни дио елабората су и подаци о:

а) експерту, односно експертима који су израдили елаборат;

б) овлашћеном контролном тијелу које врши контролу датог производа.

Члан 31.

(Измјена елабората)

(1) Физичка и правна лица и удружења правних и физичких лица која испуњавају услове предвиђене чланом 24 тач. а) и б) овог закона, који имају правно својство заинтересоване стране, могу тражити измјене и допуне елабората као резултат промјене количине годишње производње које су настале путем развоја науке и техничког знања или ради редефинисања граница географског подручја.

(2) Измјена, односно допуна елабората може се односити на:

а) количину годишње производње, или

б) редефинисање граница географског подручја.

(3) Измјене и допуне елабората врши експерт или експерти који су израдили елаборат или други експерт или експерти, у зависности од врсте производа који ће бити означен заштићеним именом поријекла.

(4) Захтјев за измјене и допуне елабората подноси се Институту и он мора садржавати разлоге због којих се тражи измјена и допуна елабората.

(5) Подносилац захтјева за допуну, односно измјену елабората, уз захтјев треба доставити Институту извршену измјену.

(6) Измјеном елабората сматра се и промјена контролног тијела.

(7) Измјене елабората се уписују у одређени регистар и објављују у „Службеном гласнику Института“ (у даљњем тексту: службено гласило).

Члан 32.
(Датум подношења пријаве)

- (1) За признање датума подношења пријаве за регистрацију заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке потребно је да пријава поднесена Институту на тај датум садржи битне дијелове пријаве из члана 25. овог закона.
- (2) Институт подносиоцу пријаве на његов примјерак потврђује пријем пријаве.
- (3) По пријему пријаве, Институт испитује садржи ли пријава дијелове из члана 25. овог закона.
- (4) Ако пријава не садржи дијелове из члана 25. овог закона, Институт ће писаним путем позвати подносиоца пријаве да у року од 30 дана отклони недостатке због којих пријава није могла бити уписана у одговарајући регистар пријава, уз упозорење да ће пријава бити одбачена ако недостаци не буду отклоњени.
- (5) Ако подносилац пријаве у року из става (4) овог члана не отклони недостатке, Институт ће закључком одбацити пријаву.
- (6) Ако подносилац пријаве у року из става (4) овог члана отклони недостатке, Институт ће закључком признати као датум подношења пријаве онај датум када је подносилац пријаве отклонио уочене недостатке.
- (7) Пријава којој је признат датум подношења уписује се у одговарајући регистар пријава.

Члан 33.
(Регистар пријава)

У регистар пријава уписују се подаци о битним дијеловима пријаве из члана 25. овог закона и други подаци прописани имплементационим прописом.

Члан 34.
(Редослијед испитивања пријава)

- (1) Пријаве за регистрацију заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке испитују се према редослиједу одређеном датумом њиховог подношења.
- (2) Изузетно од одредбе става (1) овог члана, пријава се може испитивати по хитном поступку:
  - а) у случају судског спора или покренутог инспекцијског надзора или царинског поступка;
  - б) ако је, сагласно с другим прописима, у одређеном року неопходно извршити регистрацију заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке, уз обавезу подношења посебног захтјева за то.
- (3) У случају из става (2) овог члана подноси се захтјев за испитивање пријаве по хитном поступку.
- (4) За захтјев за испитивање пријаве по хитном поступку из става (3) овог члана плаћају се таксе и трошкови поступка.

Члан 35.
(Испитивање уредности пријаве и њено одбацавање)

- (1) Поступак испитивања уредности пријаве обухвата испитивање свих услова прописаних овим законом и имплементационим прописом.
- (2) Пријава је уредна ако садржи битне дијелове из чланова 25. до 30. овог закона, доказ о уплати прописане таксе и трошкова поступка и друге прописане податке.
- (3) Ако утврди да пријава није уредна, Институт ће писаним путем, уз навођење разлога, позвати подносиоца пријаве да је уреди у року који не може бити краћи од 30 дана ни дужи од 90 дана.

- (4) На образложени захтјев подносиоца пријаве, уз плаћање таксе и трошкова поступка, Институт ће продужити рок из става (3) овог члана за вријеме које сматра примјереним, али не краће од 15 дана ни дуже од 90 дана.
- (5) Ако подносилац пријаве у остављеном року не уреди пријаву или не плати таксу и трошкове поступка за њено уређивање, Институт ће закључком одбацити пријаву.

Члан 36. (Одустајање од пријаве)

- (1) Подносилац пријаве може у току цијелог поступка одустати од пријаве.
- (2) У случају када подносилац пријаве одустане од пријаве, Институт ће донијети посебан закључак о обустављању поступка.
- (3) У случају из става (2) овог члана, пријава за регистрацију заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке престаје важити наредног дана од дана предаје Институту изјаве о одустајању.

Члан 37. (Испитивање услова за регистрацију заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке)

- (1) Ако је пријава за регистрацију заштићеног имена поријекла, односно заштићене географске ознаке уредна, у смислу члана 35. ст. (1) и (2) овог закона, Институт испитује да ли су испуњени услови за регистровање заштићеног имена поријекла, односно заштићене географске ознаке.
- (2) У поступку испитивања услова за регистровање заштићеног имена поријекла, односно заштићене географске ознаке, Институт, ако сматра потребним, може прибавити мишљење од компетентне институције или појединца (у даљњем тексту: експерт) о посебним својствима, репутацији и квалитету производа наведеним у пријави заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке.
- (3) Директор Института је овлаштен да одреди експерта из става (2) овог члана у сваком појединачном случају, са списка експерата који му достави подносилац пријаве.
- (4) Ако подносилац пријаве не достави списак од најмање два експерта из става (2) овог члана, директор Института ће сам одредити експерта.

- (5) Експерт из става (2) овог члана дужан је да тражено мишљење достави у року од 60 дана од дана када је затражено.
- (6) Ако експерт из става (2) овог члана тражено мишљење не достави у року од 60 дана од дана када му је затражено, Институт ће испуњавање услова за регистровање испитивати без прибављеног мишљења.
- (7) Трошкове израде мишљења експерта из става (2) сноси подносилац пријаве.

Члан 38.
(Решење о одбијању пријаве)

- (1) Ако је затражено мишљење експерта из члана 37. става (2) овог закона и он је дао негативно мишљење о испуњавању услова за регистрацију заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке или ако Институт утврди да пријава не испуњава услове прописане овим законом, Институт ће писаним путем, на основу резултата испитивања, обавијестити подносиоца пријаве о разлозима због којих пријављена ознака географског поријекла не може бити регистрована као заштићено име поријекла или заштићена географска ознака и позваће га да се изјасни о тим разлозима у року који не може бити краћи од 30 дана ни дужи од 60 дана.
- (2) На образложени захтјев подносиоца пријаве, уз плаћање административне таксе и трошкова поступка, Институт може једном продужити рок из става (1) овог члана за вријеме које сматра примјереним, али не краће од 15 дана ни дуже од 90 дана.
- (3) Ако се подносилац пријаве у остављеном року изјасни о разлозима због којих пријављена ознака географског поријекла не може бити заштићена, Институт је дужан о његовом изјашњењу прибавити мишљење експерта из члана 37. става (2) овог закона.
- (4) Ако експерт из члана 37. става (2) овог закона тражено мишљење не достави у року од 60 дана од дана када му је затражено, Институт ће поступак испитивања испуњавања услова за регистровање наставити без прибављеног мишљења.
- (5) Институт ће рјешењем одбити да региструје заштићено име поријекла или заштићену географску ознаку ако се подносилац пријаве заштићеног имена поријекла, односно заштићене географске ознаке, уопште не изјасни или ако се изјасни, а Институт или експерт из члана 37. става (2) и даље сматра да се заштићено име поријекла, односно заштићена географска ознака не може регистровати.

Члан 39.
(Претварање пријаве)

- (1) До окончања поступка пријава за регистрацију заштићеног имена поријекла, на захтјев подносиоца пријаве, уз плаћање прописане таксе и трошкова поступка, може да се претвори у захтјев за регистрацију заштићене географске ознаке и обратно, пријава за регистрацију заштићене географске ознаке до окончања поступка, на захтјев подносиоца пријаве и уз плаћање прописане таксе и трошкова поступка, може да се претвори у пријаву за регистрацију заштићеног имена поријекла.
- (2) У поступку испитивања испуњености услова за регистровање заштићеног имена поријекла Институт је дужан предложити подносиоцу пријаве претварање захтјева за регистрацију заштићеног имена поријекла у захтјев за регистрацију заштићене географске ознаке, ако нису испуњени услови за регистровање заштићеног имена поријекла, али су испуњени услови за регистровање заштићене географске ознаке.
- (3) У поступку испитивања испуњености услова за регистровање заштићене географске ознаке, ако уочи да пријава испуњава услове или да би могла испунити услове да буде регистрована као заштићено име поријекла, Институт је дужан подносиоцу пријаве предложити претварање захтјева за регистрацију заштићене географске ознаке у захтјев за регистрацију заштићеног имена поријекла.
- (4) О претварању одговарајуће пријаве Институт доноси посебан закључак.
- (5) Подаци о претварању одговарајуће пријаве уписују се у одговарајући регистар пријава.

ДИО ТРЕЋИ - ПРИГОВОР

Члан 40.
(Објављивање пријаве)

- (1) Ако Институт након испитивања услова за регистрацију заштићеног имена поријекла, односно заштићене географске ознаке, нађе да пријава испуњава услове за регистровање, Институт ће податке о пријави објавити у службеном гласилу.

- (2) Подаци из пријаве који се објављују уређују се имплементационим прописом.
- (3) Након објављивања пријаве из става (1) овог члана, Институт ће учинити доступним јавности све дијелове пријаве из члана 25. овог закона, укључујући и елаборат, односно спецификацију о посебним својствима производа.

Члан 41.
(Приговор на пријаву)

- (1) Након објављивања пријаве у року од три мјесеца од дана објављивања пријаве, свако заинтересовано лице може Институту писаним путем поднијети приговор у којем се образлаже зашто пријава не испуњава услове за регистрацију заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке.
- (2) Рок за подношење приговора из става (1) овог члана не може се ни због којег разлога продужити нити се након истека наведеног рока могу поднијети било какве допуне приговора.
- (3) Носилац трговачког имена или регистрованог жига може у року из става (1) овог члана поднијети приговор на објављену пријаву, ако су назначена географска ознака или име поријекла у потпуности или дјелимично идентични с тим трговачким именом или жигом, који су регистровани у доброј вјери најмање током пет година прије датума објаве пријаве, под условом да би регистравање заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке могло угрозити право тог трговачког имена или жига, узимајући у обзир стварну вјероватноћу изазивања забуне у јавности.
- (4) Носилац жига високе репутације (чувени жиг) и носилац несумњиво познатог жига, у смислу члана 6.бис Париске конвенције за заштиту индустријске својине, који су познатост и репутацију стекли ранијим дуготрајним коришћењем у Босни и Херцеговини, могу у року из става (1) овог члана поднијети приговор на објављену пријаву, ако би њено регистравање заштићеним именом поријекла или заштићеном географском ознаком могло довести потрошаче у заблуду о правом поријеклу производа.
- (5) Подносилац приговора у поступку по приговору има статус странке.

Члан 42.
(Садржај приговора)

- (1) Приговор мора садржавати:
- а) име и презиме, односно назив подносиоца приговора и његову адресу, односно пословно сједиште;
  - б) детаљно образложене све разлоге и доказе на којима подносилац приговора заснива приговор и којима доказује статус заинтересованог лица;
  - ц) све објављене податке о пријави против које се приговор подноси, укључујући и број пријаве; име и презиме и адресу, односно назив и пословно сједиште подносиоца пријаве;
  - д) пуномоћ, ако се приговор подноси посредством заступника.
- (2) Приговор се подноси у два примјерка.

Члан 43.
(Поступак по приговору)

- (1) Након пријема приговора, Институт испитује је ли приговор у свему поднесен у складу са чл. 41. и 42. овог закона.
- (2) Ако нису испуњени услови из чл. 41. и 42. овог закона, Институт ће закључком одбацити приговор.
- (3) Ако су испуњени услови из чл. 41. и 42. овог закона, Институт ће доставити приговор подносиоцу пријаве и позвати га да се о њему писаним путем изјасни у року од 60 дана.
- (4) Рок из става (3) овог члана не може да се продужи нити након његовог истека подносилац пријаве може да поднесе допуне свог одговора на приговор, укључујући и додатне доказе.
- (5) Ако се подносилац пријаве не изјасни на приговор у року из става (3) овог члана, Институт ће закључком обуставити поступак по поднесеној пријави.
- (6) Ако подносилац пријаве у року из става (3) овог члана одговори на приговор, Институт испитује оправданост навода из приговора, при чему може одредити

усмену расправу или затражити стручно мишљење од релевантне институције или појединца о спорним питањима из приговора.

- (7) Наконведеног поступка по приговору, на основу утврђених чињеница Институт ће донијети одговарајуће рјешење.

Члан 44.

(Рјешење о регистрацији имена поријекла или географске ознаке)

- (1) Ако пријава испуњава све услове прописане овим законом и ако није поднесен приговор или приговор буде одбачен или одбијен, Институт ће донијети рјешење о регистрацији заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке и предметно заштићено име поријекла, односно заштићену географску ознаку, с прописаним библиографским подацима, уписати у одговарајући регистар, те податке о томе објавити у службеном гласилу.
- (2) Подаци о регистрацији заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке који се објављују уређују се имплементационим прописом.

Члан 45.

(Трајање заштите)

Трајање заштите регистрованог заштићеног имена поријекла или регистроване заштићене географске ознаке није ограничено.

ДИО ЧЕТВРТИ - ПОСТУПАК ПО ПРИЈАВИ ЗА ПРИЗНАЊЕ СТАТУСА ОВЛАШТЕНОГ КОРИСНИКА

Члан 46.

(Покретање поступка за признање статуса овлаштеног корисника)

- (1) Поступак за признање статуса овлаштеног корисника покреће се пријавом за признање статуса овлаштеног корисника с назнаком односи ли се тражени статус на овлаштеног корисника заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке (у даљњем тексту: пријава овлаштеног корисника).

- (2) Пријаву овлаштеног корисника могу да поднесу физичка или правна лица, као и њихова удружења, која на одређеном географском подручју производе оне производе на које се односи заштићено име поријекла или заштићена географска ознака.
- (3) За подношење пријаве овлаштеног корисника плаћају се прописана такса и трошкови поступка.

Члан 47.

(Битни дијелови пријаве овлаштеног корисника)

- (1) Битни дијелови пријаве овлаштеног корисника су:
- а) захтјев за признање статуса овлаштеног корисника с назнаком да се тражи признање статуса овлаштеног корисника заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке;
  - б) доказ о обављању одређене дјелатности на одређеном географском подручју.
- (2) Ако се пријава односи на признање статуса овлаштеног корисника за заштићено име поријекла, битан дио је и доказ о извршеној контроли посебних својстава производа од овлаштеног акредитованог или другог стручног тијела из члана 26. става (3) овог закона.

Члан 48.

(Захтјев за признање статуса овлаштеног корисника)

- (1) Захтјев за признање статуса овлаштеног корисника, с назнаком да се односи на признање статуса овлаштеног корисника заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке, садржи:
- а) податке о подносиоцу пријаве;
  - б) податке о заштићеном имену поријекла или заштићеној географској ознаци и број под којим су регистровани;
  - ц) географски назив заштићеног имена поријекла у случају када корисник жели да користи заштићено име поријекла;
  - д) географски назив или другу ознаку познату да се односи на дато подручје, као што су изглед заштићене географске ознаке ако осим ријечи садржи и фигуративне дијелове или само фигуративне дијелове који су подобни за идентификовање географског поријекла одређене робе, у случају када корисник жели да користи заштићену географску ознаку;
  - е) врсту производа који се обиљежава одређеном ознаком;

- ф) назив подручја или мјеста одакле производ потиче;
- г) начин паковања производа;
- х) назнаку специфичних карактеристика производа;
- и) потпис подносиоца пријаве;
- ј) доказ о плаћеној прописаној такси и трошковима поступка.

- (2) Захтјев за признање статуса овлашћеног корисника заштићеног имена поријекла, уз елементе из става (1) овог члана, садржи и податке о тијелу које врши контролу посебних својстава производа, као и податке о доказу којим се потврђује да је извршена контрола (број и датум).

Члан 49.

(Доказ о обављању одређене дјелатности на одређеном подручју)

Доказом о обављању одређене дјелатности, односно производњи одређеног производа на одређеном подручју, сматраће се одговарајуће потврде и рјешења које су издали надлежни органи.

Члан 50.

(Доказ о извршеној контроли посебних својстава производа)

- (1) Доказом о извршеној контроли посебних својстава производа сматраће се исправа о извршеној контроли посебних својстава одређеног производа, коју је издало тијело које врши контролу посебних својстава производа и које је наведено у захтјеву за регистрацију заштићеног имена поријекла, односно у захтјеву за признање статуса овлашћеног корисника имена поријекла.
- (2) Доказом о извршеној контроли потврђује се да контролисани производ посједује сва она посебна својства и квалитет који су наведени у елаборату о начину производње производа и посебним својствима и квалитету производа из члана 30. става (3) овог закона.
- (3) Исправа из става (1) овог члана важи шест мјесеци од дана издавања.

Члан 51.

(Датум подношења пријаве овлаштеног корисника)

- (1) За признање датума подношења пријаве овлаштеног корисника потребно је да пријава поднесена Институту на тај датум садржи битне дијелове из члана 47. овог закона.
- (2) Институт подносиоцу пријаве на његов примјерак потврђује пријем пријаве.
- (3) По пријему пријаве, Институт испитује садржи ли пријава дијелове из члана 47. овог закона.
- (4) Ако пријава не садржи дијелове из члана 47. овог закона, Институт ће позвати подносиоца пријаве да у року од 30 дана отклони недостатке због којих пријава није могла бити уписана у одговарајући регистар пријава овлаштених корисника.
- (5) Ако подносилац пријаве у року из става (4) овог члана не отклони недостатке, Институт ће закључком одбацити пријаву.
- (6) Ако подносилац пријаве у року из става (4) овог члана отклони недостатке, Институт ће закључком признати као датум подношења пријаве онај датум када је подносилац пријаве отклонио уочене недостатке.

Члан 52.

(Регистар пријава за признање статуса овлаштеног корисника)

У регистар пријава овлаштених корисника за признање статуса овлаштеног корисника уписују се подаци о битним дијеловима пријаве овлаштеног корисника из члана 47. овог закона и други подаци прописани имплементационим прописом.

Члан 53.

(Редослијед испитивања пријаве овлаштеног корисника)

- (1) Пријаве овлаштеног корисника се испитују према редослиједу одређеном датумом њиховог подношења.

- (2) Изузетно од одредбе става (1) овог члана, пријава се може испитивати по хитном поступку:
- а) у случају судског спора или покренутог инспекцијског надзора или царинског поступка;
  - б) ако је, сагласно с другим прописима, у одређеном року неопходно извршити регистрацију заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке и стећи статус њихових овлашћених корисника, уз обавезу подношења посебног захтјева за то.
- (3) У случају из става (2) овог члана подноси се захтјев за испитивање пријаве по хитном поступку.
- (4) За захтјев за испитивање пријаве по хитном поступку из става (2) тачке б) овог члана плаћају се таксе и трошкови поступка.

Члан 54.

(Испитивање уредности пријаве овлашћеног корисника)

- (1) Поступак испитивања уредности пријаве овлашћеног корисника обухвата испитивање свих услова прописаних овим законом и имплементационим прописом.
- (2) Пријава је уредна ако садржи битне дијелове из чланова 47. до 50. овог закона, доказ о уплати таксе и трошкова поступка и друге прописане податке.
- (3) Ако утврди да пријава није уредна, Институт ће писаним путем, уз навођење разлога, позвати подносиоца пријаве да је уреди у року који не може бити краћи од 30 дана ни дужи од 90 дана.
- (4) На образложени захтјев подносиоца пријаве, уз плаћање прописане таксе и трошкова поступка, Институт ће продужити рок из става (3) овог члана за вријеме које сматра примјереним, али не краће од 15 дана ни дуже од 90 дана.
- (5) Ако подносилац пријаве у остављеном року не уреди пријаву или не плати таксу и трошкове поступка за њено уређивање, Институт ће закључком одбацити пријаву.
- (6) У случају из става (5) овог члана, уз плаћање прописане таксе и трошкова поступка, подносилац пријаве може да поднесе приједлог за поврат у пријашње стање у року од три мјесеца од дана пријема закључка о одбацивању.

Члан 55.

(Испитивање услова за признање статуса овлаштеног корисника)

Ако је пријава за признање статуса овлаштеног корисника уредна, у складу с одредбама чланова 47. до 50. овог закона, Институт испитује јесу ли испуњени услови за признање статуса овлаштеног корисника заштићене ознаке географског поријекла.

Члан 56.

(Рјешење о одбијању признања статуса овлаштеног корисника)

- (1) Ако утврди да пријава овлаштеног корисника не испуњава услове прописане овим законом за признање статуса овлаштеног корисника, Институт ће писаним путем обавијестити подносиоца пријаве овлаштеног корисника о разлозима због којих му се не може признати статус овлаштеног корисника и позваће га да се у року од 60 дана изјасни о тим разлозима.
- (2) На образложени захтјев подносиоца пријаве овлаштеног корисника, уз плаћање прописане таксе и трошкова поступка, Институт може продужити рок из става (1) овог члана за вријеме које сматра примјереним, али не краће од 15 дана ни дуже од 90 дана.
- (3) Ако се подносилац пријаве у остављеном року изјасни о разлозима због којих му се не може признати статус овлаштеног корисника, Институт је дужан о његовом изјашњењу прибавити мишљење експерта из члана 37. става (2) овог закона.
- (4) Ако експерт из члана 37. става (2) овог закона тражено мишљење не достави у року од 60 дана од када му је затражено, Институт ће поступак испитивања услова за признање статуса овлаштеног корисника наставити без прибављеног мишљења.
- (5) Институт ће рјешењем одбити захтјев за признање статуса овлаштеног корисника, ако се подносилац пријаве овлаштеног корисника уопште не изјасни или ако се изјасни, а Институт или експерт из члана 37. става (2) овог закона и даље сматра да се подносиоцу пријаве овлаштеног корисника не може признати статус овлаштеног корисника.

Члан 57.

(Претварање пријаве за признање статуса овлаштеног корисника)

- (1) Ако је у току поступка по пријави овлаштеног корисника за признање статуса овлашћеног корисника, у складу с одредбом члана 39. овог закона, дошло до претварања пријаве заштићеног имена поријекла у пријаву заштићене географске ознаке или претварања пријаве заштићене географске ознаке у пријаву заштићеног имена поријекла, подносилац пријаве за признање статуса овлаштеног корисника заштићеног имена поријекла, односно заштићене географске ознаке, чије је претварање извршено, дужан је, уз плаћање прописане таксе и трошкова поступка, поднијети захтјев за претварање пријаве за признање статуса овлаштеног корисника заштићеног имена поријекла у пријаву за признање статуса овлаштеног корисника заштићене географске ознаке или обратно.
- (2) Институт је дужан, без одгађања, обавијестити све подносиоце пријаве овлаштеног корисника да је, у складу с одредбом члана 39. овог закона, поднесен захтјев за претварање пријаве заштићеног имена поријекла, односно заштићене географске ознаке.
- (3) О претварању одговарајуће пријаве Институт доноси посебан закључак и уписује податке о претвореној пријави у одговарајуће регистре.

Члан 58.

(Закључак о плаћању таксе за признање статуса овлаштеног корисника)

- (1) Ако пријава овлаштеног корисника испуњава услове прописане овим законом да се подносиоцу пријаве призна статус овлаштеног корисника, Институт ће закључком позвати подносиоца пријаве овлаштеног корисника да плати таксу и трошкове поступка за признање статуса овлаштеног корисника за првих пет година и трошкове објављивања података о овлашћеном кориснику и да достави доказе о извршеним уплатама.
- (2) Ако подносилац пријаве у року од 30 дана не достави доказе о извршеним уплатама из става (1) овог члана, Институт ће посебним закључком обуставити поступак по пријави.
- (3) У случају из става (2) овог члана, подносилац пријаве овлаштеног корисника може, уз плаћање прописане таксе и трошкова поступка, поднијети приједлог за поврат у

пријашње стање, у року од три мјесеца од дана пријема закључка о обустављању поступка.

Члан 59.

(Рјешење о признању и уписивање статуса овлашћеног корисника у одговарајуће регистре)

- (1) Када подносилац пријаве овлашћеног корисника достави доказе о извршеним уплатама из члана 58. става (1) овог закона. Институт ће донијети рјешење о признању статуса овлашћеног корисника и признати статус подносиоца пријаве овлашћеног корисника, с прописаним библиографским подацима, уписати у Регистар овлашћених корисника заштићених имена поријекла или заштићених географских ознака.
- (2) Признати статус овлашћеног корисника уписује се и у Регистар заштићених имена поријекла или Регистар заштићених географских ознака.
- (3) Подаци из става (1) овог члана, који се уписују у одговарајуће регистре, уређују се имплементационим прописом.

Члан 60.

(Издавање исправе и објављивање података о статусу овлашћеног корисника)

- (1) Овлашћеном кориснику заштићеног имена поријекла, односно заштићене географске ознаке, Институт издаје исправу о статусу овлашћеног корисника заштићеног имена поријекла, односно заштићене географске ознаке, а прописане податке о признатом статусу овлашћеног корисника објављује у службеном гласилу.
- (2) Садржај исправе о статусу овлашћеног корисника и подаци који се објављују у службеном гласилу из става (1) овог члана уређују се имплементационим прописом.

Члан 61.

(Трајање статуса овлашћеног корисника и упис измјена)

- (1) Статус овлашћеног корисника траје пет година од дана уписивања признатог статуса у Регистар овлашћених корисника.

- (2) Статус овлаштеног корисника може, на захтјев овлаштеног корисника, уз подношење доказа о испуњавању услова прописаних овим законом и плаћеној прописаној такси и трошковима поступка, бити обновљен неограничен број пута, све док траје заштићено име поријекла или заштићена географска ознака.
- (3) Садржај захтјева из става (2) овог члана уређује се имплементационим прописом.
- (4) На захтјев овлаштеног корисника Институт уписује у регистар статусне и друге промјене које се односе на овлаштеног корисника.
- (5) Поступак за упис промјене из става (4) овог члана уређује се имплементационим прописом.
- (6) Таксе и трошкови поступка плаћају се за све радње које се односе на упис статусних или других промјена из става (4).

ДИО ПЕТИ - САДРЖАЈ И ОБИМ ПРАВА КОЈЕ ИМА ОВЛАШТЕНИ КОРИСНИК ИМЕНА ПОРИЈЕКЛА ИЛИ ГЕОГРАФСKE ОЗНАКЕ

Члан 62.

(Кориштење заштићених ознака географског поријекла)

- (1) Заштићено име поријекла или заштићену географску ознаку могу да користе само лица којима је признат статус овлашћених корисника и која су уписана у одговарајући регистар.
- (2) Овлашћени корисници имају искључиво право да користе заштићено име поријекла или заштићену географску ознаку за обиљежавање производа на које се то име поријекла или географска ознака односи.
- (3) Овлашћени корисници заштићеног имена поријекла имају искључиво право свој производ обиљежавати ознаком „заштићено име поријекла“ или скраћено ЗИМ.
- (4) Овлашћени корисници заштићене географске ознаке имају искључиво право свој производ обиљежавати ознаком „заштићена географска ознака“ или скраћено ЗГО.
- (5) Права из ст. (2), (3) и (4) овог члана обухватају и употребу термина „заштићено име поријекла“, односно „заштићена географска ознака“, на амбалажи, каталозима,

проспектима, огласима, постерима и другим облицима понуде, упутствима, рачунима, пословној преписци и другим облицима пословне документације, као и увоз и извоз производа обиљежених тим заштићеним именом поријекла, односно том заштићеном географском ознаком.

- (6) Овлаштени корисници заштићеног имена поријекла и овлаштени корисници заштићених географских ознака могу, осим ознака предвиђених у ст. (3) и (4) овог члана, користити и приказ географског подручја поријекла, како је наведено у елаборату, односно спецификацији, те текст, графичке приказе или знакове који се односе на државу и/или регију у којој је то географско подручје смјештено.
- (7) Индивидуални и колективни жигови могу се користити на етикетама, са заштићеним именом поријекла или заштићеном географском ознаком.

Члан 63. **(Недопуштене радње)**

- (1) Није допуштено кориштење заштићених имена поријекла и заштићених географских ознака у следећим случајевима:
  - а) кориштење од лица које нема признат статус овлашћеног корисника;
  - б) било које кориштење за означавање производа чији квалитет, репутација или нека друга карактеристика не задовољавају услове садржане у регистру, односно у елаборату или спецификацији у погледу заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке;
  - ц) било које кориштење за означавање производа који нису обухваћени регистрацијом, али који су исте врсте као производи обухваћени регистрацијом, укључујући кад се ти производи користе као састојак;
  - д) било које кориштење лажног или преварног обавјештења у погледу географског поријекла, природе и квалитета производа на паковању, пропагандном материјалу или другим документима тако да оставља утисак постојања везе између производа и заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке) било које кориштење које, иако тачно у погледу назива територије, регије или мјеста с којег производ потиче, наводи јавност на погрешно мишљење да производ потиче с другог подручја;
  - ф) било које кориштење превода, транскрипције или транслитерације, чак и када је назначено право поријекло производа и назива који је пропраћен изразима „стил“, „тип“, „метода“, „по поступку“, „начин“, „имитација“, „произведен у“ и сл.; г) сваки други поступак који би могао да доведе јавност у заблуду о географском поријеклу производа.

- (2) Када заштићена географска ознака или заштићено име поријекла садржи у себи и назив производа који се сматра генеричким, кориштење тога генеричког назива за одговарајући производ неће се сматрати недопуштеном радњом из става (1).

Члан 64. **(Однос према жигу)**

- (1) Одредбе овог закона неће утицати на подобност за регистровање, ваљаност регистрације жига или права на кориштење жига на основу чињенице да је такав жиг идентичан или сличан заштићеном имену поријекла или заштићеној географској ознаци ако је жиг који је у питању пријављен или регистрован у доброј вјери или су права на жиг стечена кроз употребу у доброј вјери прије дана ступања на снагу овог закона или прије него што је име поријекла или географска ознака заштићена у својој земљи поријекла.
- (2) Када се заштићена географска ознака или заштићено име поријекла региструје, регистрација жига чија би употреба била у супротности с чланом 62. овог закона, који се односи на исту категорију производа, одбиће се ако је захтјев за регистрацију жига поднесен након датума подношења захтјева за регистрацију заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке.
- (3) Жигови који су регистровани у супротности са ставом (2) овог члана ће се поништити на захтјев заинтересованог лица или по службеној дужности.

Члан 65. **(Употреба личног имена)**

Одредбе овог закона ни на који начин неће утицати на било које лице да користи лично име или име свог претходника у пословању, када то име на било који начин указује на заштићено име поријекла или заштићену географску ознаку и када се користи за обиљежавање истих или истородних производа на које се односи заштићено име поријекла или заштићена географска ознака, осим ако се то име почело користити након датума подношења пријаве за регистрацију заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке и на начин који обмањује јавност.

Члан 66.
(Забрана преноса)

- (1) Заштићено име поријекла и заштићена географска ознака не могу бити предмет уговора о преносу права, лиценци и залогу.
- (2) Овлаштени корисници не могу преносити своје право кориштења заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке.

**ДИО ШЕСТИ - ПРЕСТАНАК ВАЖЕЊА ЗАШТИЋЕНОГ ИМЕНА ПОРИЈЕКЛА И
ЗАШТИЋЕНЕ ГЕОГРАФСKE ОЗНАКЕ**

Члан 67.
(Престанак важења)

- (1) Заштићено име поријекла и заштићена географска ознака престају да важе ако им престане заштита у земљи њиховог поријекла.
- (2) На захтјев заинтересованог лица, уз подношење потврде коју је издао надлежни орган земље поријекла или по пријему обавјештења надлежног органа земље поријекла да је престала заштита одређеног имена поријекла или географске ознаке у земљи поријекла, Институт ће донијети рјешење о престанку важења заштите одређеног имена поријекла или географске ознаке.
- (3) Регистровано заштићено име поријекла или регистрована заштићена географска ознака престају да важе ако престану услови за њихову заштиту, односно ако је престала производња одређеног производа који се означавао заштићеним именом поријекла или заштићеном географском ознаком у Босни и Херцеговини.
- (4) На захтјев заинтересованог лица, уз подношење одређених доказа, Институт доноси рјешење о престанку важења заштите из става (3) овог члана.
- (5) Рјешења из ст. (2) и (4) овог члана Институт ће уписати у одговарајући регистар и објавити податке о престанку важења у службеном гласилу.

Члан 68.

(Престанак заштићене географске ознаке на основу судске одлуке)

- (1) Заинтересовано лице може тужбом надлежном суду да покрене поступак за утврђивање да је одређена заштићена географска ознака постала генеричка, односно уобичајен назив за одређени производ.
- (2) Заштићена географска ознака престаје да важи на основу правоснажне судске одлуке којом се утврђује да је постала генеричка, односно уобичајени назив за одређени производ.
- (3) Заштићено име поријекла које је у својој земљи поријекла регистровано и заштићено не може бити проглашено генеричким, односно уобичајеним називом за одређени производ све док таква заштита траје у земљи поријекла.
- (4) По пријему судске одлуке из става (2) овог члана, Институт ће одлуку суда уписати у одговарајуће регистре и објавити у службеном гласилу.

ДИО СЕДМИ - ПРЕСТАНАК И УКИДАЊЕ СТАТУСА ОВЛАШТЕНОГ КОРИСНИКА

Члан 69.

(Престанак статуса овлаштеност корисника)

- (1) Статус овлаштеност корисника престаје по истеку рока од пет година ако није обновљен.
- (2) Статус овлаштеност корисника престаје и прије истека предвиђеног рока од пет година:
  - а) ако се овлаштени корисник заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке одрекне свог статуса, наредног дана од дана предаје Институту поднеска о одрицању;
  - б) ако су регистровано заштићено име поријекла и регистрована заштићена географска ознака престали важити на основу чл. 67. и 68. овог закона, на основу одлуке суда или Института, даном одређеним том одлуком;
  - ц) ако је престало правно лице, односно ако је умрло физичко лице које има статус овлаштеност корисника, даном престанка правног лица, односно смрти физичког лица.

Члан 70.

(Укидање рјешења о признању статуса овлашћеног корисника)

- (1) На захтјев заинтересованог лица или по службеној дужности, Институт може укинути рјешење о признању статуса овлашћеног корисника ако утврди да су престали постојати услови за признање статуса овлашћеног корисника, који су предвиђени овим законом.
- (2) У поступку по захтјеву за укидање рјешења о признању статуса овлашћеног корисника, овлаштени корисник дужан је да докаже да постоје законом прописани услови за признање статуса овлашћеног корисника.
- (3) Ако подносилац захтјева за укидање рјешења о признању статуса овлашћеног корисника у току поступка одустане од свог захтјева, Институт може наставити поступак по службеној дужности.
- (4) У поступку по захтјеву за укидање рјешења о признању статуса овлашћеног корисника сходно се примјењују одредбе чл. 42. и 43. овог закона.
- (5) Лицу које је уписано као овлаштени корисник у одговарајуће регистре статус овлашћеног корисника престаје наредног дана од дана правоснажности рјешења о укидању рјешења о признању статуса овлашћеног корисника.

ДИО ОСМИ - ПРОГЛАШАВАЊЕ НИШТАВНИМ РЈЕШЕЊА О РЕГИСТРАЦИЈИ ИМЕНА ПОРИЈЕКЛА ИЛИ ГЕОГРАФСKE ОЗНАКЕ И РЈЕШЕЊА О ПРИЗНАЊУ СТАТУСА ОВЛАШЋЕНОГ КОРИСНИКА

Члан 71.

(Услов за проглашавање ништавним рјешења о регистрацији имена поријекла или географске ознаке, односно о признању статуса овлашћеног корисника)

Рјешење о регистрацији заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке, као и рјешење о признању статуса овлашћеног корисника може се прогласити ништавним ако се утврди да у вријеме њиховог доношења нису били испуњени услови прописани овим законом за регистрацију заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке, односно за признање статуса овлашћеног корисника.

Члан 72.

(Приједлог за проглашавање ништавним рјешења о регистрацији имена поријекла или географске ознаке, односно рјешења о признању статуса овлаштеног корисника)

- (1) Рјешење о регистрацији заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке, односно рјешење о признању статуса овлаштеног корисника може се прогласити ништавним по службеној дужности или по приједлогу заинтересованог лица за све вријеме трајања заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке, односно статуса овлаштеног корисника.
- (2) Ако је изјављен приговор на поднесену пријаву за заштићено име поријекла или заштићену географску ознаку из разлога прописаних у члану 41. ст. (3) и (4) овог закона, па је рјешење о одбијању приговора правоснажно, приједлог за проглашавање ништавним рјешења исто лице не може поднијети из истих разлога који су наведени у одбијеном приговору, осим ако подносилац приједлога не достави нове доказе који би сами или у вези с већ употријебљеним доказима могли довести до другачијег рјешења у поступку по приговору.
- (3) Уз приједлог за проглашавање ништавним рјешења подnose се одговарајући докази.

Члан 73.

(Поступак за проглашавање рјешења ништавним)

- (1) Поступак за проглашавање рјешења ништавним покреће се писаним приједлогом за проглашавање рјешења ништавним.
- (2) Садржај приједлога из става (1) овог члана, као и прилози уз приједлог, уређују се имплементационим прописом.
- (3) Приједлог за проглашавање рјешења ништавним је уредан ако садржи прописане податке.
- (4) Ако приједлог за проглашавање рјешења ништавним није уредан, Институт ће позвати подносиоца приједлога да га у року од 30 дана од дана пријема позива уреди.

- (5) На образложени захтјев подносиоца приједлога, уз плаћање таксе и трошкова поступка, Институт ће продужити рок из става (4) овог члана за вријеме које сматра примјереним, али не краће од 15 дана ни дуже од 60 дана.
- (6) Ако подносилац приједлога у року из ст. (4) и (5) овог члана не поступи по позиву, Институт ће приједлог закључком одбацити.
- (7) Уредан приједлог Институт ће доставити противнику предлагача и позвати га да у року од 30 дана од дана пријема позива достави свој одговор.
- (8) На образложени захтјев противника предлагача, уз плаћање таксе и трошкова поступка, Институт ће продужити рок из става (7) овог члана за вријеме које сматра примјереним, али не краће од 15 дана ни дуже од 60 дана.
- (9) Ако противник предлагача у остављеном року не одговори на приједлог за проглашавање рјешења ништавним, Институт ће прогласити ништавним рјешење о регистравању заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке, односно рјешење о признању статуса овлашћеног корисника.
- (10) Ако оцијени да је то неопходно, Институт може одредити усмену расправу поводом поднесеног приједлога за проглашавање рјешења ништавним.
- (11) Послијеведеног поступка по приједлогу за проглашавање рјешења ништавним на основу приједлога из члана 72. става (1) овог закона, Институт може у свако доба донијети рјешење о проглашавању ништавним рјешења о регистрацији заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке, као и рјешења о признању статуса овлашћеног корисника.
- (12) Рјешења из става (11) овог члана која доноси Институт су коначна у управном поступку.

Члан 74.

(Дјеловање на правоснажну судску пресуду)

Проглашавање ништавним рјешења о регистравању заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке, као и рјешења о признању статуса овлашћеног корисника, нема дјеловање на судске одлуке у вези с утврђивањем повреде права, које су у моменту доношења тог рјешења биле правоснажне под условом да је тужилац, односно овлашћени корисник био савјестан.

ДИО ДЕВЕТИ - ГРАЂАНСКОПРАВНА ЗАШТИТА

Члан 75.

(Тужба због повреде права)

- (1) У случају повреде заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке тужилац може тужбом захтијевати:
- а) утврђење повреде права;
  - б) забрану даљњег вршења учињене повреде и будућих сличних повреда престанком или уздржавањем од радњи које то право повређују;
  - ц) уклањање стања насталог повредом права;
  - д) повлачење предмета повреде из привредних токова уз уважавање интереса трећих савјесних лица;
  - е) потпуно уклањање предмета повреде из привредних токова;
  - ф) уништење предмета којима је извршена повреда права;
  - г) уништење средстава која су искључиво или у претежној мјери намијењена или се употребљавају за чињење повреда и која су власништво повредилаца;
  - х) препуштање предмета повреде носиоцу права уз накнаду трошкова производње;
  - и) накнаду имовинске штете и оправданих трошкова поступка;
  - ј) објављивање пресуде о трошку туженог.
- (2) При одлучивању о захтјевима из става (1) тач. ц), д), е), ф), г) и х) овог члана, суд је дужан узети у обзир све околности случаја, нарочито размјер између тежине учињене повреде и захтјева, као и интерес овлашћеног лица да се обезбиједи ефективна заштита права.
- (3) У поступку против лица чије су услуге биле употријебљене за повреду права, а постојање те повреде већ је правоснажно установљено у поступку према трећем лицу, претпоставља се да повреда права постоји.
- (4) Поступак по тужби из става (1) овог члана је хитан.

Члан 76.

(Поведа имена поријекла или географске ознаке)

Повредом се сматра свако неовлаштено кориштење заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке у смислу члана 62. овог закона и вршење неке од недопуштених радњи у смислу члана 63. овог закона.

Члан 77.
(Накнада штете)

- (1) За све повреде права из овог закона важе општа правила о накнади штете и одговорности за штету, осим ако овим законом није другачије одређено.
- (2) Лице које повриједи заштићено име поријекла или заштићену географску ознаку дужно је платити свим лицима која имају статус овлаштеног корисника тог имена поријекла, односно те географске ознаке, одштету у обиму који се одређује према општим правилима о накнади штете.

Члан 78.
(Захтјев за накнаду штете)

- (1) Против лица која неовлаштенем радњом повриједи заштићено име поријекла или заштићену географску ознаку, односно користе заштићено име поријекла или заштићену географску ознаку у смислу члана 62, овог закона или почине неку од забрањених радњи у смислу члана 63. овог закона, чиме је носиоцу статуса овлаштеног корисника заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке проузрокована штета, овлаштени корисник може тужбом захтијевати накнаду штете према општим правилима о накнади штете из закона којим се уређују обавезни односи.
- (2) Против лица које нема основа у правном послу, судској одлуци или закону, а неовлаштено је, предузимањем неке од радњи из чл. 62. и 63. овог закона, повриједило заштићено име поријекла или заштићену географску ознаку и тиме стекло неку корист, носилац права овлаштеног корисника може захтијевати поврат или накнаду тих погодности према општим правилима о стицању без основе из закона којим се уређују обавезни односи.
- (3) Захтјеви из ст. (1) и (2) овог члана се међусобно не искључују.
- (4) Приликом одлучивања о кумулативно постављеним захтјевима, суд ће пазити на опште принципе из закона којим се уређују обавезни односи.

Члан 79.

(Пенал)

- (1) Ако је повреда заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке учињена намјерно или крајњом непажњом, тужилац може од лица које је повриједило заштићено име поријекла или заштићену географску ознаку тражити накнаду до троструког износа стварне штете и измакле добити.
- (2) При одлучивању о захтјеву за плаћање пенала, суд ће узимати у обзир све околности случаја, а нарочито обим настале штете, степен кривице повредиоца и превентивни циљ пенала.

Члан 80.

(Активна легитимација за тужбу)

- (1) Тужбу због повреде заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке може поднијети лице из члана 24. овог закона које је установило заштићено име поријекла или заштићену географску ознаку, као и овлаштени корисник заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке и удружења потрошача.
- (2) Ако је пред Институтом, односно судом покренут поступак из чл. 68, 70. или 72. овог закона, суд који поступа по тужби из члана 75. овог закона дужан је прекинути поступак до коначне одлуке Института или суда.

Члан 81.

(Рок за подношење тужбе)

Тужба због повреде заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке може се поднијети у року од три године од дана када је тужилац сазнао за повреду и учиниоца, а најкасније у року од пет година од дана кад је повреда први пут учињена.

Члан 82.

(Привремене мјере)

- (1) Суд ће да одреди привремену мјеру ради обезбјеђења захтјева према одредбама овог закона ако предлагач учини вјероватним:
  - а) да је носилац права из овог закона, и

- б) да је његово право повријеђено или да пријети стварна опасност од повреде.
- (2) Носилац права мора да учини вјероватним и једну од следећих претпоставки:
- а) опасност да ће остваривање захтјева бити онемогућено или знатно отежано;
  - б) да је привремена мјера потребна ради спречавања настанка штете коју ће бити касније тешко поправити, или
  - ц) да претпостављени повредилац доношењем привремене мјере, која би се касније у поступку показала као неоправдана, не би претрпио веће негативне посљедице од оних које би без доношења такве привремене мјере претрпио носилац права.
- (3) Носилац права који предлаже да се донесе привремена мјера без претходног обавјештавања и саслушања супротне стране дужан је, осим услова из ст. (1) и (2) овог члана, учинити вјероватним да би било какво одгађање доношења привремене мјере проузроковало носиоцу права настанак штете коју би било тешко поправити.
- (4) У случају доношења привремене мјере према одредбама става (3) овог члана, суд ће рјешење о привременој мјери доставити супротној страни одмах послѣ њеног провођења.
- (5) Носилац права не мора доказивати опасност да ће остваривање захтјева бити онемогућено или знатно отежано ако учини вјероватним да ће предложена привремена мјера проузроковати претпостављеном повредиоцу само незнатну штету.
- (6) Сматра се да опасност постоји ако би требало остваривати захтјеве у иностранству.
- (7) Суд може да одреди за обезбјеђење захтјева, према ставу (1) овог члана, било коју привремену мјеру којом се може постићи циљ обезбјеђења, а нарочито:
- а) да се претпостављеном повредиоцу забране радње којима се повређује право из овог закона;
  - б) да се одузму, уклоне из промета и похране предмети повреде и средства повреде који су искључиво или у претежној мјери намијењени, односно употребљавају се за чињење повреда;
  - ц) да се забране радње посредника чије услуге користе трећа лица да би повриједила право из овог закона.
- (8) Ако је мјера одређена прије подношења тужбе, суд ће у рјешењу одредити и рок у којем предлагач мора поднијети тужбу ради оправдања те мјере.

- (9) Рок из става (8) овог члана не може бити дужи од 20 радних дана, односно 31 календарског дана, од дана достављања рјешења предлагачу, зависно од тога који рок истиче касније.
- (10) Суд мора да одлучи о приговору против рјешења о привременој мјери у року од 30 дана од дана подношења одговора на приговор, односно од истека рока за подношење тог одговора.
- (11) Поступак у вези с доношењем привремене мјере је хитан.

Члан 83.
(Обезбјеђење доказа)

- (1) Суд ће да донесе рјешење о обезбјеђењу доказа ако предлагач пружи суду разумне доказе о томе:
- а) да је носилац права из овог закона;
  - б) да је његово право повријеђено или да пријети стварна опасност од повреде;
  - ц) да ће докази о тој повреди бити уништени или касније неће моћи бити изведени.
- (2) Носилац права који тражи да се донесе рјешење о обезбјеђењу доказа без претходног обавјештавања и саслушања супротне стране дужан је, осим услова из става (1) овог члана, учинити вјероватним и постојање опасности да ће докази о повреди, због радњи противника, бити уништени или да се касније неће моћи извести.
- (3) У случају доношења одлуке о обезбјеђењу доказа према одредбама става (2) овог члана, суд ће рјешење о обезбјеђењу доказа доставити супротној страни одмах после извођења доказа.
- (4) Суд може рјешењем из става (1) овог члана одредити да се изведе било који доказ, а нарочито:
- а) увиђај просторија, пословне документације, инвентара, база података, компјутерских меморијских јединица или других ствари;
  - б) одузимање узорака предмета повреде;
  - ц) преглед и предаја докумената;
  - д) одређивање и саслушање вјештака;
  - е) саслушање свједока.

- (5) Обезбјеђење доказа може се тражити и после је правоснажно окончаног поступка, ако је то потребно ради покретања поступка према ванредним правним лијековима или за вријеме таквог поступка.
- (6) У поступку обезбјеђења доказа, према одредбама овог члана, користе се одговарајуће одредбе закона који уређује извршење и обезбјеђење, а које се односе на привремене мјере, осим ако је овим законом другачије одређено.
- (7) Поступак обезбјеђења доказа је хитан.
- (8) Ако се касније покаже да је приједлог за обезбјеђење доказа неоправдан или ако носилац права тај приједлог не оправда, супротна страна има право тражити:
  - а) враћање одузетих предмета;
  - б) забрану употребе прибављених информација;
  - ц) накнаду штете.
- (9) Суд мора у поступку обезбјеђења доказа, према одредбама овог члана, обезбиједити заштиту повјерљивих података странака и водити бригу о томе да се судски поступак не злоупотребљава искључиво с намјером прибављања повјерљивих података супротне стране.

Члан 84.
(Дужност обавјештавања)

- (1) Суд може у току парнице, због повреде права из овог закона, на основу оправданог захтјева једне од странака, наложити повредиоцу права да достави податке о извору и дистрибутивним каналима робе и услуга којима се повређује право из овог закона.
- (2) Суд може наложити да податке из става (1) овог члана доставе суду и лица која у обиму комерцијалне дјелатности:
  - а) посједују робу за коју се сумња да се њоме повређује право из овог закона;
  - б) користе услуге за које се сумња да се њима повређује право из овог закона;
  - ц) дају услуге за које се сумња да се њима повређује право из овог закона.
- (3) Сматра се да је нека радња предузета у обиму комерцијалне дјелатности ако је предузета за прибављање посредне или непосредне економске користи.
- (4) Појам комерцијалне дјелатности не обухвата радње савјесних крајњих потрошача.

- (5) Суд може наложити да податке из става (1) овог члана достави суду и лице које је од неког од лица наведених у ставу (2) овог члана означено као умијешано у производњу, израду и дистрибуцију робе или давање услуга за које се сумња да се њима повређује право из овог закона.
- (6) Подаци тражени на основу става (1) овог члана могу нарочито обухватати:
- а) име, адресу, односно фирму и сједиште произвођача, израђивача, дистрибутера, добављача и других претходних посједника робе, односно давалаца услуга, као и намјераваних продаваца на велико и мало;
  - б) податке о количинама произведене, израђене, испоручене, примљене или наручене робе или услуга, као и о цијенама оствареним за односну робу и услуге.
- (7) Лице којем је поднесен захтјев за доставу података из овог члана може одбити достављање тих података из истих разлога због којих се може ускратити свједочење према правилима закона који уређују парнични поступак.
- (8) Лице које без оправданог разлога одбије дати податке, одговора за штету у складу с одредбама закона о обавезним односима.
- (9) Одредбе овог члана не утичу на прописе о начину кориштења повјерљивих података у парничном и кривичном поступку, прописе којима се уређује одговорност за злоупотребу права на прибављање података и прописе који уређују обраду и заштиту личних података.
- (10) Одредбе овог члана не утичу на одредбе овог закона које регулишу прибављање доказа.

Члан 85. **(Извођење доказа)**

- (1) Ако суд одлучи да ће извести предложени доказ који се налази код супротне стране, та страна дужна је, на захтјев суда, предати доказна средства којима располаже.
- (2) Став (1) овог члана односи се и на банкарску, финансијску и пословну документацију која је под контролом супротне стране, ако се ради о повреди која достиже обим комерцијалне дјелатности.
- (3) У поступку извођења доказа примјењују се одговарајуће одредбе закона који уређује парнични поступак, осим ако је овим законом другачије одређено.

- (4) Суд мора, после извођења доказа, у складу са ставом (1) овог члана, обезбиједити заштиту повјерљивих података странака и водити бригу о томе да се судски поступак не злоупотребљава искључиво с наміјером прибављања повјерљивих података супротстављене странке.

Члан 86.

(Средство обезбјеђења за супротстављену странку)

На захтјев лица против којег је покренут поступак за одређивање привремене мјере или обезбјеђења доказа, суд може одредити одговарајући новчани износ као средство обезбјеђења на терет подносиоца захтјева за одређивање привремене мјере или обезбјеђења доказа, у случају да су такви захтјеви неосновани.

ДИО ДЕСЕТИ - ЦАРИНСКЕ МЈЕРЕ

Члан 87.

(Захтјев носιοца права)

- (1) Носилац искључивих права према овом закону, који оправдано сумња да ће доћи до увоза, провоза или извоза робе произведене супротно одредбама овог закона, може код надлежног царинског органа поднијети захтјев за заштиту својих права путем царинских мјера привременог задржавања робе од даљњег пуштања у царински одобрено поступање или употребу.
- (2) Захтјев за заштиту права, из става (1) овог члана, мора садржавати:
- а) податке о подносиоцу захтјева и о носіоцу искључивог права из овог закона, ако се не ради о истом лицу;
  - б) детаљан опис робе, који омогућава њену идентификацију;
  - ц) доказе о томе да је подносилац захтјева, односно лице које је он овластио, носилац искључивог права из овог закона у вези с том робом;
  - д) доказе о томе да је искључиво право вјероватно повријеђено;
  - е) друге податке важне за одлучивање о захтјеву којима располаже подносилац, као што су подаци о локацији робе и њеној дестинацији, очекивани датум доласка или одласка пошиљке, подаци о средству транспорта, подаци о увознику, извознику, примаоцу и сл.;
  - ф) период у којем ће царински органи поступати према захтјеву и који не може бити дужи од годину дана од дана подношења захтјева.

- (3) Царински орган може, прије доношења одлуке којом удовољава захтјеву из става (1) овог члана, тражити од носиоца права да положи обезбјеђење за трошкове похрањивања и превоза робе, као и за накнаду штете, који би у вези с робом могли настати царинском органу, као и страни против које је прихваћен захтјев из става (1) овог члана.
- (4) Ако царински орган удовољи захтјеву, уз могућност продужења, из става (1) овог члана, он о томе обавјештава све царинске канцеларије и носиоца права.

Члан 88.

(Поступак након привременог задржавања робе)

- (1) Ако царинска канцеларија при провођењу царинског поступка нађе робу која одговара опису робе из одлуке надлежног царинског органа, она ће ту робу привремено задржати од даљњег пуштања у царински одобрено поступање или употребу.
- (2) Одлука о привременом задржавању робе уручује се њеном декларанту или посједнику робе. Посједник робе је лице које је власник робе за коју се сумња да повређује право интелектуалне својине или које има слично право располагања или физичке контроле над таквом робом.
- (3) У одлуци из става (2) овог члана одређује се да се власник робе, односно лице које је овлаштено за располагање робом, у року од десет радних дана од дана привременог задржавања, може изјаснити о томе ради ли се о кривотвореној роби, односно другој повреди права из овог закона.
- (4) Ако царински орган не прими писано изјашњење власника или лица које је овлаштено располагати робом у року из става (3) овог члана, он може, на захтјев и о трошку носиоца права, привремено задржану робу одузети и уништити.
- (5) Ако власник робе или лице које је овлаштено располагати робом, у року из става (3) овог члана, поднесе писану изјаву да се не ради о кривотвореној роби, односно другој повреди права из овог закона, носилац права може у року од десет радних дана од пријема обавјештења о таквој изјави поднијети тужбу због повреде права.

- (6) Ако посебне околности случаја то оправдавају, царински орган може, на захтјев носиоца права, одредити додатни рок за подношење тужбе из става (5) овог члана, који не може бити дужи од десет радних дана.
- (7) Носилац права или лице које он овласти може, за вријеме привременог задржавања, извршити преглед и контролу робе и пратеће документације у обиму који је потребан за утврђивање његових захтјева и за остваривање судске заштите његових права уз обезбјеђење заштите повјерљивих података.
- (8) Право на вршење прегледа и контролу робе има и њен увозник.
- (9) Ако носилац права не поднесе тужбу из става (5) овог члана, привремено задржана роба пушта се у затражени царински одобрени поступак или употребу.
- (10) Ако носилац права покрене судски поступак, царински орган донијеће одлуку о запљени робе до доношења правоснажне судске одлуке.

Члан 89. **(Поступак по службеној дужности)**

- (1) Ако царинска канцеларија при провођењу царинског поступка у вези с увозом, транзитом или извозом робе оправдано сумња да су одређеном робом повријеђена права према овом закону, она ће привремено задржати пуштање те робе у затражено царински одобрено поступање или употребу и о томе обавијестити царински орган.
- (2) Царински орган писаним путем обавјештава носиоца права о задржавању робе, сумњи да се ради о повреди његових права и о могућности да поднесе захтјев према члану 87. овог закона у року од пет радних дана од дана задржавања робе.
- (3) Ако носилац права поднесе захтјев у складу са ставом (2) овог члана, роба се задржава до доношења одлуке царинског органа.
- (4) Ако царински орган удовољи захтјеву из члана 87. овог закона, роба се привремено задржава за даљњих десет радних дана.
- (5) Носилац права мора у року из става (4) овог члана провести радње из члана 88. става (7) овог закона.

- (6) Одредбе чл. 88. и 89. овог закона не примјењују се на увоз, транзит или извоз робе у малим количинама, намијењеним за приватну и некомерцијалну употребу, које се уносе или износе као дио личног пртљага или примају/шаљу у малим пошлицама.

Члан 90.

(Примјена других царинских прописа)

- (1) На царински поступак у вези с робом којом се повређују права из овог закона примјењују се на одговарајући начин остали царински прописи, осим ако овим законом није другачије одређено.
- (2) Ближе прописе о провођењу царинских мјера из овог дијела доноси Савјет министара Босне и Херцеговине на приједлог Управе за индиректно опорезивање.
- (3) Царински поступак у вези с робом којом се повређују права из овог закона је хитан.

ДИО ЈЕДНАНАЕСТИ - ПРЕКРШАЈНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 91.

(Прекршаји)

- (1) Новчаном казном у износу од 5.000 КМ до 200.000 КМ казниће се за прекршај правно лице или појединац обављајући самосталну пословну дјелатност, који на начин из члана 76. овог закона повриједи заштићено име поријекла или заштићену географску ознаку.
- (2) Новчаном казном у износу од 3.000 КМ до 20.000 КМ казниће се за прекршај из члана 76. овог закона и одговорно лице у правном лицу.
- (3) Новчаном казном у износу од 3.000 КМ до 10.000 КМ казниће се за прекршај из члана 76. овог закона физичко лице.
- (4) Предмети који су настали извршењем прекршаја из става (1) овог закона одузеће се и уништити, а предмети, односно уређаји намијењени или употријебљени за извршење тих прекршаја ће се одузети.

- (5) Прекршајни поступак на основу одредаба овог члана је хитан.
- (6) Новчане казне уплаћују се на Јединствени рачун трезора Босне и Херцеговине и представљају приход буџета Босне и Херцеговине.

Члан 92.
(Заштитна мјера)

- (1) Правном лицу и појединцу који обављају самосталну пословну дјелатност, који учине прекршаје из члана 91. става (1) овог закона у обављању дјелатности, може се изрећи заштитна мјера забране обављања дјелатности или дијелова дјелатности којима се вријеђа заштићено име поријекла или заштићена географска ознака, у трајању до једне године, ако је учињени прекршај нарочито тежак због начина извршења, посљедица дјела или других околности учињеног прекршаја.
- (2) Правном лицу и појединцу који обављају самосталну пословну дјелатност, који учине прекршај из члана 91. става (1) овог закона у поврату, изрећи ће се заштитна мјера забране дјелатности или дијелова дјелатности којима се вријеђа заштићено име поријекла или заштићена географска ознака у трајању од најмање једне године.

Члан 93.
(Инспекцијска контрола у вези с прекршајима)

- (1) Инспекцијску контролу у вези с прекршајима прописаним у члану 91. овог закона и изрицање заштитне мјере прописане у члану 92. овог закона врши инспекција надлежна за контролу тржишта у Федерацији Босне и Херцеговине, Републици Српској и Брчко дистрикту Босне и Херцеговине.
- (2) Инспекцијски поступак је хитан.

ДИО ДВАНАЕСТИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 94. (Обрада личних података)

Приликом примјене овог закона обрада личних података проводиће се у складу с прописима којим се уређује заштита личних података у Босни и Херцеговини.

Члан 95. (Права призната до примјене овог закона)

Заштићене ознаке географског поријекла, које важе на дан ступања на снагу овог закона, остају и даље на снази и на њих ће се примјењивати одредбе овог закона.

Члан 96. (Поступци у току)

- (1) Поступци покренути до дана почетка примјене овог закона довршиће се према одредбама Закона о заштити ознака географског поријекла („Службени гласник БиХ“, број 53/10).
- (2) Управни поступци започети по одредбама Закона о заштити ознака географског поријекла („Службени гласник БиХ“, број 53/10), у којима је Институт као орган првог степена донио рјешење до дана почетка примјене овог закона, довршиће се по одредбама тог закона и прописа донесених на основу тог закона.
- (3) Комисија за жалбе основана и именована на основу Закона о заштити ознака географског поријекла („Службени гласник БиХ“, број 53/10) наставља с радом у складу с одредбама тог закона и прописа донесених на основу тог закона док сви управни поступци из става (2) овог члана не буду правоснажно ријешени, након чега престаје с радом.
- (4) У случају да због разрешења председника или чланова Комисије за жалбе из става (3) овог члана не буде могуће одредити Комисију за жалбе која одлучује о жалби, изузетно се може провести поступак избора и именовања председника или потребног броја чланова у складу с одредбама Закона о заштити ознака географског

поријекла („Службени гласник БиХ“, број 53/10), за потребе рјешавања предмета из става (2) овог члана.

Члан 97.

(Имплементациони правилник)

- (1) Директор Института ће до дана одређеног за примјену овог закона донијети Правилник о поступку за признање ознаке поријекла производа, имена поријекла и географске ознаке.
- (2) До дана ступања на снагу правилника из става (1) овог члана остаје на снази Правилник о поступку за признање ознаке поријекла производа, имена поријекла и географске ознаке („Службени гласник БиХ“, бр. 109/10 и 91/16).

Члан 98.

(Прописи о таксама и трошковима поступка)

Директор Института поднијеће надлежним институцијама приједлог измјена прописа којима се уређују таксе и накнаде посебних трошкова у поступку стицања и одржавања права, како би се ускладили с одредбама овог закона, два мјесеца од његовог ступања на снагу.

Члан 99.

(Престанак важења других прописа)

Почетком примјене овог закона престају да важе Закон о заштити ознака географског поријекла („Службени гласник БиХ“, број 53/10) и Правилник о поступку за признање ознаке поријекла производа, имена поријекла и географске ознаке („Службени гласник БиХ“, бр. 109/10 и 91/16).

Члан 100.

(Примјена међународних уговора)

Одредбе међународних уговора у вези с ознакама географског поријекла, заштићеним именом поријекла и заштићеном географском ознаком, којима је приступила Босна и Херцеговина, примјењују се на предмете које третира овај закон и у случају сукоба с одредбама овог закона примјењују се одредбе међународних уговора.

Члан 101.

(Јединствена примјена одредаба о укидању Комисије за жалбе)

У складу с одредбама члана 17. и члана 96. ст. (2), (3) и (4) овог закона, Комисија за жалбе престаје с радом.

Члан 102.

(Ступање на снагу и примјена Закона)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објаве у „Службеном гласнику БиХ“, а примјењује се по истеку године дана од дана ступања на снагу.

Број _____/25
_____ 2025. године
Сарајево

Предсједавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине БиХ

Предсједавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I УСТАВНОПРАВНИ И ЗАКОНСКИ ОСНОВ

- Устав Босне и Херцеговине

Уставна основа за доношење Закона о заштити ознака географског поријекла је садржана у члану IV/4.a) Устава Босне и Херцеговине, према којем је Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине надлежна за доношење закона који су потребни за провођење одлука Предсједништва или за вршење функција Скупштине предвиђених Уставом, и члану III/I.a) Устава Босне и Херцеговине, којим је регулисано да су институције Босне и Херцеговине надлежне за спољну политику.

- Закон о спољнотрговинској политици Босне и Херцеговине („Службени гласник Босне и Херцеговине“, бр. 7/98 и 35/04)

Чланом 30. ставом (2) Закона је утврђено да су аспекти права интелектуалне својине везани за спољну трговину у надлежности институција Босне и Херцеговине. Под термином „аспекти права интелектуалне својине везани за спољну трговину“ подразумијева се обезбјеђење адекватних стандарда и принципа у вези с расположивошћу, обимом и употребом права интелектуалне својине везаних за спољну трговину, као и обезбјеђење ефикасних и одговарајућих средстава за провођење права интелектуалне својине у складу с обавезама из трговинских споразума у којима је Босна и Херцеговина једна од страна.

- Закон о оснивању Института за интелектуалну својину Босне и Херцеговине („Службени гласник Босне и Херцеговине“, број 43/04)

Чланом 1. наведеног закона је утврђено да се оснива Институт за интелектуалну својину Босне и Херцеговине као самостална државна управна организација, те да се уређују његов положај, надлежност и овлаштења, као и друга питања значајна за организацију, функционисање и рад Института.

Чланом 7. ставом (1) тачком aa) наведеног закона је утврђено да је Институт за интелектуалну својину Босне и Херцеговине у подручју заштите индустријске својине надлежан за вођење управног поступка за стицање, одржавање, промет и престанак права на географску ознаку, у складу с одредбама међународних конвенција, уговора и споразума којима је приступила, односно које је ратификовала Босна и Херцеговина, и закона и имплементационих прописа којим се уређује ова материја.

У истом члану, у ставу (1) тачки цц) Закона је утврђено да послови у подручју заштите интелектуалне својине обухватају и припремање билатералних и мултилатералних споразума, конвенција, аранжмана, закона и других прописа из подручја интелектуалне својине.

II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Остваривање тежње Босне и Херцеговине ка што чвршћој интеграцији у међународну заједницу има као политички услов усклађивање домаћих прописа из области заштите интелектуалне својине с прописима Европске уније и Споразумом о трговинским аспектима права интелектуалне својине. Босна и Херцеговина је од 2013. године чланица ЦЕФТА споразума који прописује обавезу усклађености права интелектуалне својине с ТРИПС споразумом, као једним од основних споразума на којима почива Свјетска трговинска организација (СТО). Тренутно, Босна и Херцеговина има приступни статус за чланство у СТО, а од 2022. године је и земља кандидат за ЕУ чланство. На основу Споразума о стабилизацији и проширењу, склопљеног између ЕУ и Босне и Херцеговине, Босна и Херцеговина такође се обавезала да ће да поштује одредбе ТРИПС-а и своје законодавство у области интелектуалне својине учинити сличним ономе који постоји у ЕУ.

До сада је заштита ознака географског поријекла у Босни и Херцеговини била регулисана Законом о заштити ознака географског поријекла („Службени гласник Босне и Херцеговине“, број 53/10). Тај закон није у потпуности испуњавао све захтијевање стандарде заштите ознака географског поријекла које су прихватиле како земље ЕУ тако и чланице СТО. Босна и Херцеговина је чланица Мадридског споразума о сузбијању лажних или преварних ознака поријекла на производима (у даљњем тексту: Мадридски споразум) и од 2013. године Лисабонског аранжмана о заштити ознака поријекла и њиховом међународном регистровању (у даљњем тексту: Лисабонски аранжман). С циљем надограђивања и унапређења Лисабонског аранжмана, 2015. године донесен је Женевски акт Лисабонског аранжмана, чија чланица је и ЕУ (од 2020. године). У протеклом периоду, нарочито од када је ступио на снагу Закон о заштити ознака географског поријекла од 2010. године, дошло је до значајних промјена у ЕУ легислативи која регулише заштиту ознака географског поријекла. Уредба број 1151/2012 Европског парламента и Савјета ступила је на снагу и замијенила Уредбу Савјета (ЕУ) број 510/2006 о заштити ознака географског поријекла пољопривредних и прехрамбених производа, да би у 2022. години ЕУ постала и чланица Женевског акта Лисабонског аранжмана. Током поступка закључивања Женевског акта Лисабонског аранжмана, ЕУ је одиграла кључну улогу у утврђивању законског текста Женевског акта, укључујући дефиниције географских ознака. Како би испунила своје обавезе према чланству у Женевском акту Лисабонског аранжмана, ЕУ је 11. априла 2024. године донијела Уредбу (ЕУ) 2024/1143 Европског парламента и Савјета о ознакама географског поријекла за вино, јака алкохолна пића и пољопривредне производе, те

гарантовано традиционалним специјалитетима и необавезним изразима квалитета за пољопривредне производе, измјени уредаба (ЕУ) бр. 1308/2013, (ЕУ) 2019/787 и (ЕУ) 2019/1753, те стављању ван снаге (укидању) Уредбе (ЕУ) бр. 1151/2012. Овим је законодавство ЕУ усклађено с одредбама ТРИПС-а и Женевског акта Лисабонског аранжмана, мада је важећи Закон о ознакама географског поријекла био углавном усклађен с одредбама ТРИПС-а и Лисабонског аранжмана (Штокхолмски акт), с обзиром на чињеницу да је дошло до значајне измјене ЕУ прописа, као и да ће Босна и Херцеговина у блиској будућности мораги да приступи и Женевском акту Лисабонског аранжмана, донесена је одлука да се изради нови закон који би детаљно, у складу са савременим свјетским стандардима, регулисао заштиту ознака географског поријекла.

Предложени закон резултат је провјере у пракси рјешења постојећег Закона о заштити ознака географског поријекла у Босни и Херцеговини, као и неопходности да се законска рјешења у овој области усагласе с одредбама Споразума о трговинским аспектима права интелектуалне својине (Споразума ТРИПС), Мадридског споразума и Лисабонског аранжмана (Женевски акт) и у мјери у којој је то тренутно могуће, с прописима Европске уније.

Приликом разматрања важећег закона, предлагач се првенствено руководио одлукама које представљају обавезу по основу ТРИПС споразума, као и одлукама Уредбе (ЕУ) 2024/1143 Европског парламента и Савјета.

Посебна пажња посвећена је терминологији, као и дефинисању основних појмова ознака географског поријекла (ознака поријекла производа, заштићена географска ознака, заштићено име поријекла), у складу с релевантним међународним уговорима, из чега проистичу и другачији услови, начин стицања и обим права. Уведени су и нови појмови („заштићена географска ознака“ и „заштићено име поријекла“) на којима овлаштени корисник има искључиво право означавања свог производа. Прописана листа производа који се могу заштитити ознаком географског поријекла је проширена, чиме је усклађена с ТРИПС-ом и Лисабонским аранжманом (Женевски акт).

Такође, у складу с Уредбом (ЕУ) 2024/1143 омогућена је заштита „гарантовано традиционалног специјалитета“ и „планинског производа“, али је прописано да искључиву надлежност за те нове ознаке, њихову регистрацију, поступак признавања и вођење регистара има Агенција за безбједност хране Босне и Херцеговине, која је на основу свог правилника, на неки начин, то радила и до сада.

У односу на поријекло сировина, извршено је прецизно дефинисање производа који се могу обиљежавати заштићеним именом поријекла, када сировина за производњу тог производа

потиче с подручја различитог или ширег од подручја прераде, сагласно ТРИПС-у, Уредби ЕУ 2024/1143 и Лисабонском аранжману (Женевски акт).

Предложени закон предвиђа да реципроцитет доказује страна која се на њега позива. Значајна промјена је увођење појма „спецификација“, а тиме и издвајање и дефинисање садржаја података о специфичним карактеристикама производа у случају тражења регистрације заштићене географске ознаке у спецификацији или у случају регистрације заштићеног имена поријекла у елаборату.

Новина у приједлогу закона је и то да не само овлаштени корисник заштићеног имена поријекла већ и овлаштени корисник заштићене географске ознаке има искључиво право означавања својих производа дефинисаном ознаком.

Уведена је могућност измјене и допуне елабората о заштити ознаке географског поријекла са заштићеним именом поријекла у складу с Уредбом ЕУ 2024/1143.

Велика новина је укидање жалбеног поступка, те увођење управног спора против рјешења Института, која су коначна у управном поступку. Управни спор се покреће тужбом пред Судом Босне и Херцеговине. Оваква одредба је прихваћена у свим приједлозима закона из области индустријске својине.

У приједлогу закона, однос између заштићених ознака географског поријекла и жигова је шире дефинисан у складу с Уредбом ЕУ 2024/1143. У потпуности су имплементиране одговарајуће одредбе Споразума ТРИПС које се односе на заштиту ознака географског поријекла.

У изради предложених рјешења кориштене су одговарајуће међународне конвенције, прописи ЕУ, Хрватске, Србије, Сјеверне Македоније, Португала, Шпаније, Италије, Швајцарске, Француске, Чешке, Мађарске, Бугарске и препоруке Свјетске организације за интелектуалну својину ВИПО.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ ПРАВНИХ РЈЕШЕЊА:

ДИО ПРВИ - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ (чл. 1. до 21.)

Члан 1.

Ставом (1) овог члана дефинише се предмет законског регулисања.

Ставом (2) дефинисано је да се овај закон примјењује и на заштићена имена поријекла и заштићене географске ознаке које су међународно регистроване за Босну и Херцеговину. У

практи, то значи да ће се материјално прописани услови за признање заштићене географске ознаке и заштићеног имена поријекла примјењивати у случају имена поријекла или географских ознака међународно назначених за Босну и Херцеговину, путем Лисабонског аранжмана, неког другог међународног уговора или билатералних споразума с другим државама.

Ставом (3) дефинисано је да ознаке географског поријекла регистроване за Босну и Херцеговину на основу Лисабонског аранжмана, имају исти учинак у Босни и Херцеговини као да су тамо директно пријављене или регистроване.

Ставови (4) и (5) представљају обавезу на основу прописа о начину писања закона у Босни и Херцеговини.

Члан 2.

Овај члан представља обавезу на основу прописа о начину писања закона у Босни и Херцеговини.

Члан 3.

У члану 3. изричито се прописује постојање пет врста ознака географског поријекла у Босни и Херцеговини, у складу с обавезујућим нормама за Босну и Херцеговину.

Босна и Херцеговина је чланица Мадридског споразума о сузбијању лажних или преварних ознака поријекла на производима и Лисабонског аранжмана о заштити ознака поријекла и њиховом међународном регистрању (Штокхолмски акт), као и ЦЕФТА споразума који прописује обавезу усклађености права интелектуалне својине с ТРИПС споразумом, као једним од основних споразума на којима почива Свјетска трговинска организација (СТО). Тренутно, Босна и Херцеговина је земља кандидат за чланство у СТО, а однедавно, и земља кандидат за ЕУ чланство. На основу Споразума о стабилизацији и проширењу склопљеног између ЕУ и Босне и Херцеговине, Босна и Херцеговина се такође обавезала да ће поштовати одредбе ТРИПС-а и своје законодавство у области интелектуалне својине учинити сличним оном које постоји у ЕУ.

Заштита географских ознака у ЕУ се налази пред озбиљним изазовима у односу на досадашњу постојећу праксу. ЕУ је промијенила своју праксу од маја 2024. године. Претходно је ЕУ приступила Женевском акту Лисабонског аранжмана, а априла 2024. је донесена нова Уредба (ЕУ) 2024/1143, која је ту промјену и озваничила. ЕУИПО је већ одређен као институција која ће вршити заштиту ознака географског поријекла у складу с

Лисабонским аранжманом на територији ЕУ и остаје само да ЕУ званично обавијести ВИП О о тренутку када ће почети активна примјена Лисабонског аранжмана (Женевски акт) на територији ЕУ. Постојећа пракса ЕУ у области заштите географских ознака показала се незадовољавајућом, стога је дошло и до замјене Уредби 509/2006 и 510/2006, и укидања Уредбе 1151/2012.

У ставу (2) прописано је који производи се могу штитити ознаком географског поријекла и на основу дикције става није могућа заштита услуга путем овог права интелектуалне својине.

Члан 4.

Ознака поријекла производа дефинисана је у складу с теоријски општеприхваћеном дефиницијом из Мадридског споразума. Појам само означава да неки производ потиче с одређеног географског подручја без икаквих специфичних својстава производа проузрокованих његовим географским поријеклом. Ознака поријекла производа може бити било каква ознака која директно или индиректно означава географско поријекло робе. Ознаке поријекла производа употребљавају се за обиљежавање природних, пољопривредних, индустријских, занатских и производа домаће радиности.

Овај члан упућује све државне органе на директну примјену Мадридског споразума у поступку заштите ознака поријекла производа. За примјену одредаба о сузбијању нелојалне конкуренције и за заштиту ознака поријекла на основу Мадридског споразума нису потребне никакве формалности везане за управни поступак пред Институтом. Ставом (2) овог члана прописана је надлежност суда за утврђивање евентуалне генеричности ознаке поријекла. Овим одредбама осигурана је примјена чл. 1, 2, 3. и 3. бис Мадридског споразума и извршено усклађивање са чланом 4. Мадридског споразума.

Члан 5.

Овим чланом прописани су појмови гарантовано традиционалног специјалитета и планинског производа у складу с Уредбом (ЕУ) 2024/1143 и искључива надлежност Агенције за безбједност хране Босне и Херцеговине за поступак признавања, регистрацију и вођење регистара за ове ознаке.

Члан 6.

Заштићена географска ознака је дефинисана потпуно у складу са Женевским актом Лисабонског аранжмана и мало је измијењена дефиниција из члана 22. ТРИПС-а и

постојећег закона. Оваква дефиниција омогућава приступање Босне и Херцеговине Женевском акту Лисабонског аранжмана којем је ЕУ већ приступила, а, с друге стране, не одступа много од дефиниције географске ознаке из ТРИПС-а. Ради термилошке усклађености с *acquisom*, измијењен је назив тако што је додана ријеч заштићена, што представља пандан заштићеној географској ознаци из ЕУ (*protected geographical indication* - ПГИ). У питању је једна квалификована ознака поријекла производа у којој производ има одређене специфичности, алтернативно захтијеване, које се суштински могу приписати његовом географском поријеклу.

Члан 7.

Заштићено име поријекла је дефинисано у складу са Женевским актом Лисабонског аранжмана, те у складу с ЕУ дефиницијом тзв. заштићене географске назнаке (*protected designation of origin* - ПДО). Посебан нагласак је на томе да заштићено име поријекла, за разлику од заштићене географске ознаке или ознаке поријекла производа, може бити само географски назив (име), а не било која ознака.

Члан 8.

Ставом (1) прецизирано је шта све може бити географско подручје одређене ознаке географског поријекла, изричито допуштајући да се ознака географског поријекла може користити, под одређеним условима, и за територију цијеле Босне и Херцеговине, а не само за одређене ограничене локалитете.

Ставом (2) прописано је да ће се овај закон у Босни и Херцеговини примјењивати и у случају тзв. прекограничних ознака поријекла, у односу на географско подручје поријекла производа.

Члан 9.

Овим чланом прописана је заштита традиционалних и историјских назива, ако су испуњени услови из чланова 4. до 8. овог закона.

Члан 10.

Ставом (1) у складу с чланом 23. параграф (1) ТРИПС-а и одредбама Уредбе ЕУ 2024/1143 прописана је, под специфичним условима, могућност регистравања заштићеног имена поријекла и за производе чија сировина потиче с подручја различитог или ширег од подручја прераде, искључујући вино и друга алкохолна пића.

Ставом (2) прецизиране су сировине за пољопривредне и прехранбене производе.

Члан 11.

Став (1) прописује услове за заштиту хомонимних назива и омогућава постојање идентичних или сличних назива за обиљежавање производа на тржишту под основним условом да то не изазива забуну јавности о тачном географском поријеклу производа. Одредба је усклађена с ТРИПС-ом и *acquisom*.

Ставом (2) прописана је обавеза корисника хомонима о начину обиљежавања датог производа.

Члан 12.

Овим чланом таксативно и прецизно је наведено који назив или ознака се не могу заштитити, чиме се отклањају нејасноће из постојећег закона. Набрајање је исцрпно и шире од одредбе постојећег прописа. Разлози за одбијање заштите су усклађени с захтјевима ТРИПС-а, прописима ЕУ, Мадридским споразумом и Лисабонским аранжманом.

Члан 13.

Овим чланом у ставу (1) даје се дефиниција генеричког назива, у ставу (2) методологија утврђивања је ли неки географски назив постао генерички, а став (3) прописује до када заштићена ознака географског поријекла не може постати генеричка.

Члан 14.

Прописује се принцип територијалности, што подразумијева да су права призната на основу овог закона територијално ограничена права.

Члан 15.

У ставу (1) прописан је принцип националног третмана за страна физичка и правна лица у погледу заштите ознака географског поријекла у Босни и Херцеговини. Ставом (3) прописани су услови под којима страна физичка и правна лица могу да траже заштиту ознаке географског поријекла.

Члан 16.

Овим чланом прописује се правна заштита заштићених ознака географског поријекла у управном поступку пред Институтом. Надлежност Института за признавање свих права индустријске својине прописана је Законом о оснивању Института за интелектуалну својину Босне и Херцеговине.

Члан 17.

Овај члан прописује да су све одлуке Института коначне у управном поступку, чиме се напушта досадашња двостепеност у одлучивању Института. Наиме, пракса је показала да поступак по жалби предуго траје, и по неколико година до правоснажности одлуке, што изазива правну несигурност, а, по правилу, све одлуке по жалби којима странка није задовољна, окончавају се тако што странка покреће управни спор, који такође дуже траје. Како би се убрзао поступак и појачала правна сигурност, предлагач је одлучио да предложи рјешење којим се уводи једноступено одлучивање у Институту, а судски надзор над законитошћу таквих одлука препушта суду, конкретно Суду Босне и Херцеговине који је, и према постојећем закону, до сада био надлежан за управни спор против одлука Института.

Члан 18.

Одредбом овог члана прописује се да Институт води одговарајуће регистре у електронској форми и да ти регистри имају статус јавних књига, што значи да их заинтересована лица могу разгледати без плаћања посебних такси. Издавање одговарајућих потврда, увјерења и копија докумената, с обзиром на материјалне трошкове, подлијеже плаћању таксе и трошкова поступка при подношењу писаног захтјева за њихово издавање.

Члан 19.

Овим чланом прописани су услови за заступање у поступку регистрације заштићеног имена поријекла и заштићене географске ознаке пред Институтом.

Члан 20.

Ова одредба је у складу с чланом 12. Париске конвенције за заштиту индустријске својине (у даљњем тексту: Париска конвенција), која прописује обавезу обавјештавања јавности о пријављеним и регистрованим правима индустријске својине. Имплементациони пропис ће ближе уредити садржај и начин увида у документацију која се односи на заштићено име поријекла или заштићену географску ознаку. Став (3) у складу је са стандардом из Париске

конвенције, да страном лице у поступку пред домаћим органом мора да заступа домаћи професионални заступник, као и с чланом 17. овог закона.

Члан 21.

Одредбе овог члана суштински су преузете из важећег закона. Прави се разлика између државних административних такси и накнаде посебних трошкова, који се плаћају у поступку регистрација заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке, који се води пред Институтом.

Члан 22.

Овим чланом прописана је међународна заштита ознака географског поријекла регистрацијом заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке. Лисабонски аранжман прописује начин међународног пријављивања заштите ознака географског поријекла, и то се мора обавити путем надлежног органа -- Института. У оквиру ЕУ, ознаке географског поријекла се региструју на нивоу ЕУ путем надлежног државног органа националне државе, а поступак за њихово признавање водиће ЕУИПО (Канцеларија за интелектуалну својину ЕУ), са сједиштем у Аликантеу, у Шпанији.

ДИО ДРУГИ - ПОСТУПАК ПО ПРИЈАВИ ЗА РЕГИСТРОВАЊЕ ИМЕНА ПОРИЈЕКЛА ИЛИ ГЕОГРАФСKE ОЗНАКЕ (чл. 23. до 39.)

Члан 23.

Поступак за регистрацију заштићене географске ознаке или заштићеног имена поријекла покреће се писаном пријавом за заштиту ознаке географског поријекла на једном од службених језика Босне и Херцеговине. Прецизирано је да се једна пријава може односити само на једну ознаку или име географског подручја и само на једну врсту производа. У ставу (3), уз одређене услове, дата је могућност подношења пријаве и на страном језику.

Члан 24.

Овим чланом је прецизно одређен круг лица која могу да поднесу пријаву, што је резултат практичног искуства Института и анализе упоредних рјешења.

Члан 25.

Овим чланом су одређени битни дијелови пријаве за заштиту ознаке географског поријекла.

Члан 26.

Овим чланом детаљно је наведено шта све мора да садржава захтјев за регистровање имена поријекла или географске ознаке. Новост представља став (1) нова тачка ц), која је резултат усклађивања с ЕУ легислативом и дефиницијама из Лисабонског споразума (Женевски акт) сагласно којима, у случају пријаве за заштићено име поријекла, захтјев садржи назив, односно име на које се односи заштита, док у случају заштићене географске ознаке захтјев може да садржи назив, неку ознаку или њихову комбинацију, који су подобни за идентификовање географског поријекла одређене робе. Захтјев садржи и назив овлашћеног акредитованог тијела или другог стручног тијела које врши контролу квалитета и посебних својстава производа.

Члан 27.

На основу практичног искуства и упоредне анализе одговарајућих прописа, овим чланом је прецизно дефинисано шта све треба да садржава опис географског подручја.

Члан 28.

Новост у овом члану је увођење појма „спецификација“ и тиме издвајање и дефинисање садржаја података о специфичним карактеристикама производа за заштићену ознаку географског поријекла, у случају тражења регистрације заштићене географске ознаке у спецификацији или у случају регистрације заштићеног имена поријекла у елаборату.

Члан 29.

Овим чланом детаљно су дефинисани подаци о специфичним карактеристикама производа које треба да садржава спецификација у случају захтјева за заштићену географску ознаку.

Члан 30.

Овим чланом детаљно су дефинисани подаци о специфичним карактеристикама производа које треба садржавати елаборат у случају захтјева за заштићено име поријекла. У члановима 27. и 28. у односу на постојеће законско рјешење, новост представља знатно

исцрпније регулисање и јасно разграничење података о специфичним карактеристикама или квалитету производа у случају захтјева заштићене географске ознаке и захтјева за заштићено име поријекла.

Члан 31.

Овај члан је новост у погледу увођења могућности за измјене у елаборату, што је прецизно дефинисано сагласно Уредби ЕУ. Измјена, односно допуна елабората може да се односи на количину годишње производње или редифинисање граница географског подручја.

Члан 32.

Овим чланом је прописан садржај пријаве за регистрацију заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке да би јој Институт признао датум подношења, као и поступак Института након пријема пријаве до признања датума пријаве и њеног уписа у одговарајући регистар пријава.

Члан 33.

Овим чланом је прописано који подаци се уписују у регистар пријава за регистрацију заштићеног имена поријекла и заштићене географске ознаке.

Члан 34.

Ставом (1) овог члана прописано је да се поднесене пријаве испитују према редослиједу одређеном датумом њиховог подношења, а ставом (2) прописани су изузеци од овог правила. Тачка а) става (2) уз судове и надлежне органе тржишне инспекције даје овлаштење и царинским органима да, у случају када је покренут царински поступак, затраже од Института рјешавање пријаве по хитном поступку. Имајући у виду да увозом, извозом или транзитом робе може бити повријеђено и заштићено име поријекла или заштићена географска ознака, за које је поднесена пријава за регистрацију, али о којој у том тренутку још није одлучено, неопходно је да поступак по тој пријави буде окончан по хитном поступку и да буде донесена одлука о томе хоће ли пријављено заштићено име поријекла или заштићена географска ознака бити признати. Наиме, одлука о поднесеној пријави за регистрацију заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке у конкретном случају представља претходно питање, јер ће од исхода поступка пред Институтом зависити даљње поступање царинског органа. У ставу (2) тачки б) прописано је да се пријава може рјешавати по хитном поступку и у случају када је, сагласно с другим

прописима, то неопходно уз подношење посебног захтјева за то (на примјер, у случају великог економског интереса ради извоза одређених производа).

Члан 35.

Овим чланом прописани су поступак испитивања формалне уредности пријаве и одбацивање формално неуредне пријаве.

Члан 36.

Овом одредбом предвиђена је могућност да подносилац одустане од пријаве.

Члан 37.

Овим чланом прописан је поступак испитивања услова за регистравање заштићеног имена поријекла, односно заштићене географске ознаке. Посебно треба нагласити могућност Института да у поступку испитивања прибави мишљење експерта о посебним својствима, репутацији и квалитету производа који су наведени у конкретној пријави. Мишљење експерта може дати институција или појединац који су компетентни процијенити наводе из конкретне пријаве, а директор Института је овлаштен одредити их у сваком појединачном случају.

Члан 38.

Овим чланом прописан је поступак одбијања регистравања заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке. Институт је дужан писаним путем обавијестити подносиоца пријаве о разлозима из овог закона због којих се заштићено име поријекла или заштићена географска ознака не могу признати. Подносилац пријаве је дужан у прописаном року изјаснити се о наводима Института. Институт рјешењем одмах одбија признање пријаве само ако се подносилац пријаве не изјасни. Ако се подносилац пријаве изјасни, Институт је дужан о његовом изјашњењу прибавити мишљење експерта из члана 37. става (2) овог закона и тек тада, било да експерт да негативно мишљење или да га не да у року, а Институт сматра да се пријава не може признати, може одбити пријаву. Прописани рокови су одређени у складу с праксом и омогућавају ефикасно вођење поступка, а на образложени захтјев подносиоца пријаве и уз плаћање административне таксе и посебних трошкова Институт може једном продужити дати рок за одговор. Да би се избјегле могуће

злоупотребе подносиоца пријаве у виду бесконачног одуговлачења и сталног тражења продужења рока за одговор на резултат испитивања Института, предложена је могућност само једнократног продужења рока.

Члан 39.

Овим чланом прецизирани су поступак и обавезе пријавиоца и Института ако је поднесена пријава за регистрацију заштићеног имена поријекла, претварање пријаве у пријаву за регистрацију заштићене географске ознаке и обратно. Обавезе Института су логична посљедица чињенице да се ради о колективном праву.

ДИО ТРЕЋИ – ПРИГОВОР (чл. 40. до 45.)

Члан 40.

Институт у свом службеном гласилу објављује формално уредну пријаву за коју не постоје разлози за одбијање пријаве прописани у члану 25. овог закона. Објављивањем пријаве Институт је ставља на увид јавности и од тог тренутка практично заинтересована лица могу у одређеном року да поднесу приговор на објављену пријаву.

Члан 41.

Овим чланом прописана је могућност да, у року од три мјесеца након објављивања пријаве, свако заинтересовано лице може Институту писаним путем да достави приговор у којем образлаже зашто пријава не испуњава услове за регистровање прописане овим законом. Рок од три мјесеца за приговор не може да се продужи, а подносилац приговора има статус странке. Ставовима (3) и (4) прописано је из којих разлога носилац трговачког имена или жига (укључујући и жиг високе репутације) може да поднесе приговор на пријаву имена поријекла или географске ознаке. Чланови 40. и 41. усклађени су с Уредбом ЕУ број 2024/1143, која прописује обавезну опозицију у поступку признавања.

Члан 42.

Овим чланом прописан је минималан садржај приговора.

Члан 43.

Овим чланом прописан је поступак по изјављеном приговору. Све наведене одредбе из овог члана су стандардизоване у свим земљама ЕУ које имају систем приговора (опозиције). Рокови су одређени на основу искуства из праксе и упоредне правне анализе рјешења у прописима држава ЕУ.

Члан 44.

Овим чланом прописан је поступак доношења рјешења о регистрацији заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке.

Члан 45.

Овај члан се односи на трајање заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке. Неограничена дужина трајања заштићених ознака географског поријекла проистиче из њиховог карактера и везаности за непромјењивост географског окружења.

ДИО ЧЕТВРТИ - ПОСТУПАК ПО ПРИЈАВИ ЗА ПРИЗНАЊЕ СТАТУСА ОВЛАШТЕНОГ КОРИСНИКА ОЗНАКЕ ГЕОГРАФСКОГ ПОРИЈЕКЛА (чл. 46. до 61.)

Члан 46.

Овим чланом прописано је покретање поступка за признање статуса овлаштенос корисника заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке, као и ко може поднијети одговарајућу пријаву. Пријаву могу да поднесу правна и физичка лица и њихова удружења, која на одређеном географском подручју производе оне производе на које се односи регистровано заштићено име поријекла или регистрована заштићена географска ознака.

Члан 47.

Овим чланом прописани су битни дијелови пријаве овлаштенос корисника.

Чланови 48. до 50.

Овим члановима је детаљније прописан садржај битних дијелова пријаве овлаштенос корисника. Чланом 48. прописан је садржај захтјева за признање статуса овлаштенос корисника заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке. Чланом 49.

дефинисан је доказ о обављању одређене дјелатности на одређеном подручју. Чланом 50. прописује се доказ (исправа) о извршеној контроли посебних својстава производа којим се потврђује да контролисани производ посједује сва она посебна својства, квалитет и начин производње, који су наведени у елаборату. Од велике је важности нагласити да контрола квалитета није с аспекта квалитета производа у погледу техничких, хемијских или других својстава, неких стандарда (ИСО), исправности производа или када су у питању производи за људску конзумацију, је ли храна здрава или не, већ ова контрола треба потврдити да производ има све карактеристике, специфична својства, повезаност с датим географским подручјем и начин производње како је прописано у елаборату. У овом члану је дефинисана и дужина важења исправе (шест мјесеци), која се прихвата као доказ о извршеној контроли посебних својстава производа. Рок важења исправе је усклађен с прописима ЕУ.

Члан 51.

Овим чланом прописан је поступак за установљење датума подношења пријаве овлаштеног корисника.

Члан 52.

Овим чланом прописан је садржај регистра пријава овлашћених корисника ознака географског поријекла.

Члан 53.

Ставом (1) овог члана прописано је да се пријаве овлаштеног корисника испитују према редослиједу одређеном датумом њиховог подношења, а ставом (2) прописани су изузеци од овог правила. Услови за прекоредно испитивање пријаве, одређени овим чланом, усклађени су с условима који важе за прекоредно испитивање пријава других права индустријске својине, који су прописани у другим законима који регулишу област индустријске својине, с тим да је, на основу практичног искуства и у складу са специфичностима заштите имена поријекла и географских ознака и њиховим кориштењем, извршено прецизирање.

Члан 54.

Овај члан прописује испитивање формалне уредности пријаве овлаштеног корисника и одбацивање формално неуредне пријаве. Предвиђена је и могућност поврата у пријашње стање у случају одбацивања пријаве због формалне неуредности, у року од три мјесеца од дана пријема закључка о одбацивању.

Члан 55.

Овим чланом прописано је испитивање услова за признање статуса овлашћеног корисника.

Члан 56.

Овим чланом прописан је поступак доношења рјешења о одбијању признања статуса овлашћеног корисника. Поступак је аналоган поступку предвиђеном у члану 38. овог закона за доношење рјешења о одбијању регистрација заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке.

Члан 57.

Овај члан прописује поступак претварања пријаве за признање статуса овлашћеног корисника заштићеног имена поријекла у пријаву за признање статуса овлашћеног корисника заштићене географске ознаке и обратно. Обавеза Института из става (2) овог члана је логична последица чињенице да се ради о колективном праву, односно да може бити више овлашћених корисника једног имена поријекла или географске ознаке.

Члан 58.

Овим чланом прописан је поступак за доношење закључка о плаћању таксе за признање статуса овлашћеног корисника. У ставу (3) предвиђена је могућност поврата у пријашње стање ако подносилац пријаве не достави доказе о извршеној уплати у року из става (2) овог члана.

Чланови 59. и 60.

Овим члановима прописан је поступак доношења рјешења о признању и упис статуса овлашћеног корисника у одговарајуће регистре (члан 59), те издавање исправе и објављивање података о статусу овлашћеног корисника (члан 60.). Новина у приједлогу закона у односу на постојећи пропис је да се признати статус подносиоца пријаве овлашћеног корисника уписује и у Регистар заштићених ознака географског поријекла, а не само у Регистар овлашћених корисника заштићених ознака географског поријекла.

Члан 61.

Овим чланом прописана је дужина трајања статуса овлашћеног корисника. Ставом (1) прописано је да статус овлашћеног корисника траје пет година, што представља дужи период у односу на предвиђени у важећем закону. Ова новина је резултат практичног искуства Института и анализе упоредних рјешења. Ставом (2) предвиђа се да се тај статус може обновити неограничен број пута.

ДИО ПЕТИ - САДРЖАЈ И ОБИМ ПРАВА КОЈЕ ИМА ОВЛАШТЕНИ КОРИСНИК ЗАШТИЋЕНОГ ИМЕНА ПОРИЈЕКЛА ИЛИ ЗАШТИЋЕНЕ ГЕОГРАФСKE ОЗНАКЕ (чл. 62. до 66.)

Члан 62.

Овим чланом је прописано ко и под којим условима може да користи заштићено име поријекла или заштићену географску ознаку. У ставовима (3) и (4) истакнуто је искључиво право овлашћеног корисника заштићеног имена поријекла, односно заштићене географске ознаке, да свој производ обиљежава дефинисаном ознаком „заштићено име поријекла“, односно „заштићена географска ознака“. Важећим законом предвиђено је да се посебном ознаком обиљежавају само производи чија је ознака географског поријекла име поријекла. Новина у овом члану је да не само овлашћени корисник заштићеног имена поријекла већ и овлашћени корисник заштићене географске ознаке има искључиво право означавања својих производа дефинисаном ознаком. У ставу (6) овог члана предвиђено је да овлашћени корисник, поред ознака предвиђених у ст. (3) и (4) овог члана, може да користи и приказ географског подручја поријекла, како је наведено у елаборату, односно спецификацији, те текст, графички приказ или знакове који се односе на државу и/или регију у којој је то географско подручје смјештено. Став (7) прописује да се индивидуални и колективни жигови могу користити на етикетама, са заштићеним именом поријекла или заштићеном географском ознаком.

Члан 63.

Овај члан прописује радње забрањене лицима која нису овлашћени корисници заштићене географске ознаке или заштићеног имена поријекла. У ставу (2) прецизира се да када заштићена географска ознака или заштићено име поријекла у себи садржи и генерички назив производа, кориштење тог генеричког назива за одговарајући производ неће се сматрати недопуштеном радњом. Члан је усклађен с одредбама Споразума ТРИПС и Директиве ЕУ о провођењу права интелектуалне својине.

Члан 64.

Одредба овог члана је дословно усклађена с ТРИПС-ом. Одредба се не односи и на име поријекла, које на основу Лисабонског аранжмана ужива приоритет у односу на раније регистровани жиг. У примјени овог члана посебну улогу ће имати судска пракса и пракса Института, јер се ради о проблему о којем на свјетском нивоу постоје многа опречна мишљења. Овај члан је усклађен и с обавезама о заштити географских ознака ЕУ које проистичу из Споразума о стабилизацији и придруживању закљученог између ЕУ и Босне и Херцеговине.

Члан 65.

Ова одредба је логична посљедица чињенице да је право на име лично право које се под нормалним околностима не може ограничити. Одредба је усклађена с ТРИПС-ом, Париском конвенцијом и прописима ЕУ. Једино предвиђено ограничење је кориштење заштићене ознаке географског поријекла на такав начин да се јавност доведе у заблуду.

Члан 66.

Према својој дефиницији, због везаности и условљености географским подручјем, регистрована заштићена географска ознака и регистровано заштићено име поријекла су непреносиви било којим правним послом, став (1), а с тиме и овлаштени корисник не може да преноси право кориштења. С обзиром на то да је ознака географског поријекла географски (територијално) везана за одређену територију, она се не може преносити. Додатни разлог за такав став јесте и то што су, по својој суштини, име поријекла или географска ознака колективно право које може користити свако лице с одређене територије, које испуњава прописане услове.

ДИО ШЕСТИ - ПРЕСТАНАК ВАЖЕЊА ЗАШТИЋЕНОГ ИМЕНА ПОРИЈЕКЛА И ЗАШТИЋЕНЕ ГЕОГРАФСKE ОЗНАКЕ (чл. 67. до 68.)

Члан 67.

Овим чланом је уређен престанак заштићене географске ознаке и заштићеног имена поријекла и поступање Института у таквом случају.

Члан 68.

Прописана је могућност судског престанка због генеричности географског назива, и то само за заштићену географску ознаку, а не и за заштићено име поријекла. Лисабонски аранжман изричито прописује да регистровано име поријекла, све док је као такво заштићено у земљи свог поријекла, не може да постане генерички појам. Такође, Мадридски споразум

предвиђа да регионалне ознаке поријекла за вино и производе од винове лозе не могу постати генеричке. У складу с одредбама Мадридског споразума, суд је надлежан да утврди да ли је нека географска ознака постала генеричка, односно уобичајен назив за одређени производ. Одредбе овог члана су усклађене са захтјевима Споразума ТРИПС.

ДИО СЕДМИ - ПРЕСТАНАК И УКИДАЊЕ СТАТУСА ОВЛАШТЕНОГ КОРИСНИКА (чл. 69. до 70.)

Члан 69.

Овим чланом регулисан је престанак статуса овлаштеног корисника и прије истека максималног рока трајања од пет година.

Члан 70.

Овај члан детаљно прописује поступак укидања рјешења о признању статуса овлаштеног корисника. Ставом (2) прописано је да је терет доказивања на овлаштену кориснику заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке, који је у поступку дужан да докаже да постоје законом прописани услови за признање статуса овлаштеног корисника.

ДИО ОСМИ - ПРОГЛАШАВАЊЕ НИШТАВНИМ РЈЕШЕЊА О РЕГИСТРАЦИЈИ ЗАШТИЋЕНОГ ИМЕНА ПОРИЈЕКЛА ИЛИ ЗАШТИЋЕНЕ ГЕОГРАФСKE ОЗНАКЕ И РЈЕШЕЊА О ПРИЗНАЊУ СТАТУСА ОВЛАШТЕНОГ КОРИСНИКА (чл. 71. до 74.)

Члан 71.

Овим чланом регулисан је правни институт проглашавања ништавним рјешења о регистравању заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке, односно о признању статуса овлаштеног корисника, ако се утврди да у вријеме доношења рјешења нису били испуњени услови за регистравање, односно признање предвиђени законом.

Члан 72.

Овим чланом прописани су услови за подношење приједлога за проглашавање ништавним рјешења о регистравању заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке, односно о признању статуса овлаштеног корисника. Рјешење о регистравању заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке, односно рјешење о признању статуса

овлашћеног корисника се може прогласити ништавним по службеној дужности или по приједлогу заинтересованог лица за све вријеме трајања заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке, односно статуса овлашћеног корисника. Усљед правне сигурности и прикладности, ставом (2) прописано је да исто лице приједлог за проглашавање ништавним не може заснивати на истим разлозима из члана 41. ст. (3) и (4) због којих је раније изјавило приговор, па је приговор коначно одбијен, осим ако се не доставе нови докази који би могли да доведу до другачијег рјешења.

Члан 73.

Одредбама овог члана уређен је поступак по поднесеном приједлогу за проглашавање ништавним рјешења о регистрању заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке, односно о признању статуса овлашћеног корисника.

Члан 74.

Овим чланом се прописује да проглашавање ништавним рјешења о регистрању имена поријекла или географске ознаке, односно о признању статуса овлашћеног корисника, нема ретроактивно дјеловање на правоснажне судске пресуде у вези с утврђивањем повреде права, под условом да је тужилац, односно овлаштени корисник имена поријекла или географске ознаке, савјестан. Савјесност, као услов из овог члана, који је евентуално споран, утврђује се у парничном поступку.

ДИО ДЕВЕТИ - ГРАЂАНСКОПРАВНА ЗАШТИТА (чл. 75. до 86.)

Члан 75.

Овим чланом прописани су тужбени захтјеви које у тужби због повреде заштићене ознаке географског поријекла тужилац може истаћи. Одредба је усклађена са захтјевима ТРИПС-а и Директиве ЕУ о провођењу права. Прописано је да је поступак по тужби хитан, да је суд дужан да узме у обзир све околности случаја, нарочито размјер између тежине учињене повреде и тужбеног захтјева, као и претпоставку повреде права у поступку против лица чије услуге су употријебљене за повреду права, а постојање те повреде већ је правоснажно установљено према трећем лицу.

Члан 76. Овим чланом прецизирано је шта све чини повреду заштићене географске ознаке и заштићеног имена поријекла.

Чланови 77. до 79.

Овим члановима прописана је општа накнада штете (члан 77.); Захтјев за накнаду штете, за обичну накнаду и за погодности остварене без основе (члан 78.) и пунитивна накнада штете у виду пенала, када је повреда заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке учињена намјерно или крајњом непажњом (члан 79.). Новина у предложеном закону је прописивање захтјева за накнаду штете, за обичну накнаду и за погодности остварене без основе (члан 76.), која представља даљње усклађивање с чланом 13. Директиве 2004/48/ ЕЗ. Обим заштите у погледу накнаде штете, који дају одредбе чл. 77, 78. и 79. овог закона, испуњава обим заштите коју траже одредбе члана 45. ТРИПС-а и члана 13. Директиве ЕЗ о провођењу права интелектуалне својине.

Члан 80.

Ставом (1) овог члана прописано је која лица имају активну легитимацију за подношење тужбе у случају повреде заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке. Ставом (2) прописана је обавеза суда да, ако је поднесена тужба због повреде заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке, а покренут је неки од поступака из чл. 68, 70. или 72. овог закона, прекине поступак по тужби све док се неки од тих поступака не оконча пред Институтом или судом.

Члан 81.

Овим чланом прописан је објективни и субјективни рок за подношење тужбе због повреде заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке.

Члан 82.

Овим чланом уређују се привремене мјере. Привремене мјере, ако је могућност њиховог изрицања предвиђена у националном законодавству на адекватан начин, представљају ефикасно средство у борби против лица која повређују заштићене ознаке географског поријекла. Одредбе овог члана прате одредбе члана 50 ТРИПС-а и чл. 9. и 11. Директиве ЕУ о провођењу права и усклађене су с њима. Члан 82. овог закона представља *lex specialis* у односу на одредбе о привременим мјерама у Закону о принудном извршењу и обезбјеђењу, а остале одредбе тог закона се примјењују на одговарајући начин.

Члан 83.

Овим чланом прописано је обезбјеђење доказа за које постоји могућност да буду уништени или које је касније немогуће прибавити. Овим чланом је прецизирано које се радње сматрају осигурањем доказа. Одредбе овог члана потпуно су усклађене с одредбама члана 43. ТРИПС-а и члана 7. Директиве ЕУ о остваривању права.

Члан 84.

Овим чланом прописана је дужност обавјештавања. Суд може у току парнице да наложи повредиоцу права достављање податка о извору и дистрибутивним каналима робе и услуга којима се повређује право из овог закона. Новина у приједлогу закона је одредба којом се дефинише да лице којем је поднесен захтјев за доставу података из овог члана, може да одбије достављање тих података. Одредбе овог члана потпуно су усклађене с чланом 47. ТРИПС-а и чланом 8. Директиве ЕУ о провођењу права интелектуалне својине.

Члан 85.

Овај члан представља имплементацију одредбе члана 6. Директиве ЕУ у Босни и Херцеговини и у цјелини је усклађен с њом.

Члан 86.

Да би се спријечиле могуће злоупотребе права, у складу с одредбама ТРИПС-а, овим чланом прописана је могућност суда да, на захтјев лица против којег је покренут поступак за одређење привремене мјере или обезбјеђења доказа, одреди одговарајући новчани износ као средство обезбјеђења на терет лица које је покренуло поступак.

ДИО ДЕСЕТИ - ЦАРИНСКЕ МЈЕРЕ (чл. 87. до 90.)

Чланови 87. до 90.

Овим члановима прописане су царинске мјере, односно тзв. мјере на граници у складу с чл. 51, 52, 53, 54, 55, 57. и 58. ТРИПС-а. Члан 87. регулише подношење захтјева носиоца права за привремено задржавање робе од даљњег пуштања у промет, члан 88. прописује поступак након привременог задржавања робе, члан 89. прописује поступак царинских органа по службеној дужности, а члан 90. примјену других царинских прописа и хитност поступка.

ДИО ЈЕДАНАЕСТИ - ПРЕКРШАЈНЕ ОДРЕДБЕ (чл. 91. до 93.)

Члан 91.

Овим чланом предвиђен је прекршај за повреду регистрованог заштићеног имена поријекла или заштићене географске ознаке. Радње које представљају повреду заштићене ознаке прописане су у члану 76. овог закона. За постојање прекршаја не тражи се намјера учиниоца да оствари већу или велику имовинску корист. Новчане казне прописане су у одређеном распону, који је предвиђен чланом 19. Закона о прекршајима („Службени гласник Босне и Херцеговине”, бр. 41/2007, 18/2012, 36/2014, 81/2015 и 65/2020). При одређивању висине новчане казне морало би се водити рачуна о захтјеву из члана 41. параграф (1) ТРИПС-а и члану 3. параграф (2) Директиве ЕУ о провођењу права интелектуалне својине, да казне морају да представљају фактор одвраћања за потенцијалне повредиоце права. Прописана је и хитност прекршајног поступка.

Члан 92.

Овим чланом предвиђена је могућност изрицања заштитне мјере забране обављања дјелатности правном лицу или предузетнику ако су починили прекршај из члана 91. става (1) овог закона. Ако је дјело учињено у поврату, обавезно је изрицање заштитне мјере у трајању од најмање једне године, а суд може да одреди трајање заштитне мјере у оквиру законског максимума одређеног општим прописима који регулишу прекршаје.

Члан 93.

Овим чланом одређен је инспекцијски орган који је надлежан за вршење контроле у вези с прекршајима којима се повређује регистровано заштићено име поријекла или заштићена географска ознака, прописаним у члану 91, и за изрицање заштитне мјере прописане у члану 92. овог закона. Предвиђено је да то буде инспекција надлежна за контролу тржишта у Федерацији Босне и Херцеговине, Републици Српској и Брчко дистрикту Босне и Херцеговине. Споменути инспекцијским органима том одредбом дата је надлежност поступања против повредиоца права и изрицања свих оних мјера које су предвиђене као могуће у одговарајућим прописима који уређују општи прекршајни поступак и инспекцијску контролу тржишта. Прописано је да је инспекцијски поступак хитан.

ДИО ДВАНАЕСТИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ (чл. 94. до 102.)

Члан 94.

Овај члан прописује да ће се приликом примјене закона обрада личних података у Институту обављати у складу с прописима којима се уређује заштита личних података у Босни и Херцеговини.

Члан 95.

Овим чланом прописано је да се на сва имена поријекла или географске ознаке које важе на дан ступања на снагу овог закона, примјењују одредбе овог закона.

Члан 96.

Овим чланом практично се онемогућује ретроактивна примјена овог закона. Прописано је да ће се сви поступци у току окончати у складу с постојећим законом, укључујући и поступке по жалби.

Члан 97.

Овим чланом прописани су обавеза и рок за доношење имплементационог прописа за овај закон.

Члан 98.

Овим чланом одређени су обавеза и рок за подношење приједлога за нови пропис којим се уређују висина и начин плаћања такси и трошкова поступка.

Члан 99.

Овим чланом уређен је престанак важења других прописа који се односе на заштиту ознака географског поријекла.

Члан 100.

Овим чланом прописана је примјена међународних уговора који се односе на ознаке географског поријекла и, у складу с међународним стандардом, њихов примат у односу на овај закон у случају сукоба с домаћим прописом.

Члан 101.

Овим чланом је предвиђено укидање Комисије за жалбе и престанак њеног рада, као и код свих осталих приједлога закона из области индустријске својине. Другостепени поступак поводом коначне одлуке Института за интелектуалну својину обезбијеђен је путем вођења управног спора против коначне одлуке Института.

Члан 102.

Овим чланом предвиђени су моменти ступања на снагу овог закона и почетка његове примјене.

III ПРИНЦИПИ НА КОЈИМА СЕ ЗАКОН ЗАСНИВА

Принципи на којима се заснива предложени Закон о заштити ознака географског поријекла су: одговорност, поузданост, правна сигурност, отвореност и транспарентност, који принципи су и кључне одреднице добре јавне управе. Имплементација наведених принципа чини нас ближима европском моделу јавне управе и јавног управљања.

IV УСАГЛАШЕНОСТ ПРОПИСА С ЕВРОПСКИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ

Овим законом врши се усклађивање с Уредбом (ЕУ) 2024/1143 Европског парламента и Савјета од 11. априла 2024. (Сл. л., 2024/1143, 23. 4. 2024). Директивом 2004/48 ЕЗ Европског парламента и Савјета од 29. априла 2004. о провођењу права интелектуалне својине (Сл. л., 157, 30. 4. 2004) и Лисабонским аранжманом о именима поријекла и географским ознакама.

V ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ЗА ПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За провођење овог закона неће бити потребна додатна финансијска средства.

VI ОПИС КОНСУЛТАЦИЈА ВОЂЕНИХ У ПОСТУПКУ ИЗРАДЕ ЗАКОНА

Примјењујући критеријуме наведене у Правилнику за консултације у поступку израде закона („Службени лист Босне и Херцеговине”, бр. 5/17) утврђено је да Нацрт закона о

заштити ознака географског поријекла нема значајан утицај на јавност и да су испуњени минимални захтјеви који се односе на консултације.

Институт је јавне консултације у поступку припреме Нацрта закона о заштити ознака географског поријекла обавио у периоду од 28. 12. 2023. до 27. 1. 2024. године, путем веб-странице Института, www.ipr.gov.ba, и платформе е-консултације.

У наведеном периоду Институт је запримио пет коментара, а збирни одговор Института саставни је дио Извјештаја о консултацијама.

VII . ПРИБАВЉЕНА МИШЉЕЊА

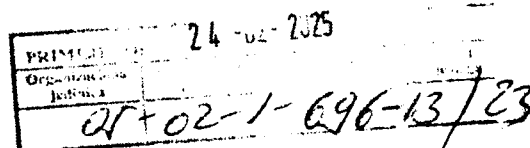
У процесу припреме овог закона прибављена су мишљења Канцеларије за законодавство БиХ, Министарства финансија и трезора БиХ, Министарства правде БиХ, Министарства за људска права и избјеглице БиХ, Дирекције за европске интеграције, Агенције за заштиту личних података у БиХ и Управе за индиректно опорезивање.

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry for Human Rights and Refugees

Broj 01-02-2-249-2/25
Datum: 14.02.2025. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
Institut za intelektualno vlasništvo
n/r gđin Josip Merdžo, ravnatelj

PREDMET: Mišljenje na Nacrt zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla, dostavlja se;-

VEZA: Vaš akt broj 05-02-1-696-5/23SD od 29.01.2025.godine

Poštovani,

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, u smislu odredbe člana 31. stav (1) tačka c) Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj 22/03) daje mišljenje u pogledu usklađenosti sa propisima o ostvarivanju građanskih prava i sloboda i osnovnih sloboda međunarodnog humanitarnog prava.

U skladu sa članom 26. stav (1) tačka f) Zakona o ravnopravnosti spolova u BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 32/10) Agencija za ravnopravnost spolova Bosne i Hercegovine, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, u postupku pripreme nacrtu i prijedloga zakona, podzakonskih i drugih normativnih akata, strategija, planova i programa daje mišljenje o usaglašenosti navedenih akata sa Zakonom o ravnopravnosti spolova u BiH i međunarodnim standardima o ravnopravnosti spolova.

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine i Agencija za ravnopravnost spolova Bosne i Hercegovine razmotrili su Nacrt zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla, te daje sljedeće

MIŠLJENJE

Razlozi za donošenje ovog zakona nalaze se u težnji Bosne i Hercegovine ka što čvršćoj integraciji u međunarodnu zajednicu što ima kao politički uslov usklađivanje domaćih propisa iz oblasti zaštite intelektualnog vlasništva sa propisima Evropske unije i Sporazumom o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva.

U pogledu usklađenosti sa propisima o ostvarivanju građanskih prava i sloboda i osnovnih sloboda međunarodnog humanitarnog prava, mišljenja smo da Nacrt Zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla nije u suprotnosti s odredbama Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i njezinih pratećih protokola i drugih međunarodnih ugovora iz oblasti ljudskih prava kojih je Bosna i Hercegovina potpisnica.

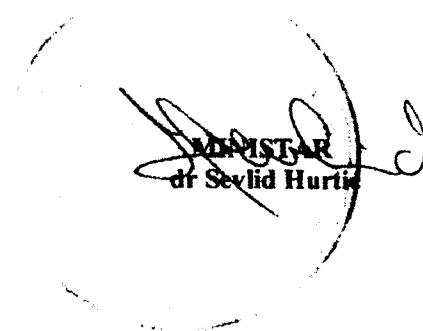
Kada je u pitanju usaglašenost sa odredbama Zakona o zabrani diskriminacije, mišljenja smo da bi predloženi Nacrt zakona trebao sadržavati definiciju diskriminacije, promovirati princip jednakosti i zabrane diskriminacije.

U vezi s naprijed navedenim, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine i Agencija za ravnopravnost spolova Bosne i Hercegovine daju **pozitivno mišljenje** na Nacrt zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla Instituta za intelektualno vlasništvo.

Napomena: U cilju daljeg ostvarivanja ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini, te sprječavanja diskriminacije na osnovu spola, molimo Vas da se prilikom izrade akata, kao i pri obavljanju redovnih poslova iz vaše nadležnosti pridržavate odredbi Zakona o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ broj 32/10), a posebno skrećemo pažnju na primjenu:

- člana 9. tačka e) koji zabranjuje *diskriminaciju u jeziku*,
- člana 20. koji propisuje obavezu *ravnopravne zastupljenosti spolova (40% manje zastupljenog spola) u tijelima na svim nivoima organizacije vlasti, a posebno u komisijama, odborima i slično*,
- člana 22. koji propisuje obavezu *prikupljanja, evidentiranja, obrađivanja i prikazivanja statističkih podataka po osnovu spola, kao i*
- člana 24. koji se odnosi na obaveze institucija da *poduzimaju odgovarajuće mjere na ostvarivanju ravnopravnosti spolova prilikom donošenja programa mjera, a posebno na otklanjanju uočene neravnopravnosti spolova u određenoj oblasti*.

S poštovanjem,

MINISTAR
dr Sevlid Hurić

Dostavljeno:

- naslovu
- a/a

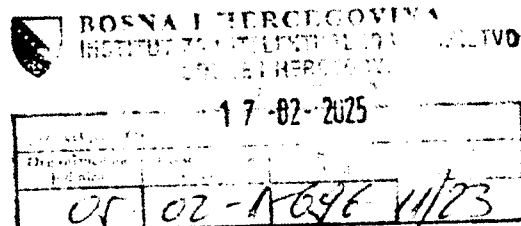

05. Deliberata

3.

Broj: 09-02-4-1042/25
Sarajevo, 11.2.2025. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
INSTITUT ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO
Kneza Domagoja bb
88000 Mostar

PREDMET: Mišljenje, dostavlja se -

Veza: vaš akt broj: 05-02-1-696-4/23SD od 29.1.2025. godine

U vezi vašeg akta, broj i datum gornji, kojim od ovog ministarstva tražite mišljenje na Nacrt zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla (u daljnjem tekstu: Nacrt zakona), Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine je isti razmotrilo, te temeljem članka 31. stavak 1. točka b) Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 22/03) d a j e

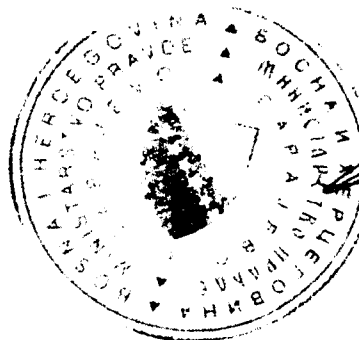
MIŠLJENJE

U pogledu pitanja koja se odnose na sankcije, organizaciju i funkcioniranje tijela uprave Bosne i Hercegovine i njihove međusobne odnose na tekst Nacrta zakona Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine nema primjedbi.

S poštovanjem,

DOSTAVLJENO:

- Naslovu,
- a/a.

MINISTAR
Davor Bunoza

Bosna i Hercegovina

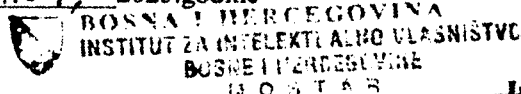
Босна и Херцеговина

Uprava za indirektno-neizravno oporezivanje

Управа за индиректно опорезивање

Broj: 03/4-07-4-1929-1/25

Banja Luka, 01.09.2025. godine

PRIMLJENO: 03-09-2025	
Opis predmeta	Klasifikacija
QT-02-1-646-20/23	

Institut za intelektualnu svojinu BiH
Sjedište Instituta
Kneza Domagoja bb
88000 Mostar

Predmet: Komentari na Nacrt Zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla, dostavljaju se

Uprava za indirektno oporezivanje zaprimila je akt Instituta za intelektualnu svojinu BiH, kojim je, postupajući po aktu Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, dostavljen Nacrt Zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla na mišljenje.

U aktu se navodi da nacrti zakona iz područja industrijske svojine, izrađeni u okviru projekta „EU podrška prava intelektualne svojine u BiH“, imaju za cilj usaglašavanje kompletne zakonske regulative sa zakonodavstvom Evropske unije.

Navedeni Nacrt Zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla dostavljen je Upravi za indirektno oporezivanje radi davanja mišljenja, s obzirom da se Dio deseti predmetnog Zakona odnosi na članove koji regulišu carinske mjere i to čl. 87 - 90.

U vezi dostavljenog, mišljenja smo da je tekst Zakona u Dijelu desetom – Carinske mjere potrebno uskladiti sa važećom Uredbom (EU) br. 608/2013 Evropskog parlamenta i Vijeća od 12. juna 2013. o carinskoj provedbi prava intelektualnog vlasništva, kojom je stavljena van snage Uredba Vijeća (EZ) br. 1383/2003. Stoga su u dostavljenom tekstu Nacrta Zakona izvršene određene korekcije radi usklađivanja sa navedenom Uredbom, u dijelu i obimu u kojem je to moguće i u skladu sa zakonodavstvom Bosne i Hercegovine.

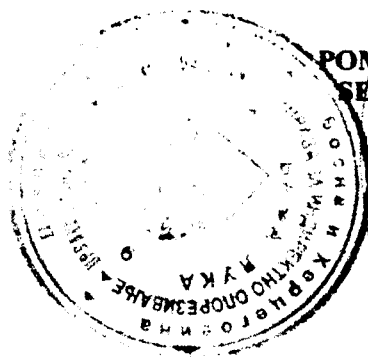
Takode, izvršene su korekcije određenih pojmova i termina u cilju njihovog usklađivanja sa važećim carinskim propisima u Bosni i Hercegovini, čime se žele otkloniti nejasnoće prilikom operativne primjene zakona u praksi.

U prilogu dostavljamo komentare Uprave za indirektno oporezivanje na dostavljeni Nacrt Zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla, koji su uneseni u dostavljeni tekst Nacrta Zakona.

Prilog: Kao u tekstu

Dostaviti:

1. Naslovu
2. 03/4
3. a/a

POMOĆNIK DIREKTORA
SEKTORA ZA CARINE

Vladimir Dragičević

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FINANCE
AND TREASURY

Број: 05-02-2-1036-2/25
Сарајево, 3.7.2025.године

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Институт за интелектуалну својину
Босне и Херцеговине
Кнеза Домагоја 66
88000 Мостар

BOSNA I HERCEGOVINA
INSTITUT ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
MOSTAR

PRIMLJENO: 16.07.2025	
Organizaciona jedinica	Broj
05-02-1-696-18/23	

Предмет: Мишљење на нацрт Закона о заштити ознака географског поријекла.
Веза: Ваш акт број:05-02-1-696-7/23СД од 29.1.2025. године

Везано за ваш допис, број наведен у вези, а којим се тражи Мишљење на нацрт Закона о заштити ознака географског поријекла, у складу са чланом 31. став (1) тачка е) Пословника о раду Савјета министара Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 22/03), дајемо

МИШЉЕЊЕ

- Актом наведеним у вези, Институт за интелектуалну својину Босне и Херцеговине је, ради прибављања Мишљења о финансијском аспекту Закона, Министарству финансија и трезора Босне и Херцеговине доставио нацрт Закона о заштити ознака географског поријекла, којим се уређује начин стицања, одржавање, садржај, престанак и правна заштита ознака географског поријекла у Босни и Херцеговини (што је скупни назив за три врсте ознака). Ознака географског поријекла укључује ознаку поријекла производа, заштићену географску ознаку и заштићено име поријекла. Ознаке географског поријекла, у складу са предметним Законом, се употребљавају за обиљежавање природних, пољопривредних, прехранбених производа, вина и осталих алкохолних пића, индустријских, занатских и производа домаће радиности. Законом се такође врши усклађивање с Уредбом (ЕУ) бр. 1151/2012 и Лисабонским аранжманом о именима поријекла и географским ознакама.
- Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине размотрило је нацрт Закона и Образложење достављено у прилогу акта наведеног у вези, те констатовало следеће:
  - Чланом 16. предметног нацрта Закона прописује се електронско вођење Регистра, и то Регистар пријава заштићених имена поријекла, Регистар пријава за признање статуса овлашћеног корисника заштићене географске ознаке, Регистар пријава за примање статуса овлашћеног корисника заштићеног имена поријекла, Регистар заштићених географских ознака, Регистар заштићених имена поријекла, Регистар овлашћених корисника заштићених географских ознака, те Регистар овлашћених корисника заштићених имена поријекла и Регистар заступника за заштиту индустријског власништва;
  - Чланом 19. предметног нацрта Закона, прописана је наплата административних такси и посебних трошкова поступка. Аналогно процедури других закона из надлежности Института за интелектуалну својину Босне и Херцеговине, уплата такси и накнада врши на Јединствени рачун трезора Босне и Херцеговине, што је приход Буџета институција Босне и Херцеговине;
  - Имајући у виду члан 3а. Закона о административним таксама ("Службени гласник БиХ", бр. 16/02, 19/02, 43/04, 8/06, 76/06, 76/07 и 98/12), цијенимо потребним да се члан 19. предметног нацрта Закона коригује и прецизира да Савјет министара

Босне и Херцеговине, утврђује висину административних такси и накнада у вези са свим поступцима заштите ознака географског поријекла;

- Чл. 87. и 88. предметног нацрта Закона утврђује се примјена царинских прописа и обавеза Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине да предложи Савјету министара Босне и Херцеговине да прописе о провођењу царинских мјера;
- Чланом 89. предметног нацрта Закона су прописане новчане казне за прекршаје, за које није наведено да се исте уплаћују на Јединствени рачун трезора Босне и Херцеговине. Иако је Законом о прекршајима Босне и Херцеговине изричито прописана припадност прихода, цијенимо потребним да се припадност прихода наведе и у Закону о заштити ознака географског поријекла (аналогно садржају других закона из надлежности Института за интелектуалну својину Босне и Херцеговине) те да се нагласи да средства уплаћена на Јединствени рачун трезора Босне и Херцеговине представљају приход Буџета институција Босне и Херцеговине;
- Чланом 91. предметног нацрта Закона утврђује се надлежност ентитетских инспекцијских органа односно органа Брчко дистрикта Босне и Херцеговине за контролу у вези прекршаја прописаних чланом 98. Закона и заштитних мјера из члана 90. Закона;
- Чланом 96. предметног нацрта Закона, прописује се обавеза директора Института за интелектуалну својину Босне и Херцеговине да надлежним институцијама поднесе приједлог измјене прописа којима се уређују таксе и накнаде посебних трошкова у поступку стицања и одржавања, како би се исти ускладили са одредбама Закона;
- У дијелу Образложења, који се односи на финансијска средства (тачка V- Финансијска средства за провођење Закона) наведено да за провођење овог Закона неће бити потребна додатна финансијска средства;
- Предлагач - носилац нормативног посла у прилогу је доставио Образац који је прописан у Анексу I - члану 12. Јединствених правила за израду правних прописа у институцијама Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 11/05, 58/14, 60/14, 50/17, 70/17 и 10/21) и то ОФП НЕ којим је у цијелости искључен утицај предметног Закона на буџет институција Босне и Херцеговине, буџете ентитета и буџете других нивоа власти.

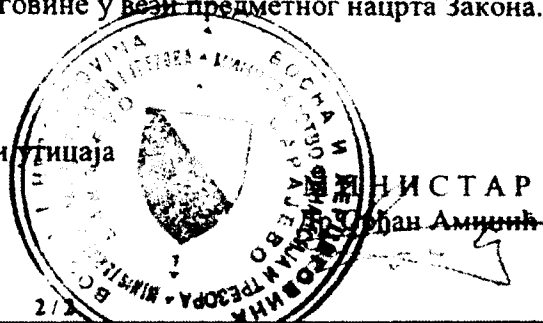
Слиједом констатованог у тачки 2. овог мишљења, а имајући у виду да је предлагач искључио утицај на Буџет институција Босне и Херцеговине, Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине нема примједби на финансијски аспект нацрта Закона о заштити ознака географског поријекла, уз услов кориговања текста садржајем који се односи на висину и припадност јавних прихода (ал. 2), 3). и 5). тачке 2. овог Мишљења), као и уз напомену да је имплементација предметног Закона средствима из Буџет институција Босне и Херцеговине условљена планирањем средстава у складу са процедуром утврђеном одредбама Закона о финансирању институција Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 и 38/22), посебно ако се има у виду систем вођења електронских регистара.

Напомињемо да је предметни материјал потребно допунити Мишљењем Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине у вези предметног нацрта Закона.

С поштовањем,

ПРИЛОГ

-Образац број 2а о фискалној процјени утицаја

OBRAZAC broj 2a O FISKALNOJ PROCJENI UTICAJA

Obrazac OFP-NE

ODJELJAK A. Nosilac normativnog posla

Razdjel	KOD	NAZIV
	0814	Institut za intelektualno vlasništvo

ODJELJAK B. Osnovni podaci o propisu

Vrsta propisa	Ustav	Ne	Poslovnik	Ne	Pravilnik	Ne
	Sporazum	Ne	Odluka	Ne	Drugi opći pravni akt	Ne
	Zakon	Da	Uputstvo	Ne		
Naziv propisa	Nacrt Zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla					

ODJELJAK C. Izjava o nepostojanju dodatnih fiskalnih uticaja na budžet

Za provođenje ovog Zakona nisu potrebna dodatna sredstva u proračunu Bosne i Hercegovine, proračunima entiteta i proračunima nižih organa vlasti

ODJELJAK D. Pečat i potpis odgovornog lica Institucije G.H.

Mjesto i datum 30.01.2025

Potpis rukovodioca nosioca normativnog posla

ODJELJAK E. Mišljenje Ministarstva finansija i trezora

Mjesto i datum

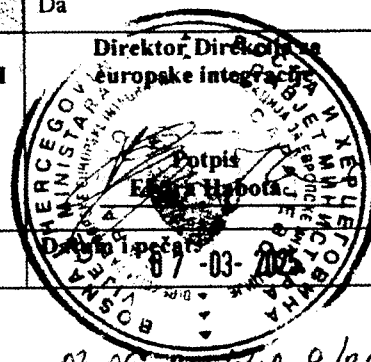
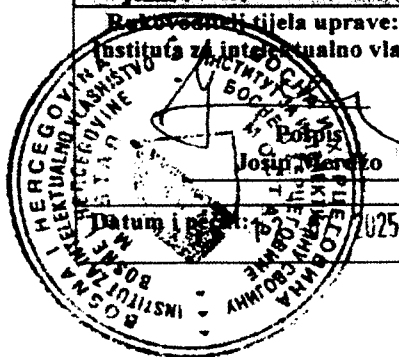
Pečat

Potpis ministra finansija i trezora

IZJAVA O USKLADENOSTI		
Identifikacijski broj prijave:		HP/IU/NZ/303/24
1. Podaci o obrađivaču propisa	Naziv institucije	Institut za intelektualno vlasništvo BiH
	Sektor/Odjelak	Sektor za razvoj sustava intelektualnog vlasništva
2. Naziv propisa		Nacrt Zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla Draft Law on the Indications of Geographical Origin
3. Usklađivanje propisa i odredaba Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju		
3.1.	Odredbe Sporazuma	Glava VI Usklađivanje zakona, provedba zakona i pravila tržišnog natjecanja: Članak 73. Pravo intelektualnog, industrijskog i trgovačkog vlasništva Title VI Approximation of Laws, Law Enforcement, and Competition Rules; Article 73. Intellectual, Industrial and Commercial Rights
3.2.	Odredbe Sporazuma koje se iz navedene odredbe Sporazuma	Djelomično ispunjava
3.3.	Razlozi za djelomično ispunjavanje odredbe Sporazuma i odredbe iz navedene odredbe Sporazuma i tek u kojem je prihvaćeno postizanje potpunog usklađenja	Potpuno usklađivanje će se izvršiti na odgovarajući način u tijeku pristupanja Europskoj uniji.
4. Veza između prava intelektualnog vlasništva (PI)		
4.1.	Pravo patenta	/
4.2.	Pravo autorske prava	/
4.3.	Pravo na iznajmljivanje	/
4.4.	Pravo na iznajmljivanje	/
5. Usklađivanje propisa i odredaba Sporazuma o EU		
5.1.	Pravila iz područja EU (1992/100/EZ)	Ugovor o funkcioniranju Europske unije (pročišćeni tekst 2016.); Dio treći Politike i unutarnje djelovanje Unije; Glava VII. Zajednička pravila o

		konkurenciji, oporezivanju i usklađivanju prava; Poglavlje 3. Usklađivanje zakonodavstva, članak 114. Treaty on the Functioning of the European Union (Consolidated version 2016.); Part Three Union Policies and Internal Actions; Title VII Common rules on competition, taxation and approximation of laws; Chapter 3 Approximation of laws, Article 114. Djelomično usklađeno
5.2.	Sekundarni izvori prava EU	Uredba (EU) 2024/1143 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o oznakama zemljopisnog podrijetla za vino, jaka alkoholna pića i poljoprivredne proizvode, te zajamčeno tradicionalnim specijalitetima i neobveznim izrazima kvalitete za poljoprivredne proizvode, izmjeni uredaba (EU) br. 1308/2013, (EU) 2019/787 i (EU) 2019/1753 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1151/2012, (SL L 2024/1143, 23.4.2024.), CELEX broj: 32024R1143 Regulation (EU) 2024/1143 of the European Parliament and of the Council of 11 April 2024 on geographical indications for wine, spirit drinks and agricultural products, as well as traditional specialities guaranteed and optional quality terms for agricultural products, amending Regulations (EU) No 1308/2013, (EU) 2019/787 and (EU) 2019/1753 and repealing Regulation (EU) No 1151/2012,

		(OJ L 2024/1143, 23.4.2024), CELEX no: 32024R1143 Direktiva 2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o provedbi prava intelektualnog vlasništva, (SL L 157, 30.4.2004), CELEX broj: 32004L0048 Directive 2004/48/EC of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on the enforcement of intellectual property rights, (OJ L 157, 30.4.2004), CELEX no. 32004L0048
5.3.	Stupanj usklađenosti sa sekundarnim izvorima prava	Djelomično usklađeno
5.4.	Razlozi za djelomičnu usklađenost ili neusklađenost	Potpuno usklađivanje će se izvršiti na odgovarajući način u tijeku pristupanja Europskoj uniji.
5.5.	Rok za potpuno usklađivanje	Pristupanjem BiH u EU
5.6.	Ostali izvori prava EU	Ženevski akt Lisabonskog sporazuma o oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla (SL L 271, 24.10.2019., str. 15.-29.) Geneva Act of the Lisbon Agreement on Appellations of Origin and Geographical Indications (OJ L 271, 24.10.2019, pages 15-29)
6.	Da li je osigurana prijevod pravnih izvora na službene jezike u uporabi u BiH?	Da
7.	Da li je propis preveden na engleski jezik?	Da
Rekomendacijsko tijelo uprave: Ravnatelj Instituta za intelektualno vlasništvo BiH Potpis: <i>Josip Marčeto</i> Datum i pečat: 025		Direktor, Direkcije za evropske integracije Potpis: <i>Eduard Habota</i> Datum i pečat: 03-06-2025

03-06-2-440-8/24

BOSNA I HERCEGOVINA

VIJEĆE MINISTARA

DIREKCIJA ZA EVROPSKE INTEGRACIJE

DIREKCIJA ZA EVROPSKE INTEGRACIJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

САВЈЕТ МИНИСТРА

05 DALIB:28
DIREKCIJA ZA EVROPSKE INTEGRACIJE
INSTITUT ZA INTELKTUALNO VLASNIŠTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
MOSTAR

Broj: 03/C-06-2-SDJ-441-9/24
Sarajevo, 10. mart 2025. godine

PRIMLJENO:	13-03-2025
Ime i Prezime	
Broj	
02-02-1-696-11/23	

BOSNA I HERCEGOVINA
INSTITUT ZA INTELKTUALNO VLASNIŠTVO
Kneza Domagoja bb
88000 Mostar

Predmet: Mišljenje o usklađenosti Nacrta zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla
s *acquis*-em

Veza: Vaš akt broj: 05-02-1-696-8/23SD od: 29. 1. 2025. godine i 05-02-1-696-10/23SD
od 12. 2. 2025. godine

Na osnovu člana 18. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13, 19/16 i 83/17), člana VI Odluke o Direkciji za evropske integracije („Službeni glasnik BiH“, broj 41/03) i člana 6. Odluke o postupku usklađivanja zakonodavstva Bosne i Hercegovine s pravnom tečevinom Evropske unije („Službeni glasnik BiH“, br. 75/16, 2/18 i 32/23), Direkcija za evropske integracije daje sljedeće

MIŠLJENJE

Nacrtom zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla uređuje se način sticanja, održavanje, sadržaj, prestanak i pravna zaštita oznaka geografskog porijekla u Bosni i Hercegovini.

Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine je uz Nacrt zakona dostavio uredno popunjenu i ovjerenu izjavu i tabele usklađenosti propisa s *acquis*-em u skladu sa članom 4. stav (1) Odluke o postupku usklađivanja zakonodavstva Bosne i Hercegovine s pravnom tečevinom Evropske unije.

Nacrtom zakona vršeno je usklađivanje sa sljedećim sekundarnim izvorima prava EU:

- Uredbom (EU) Evropskog parlamenta i Vijeća od 11. aprila 2024. godine o oznakama zemljopisnog porijekla za vino, jaka alkoholna pića i poljoprivredne proizvode, te zajamčeno tradicionalnim specijalitetima i neobaveznim izrazima kvalitete za poljoprivredne proizvode, izmjeni uredaba (EU) br. 1308/2013, (EU) 2019/787 i (EU) 2019/1753 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1151/2012;
- Direktivom 2004/48/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 29. aprila 2004. o provedbi prava intelektualnog vlasništva.

Također, Nacrt zakona je usklađivan sa Lisabonskim aranžmanom o imenima porijekla i geografskim oznakama.

Analizom Nacrta zakona i relevantnih sekundarnih izvora prava Evropske unije, Direkcija konstatuje da je u članu 1. stav (6) potrebno navesti puni naziv Uredbe (EU) 2024/1143 sa kojom je vršeno usklađivanje. Analizom Nacrta zakona, Dio deveti koji se odnosi na građanskopravnu zaštitu a koji sadrži članove od 73. do 84., utvrđujemo da je vršeno usklađivanje sa Direktivom 2004/48/EZ. Nacrtom zakona nisu utvrđene osobe ovlaštene za podnošenje zahtjeva za primjenu mjera, postupaka i pravnih sredstava potrebnih za osiguranje provedbe prava intelektualnog vlasništva iz člana 4. Direktive. Nacrtom zakona u članu 73. propisana je tužba zbog povrede prava i šta tužilac može tužbom zahtijevati dok u članu 78. Nacrta zakona propisana je aktivna legitimacija za tužbu. U tabeli usklađenosti obrađivač propisa navodi da u Bosni i Hercegovini ne postoje organizacije iz člana 4. tač. (c) i (d) Direktive 2004/48/EZ već da se prava industrijskog vlasništva ostvaruju pojedinačno. U članu 10. propisane su korektivne mjere koje nisu na isti način utvrđene Nacrtom zakona. Naime, član. 80. Nacrta zakona definiše privremene mjere koje sud određuje radi osiguranja zahtjeva i član. 73. koji se odnosi na tužbu zbog povrede prava i u oba člana sadržane su mjere s tim da nisu definisane kao korektivne mjere koje se donose nakon povrede prava. U članu 1. Nacrta zakona definisana je oznaka geografskog porijekla kao skupni naziv za tri vrste oznaka: oznake porijekla proizvoda, zaštićenu geografsku oznaku i zaštićeno ime porijekla. Direkcija naglašava da je potrebno preispitati definisanje navedenog termina kako bi se izbjeglo različito terminološko određenje za iste pojmove koji su predmet Pravilnika o sistemima kvalitete za prehrambene proizvode („Službeni glasnik BiH“, broj 90/18). U stavu (3) člana 1. nije jasno na šta se odnose „prirodni proizvodi“.

Član 14. Nacrta zakona odnosi se na nadležnost za postupak priznavanja zaštićene geografske oznake ili zaštićenog imena porijekla gdje se propisuje da je za postupak priznavanja, uslove i registraciju zaštićene geografske oznake i zaštićenog imena porijekla isključivo nadležan Institut za intelektualno vlasništvo. Sugerišemo da navedeni član Nacrta zakona preispitate uzimajući u obzir Pravilnika o sistemima kvalitete za prehrambene proizvode koji je usklađivan sa EU legislativom, a kojim se propisuje procedura i uspostava sistema zaštićenih oznaka porijekla i oznaka geografskog porijekla. Istovremeno, Zakonom o organizaciji tržišta vina u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ broj 63/23) u članu 31. koji se odnosi na provedbena ovlaštenja propisano da Vijeće ministara Bosne i Hercegovine podzakonskim propisom posebno utvrđuje između ostalog i:

- vrste podnosilaca zahtjeva za zaštitu oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla;
- uslove koji se moraju ispuniti u pogledu zahtjeva za zaštitu oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla, kontrolu od strane Ministarstva, postupak za podnošenje prigovora i postupke za izmjenu, poništenje i konverziju zaštićenih oznaka porijekla ili zaštićenih oznaka geografskog porijekla;
- uslove za podnošenje zahtjeva za prekograničnu zaštitu;
- datum od kojeg je na snazi zaštita ili izmjenjena zaštite; i
- uslove koji se odnose na izmjenu specifikacije proizvoda.

Nadalje, član 16. Nacrta zakona utvrđuje registre koje u elektronskoj formi vodi Institut za intelektualno vlasništvo. Između ostalih, utvrđen je Registar prijava zaštićenih geografskih oznaka i Registar prijava zaštićenih imena porijekla, Direkcija ukazuje da je Zakonom o organizaciji tržišta vina u Bosni i Hercegovini, koji je usklađivan sa relevantnim EU *acquis*-em,

u članu 27. utvrđeno da Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH uspostavlja i vodi elektronski Registar zaštićenih oznaka porijekla i zaštićenih oznaka geografskog porijekla. Direkcija ukazuje na preispitivanje navedene kolizije odredbi.

U Nacrtu zakona u postupku registracije zaštićenih imena i zaštićenih geografskih oznaka u određenim slučajevima utvrđuje se zastupnik kao i ovlašteni korisnik što nije propisano sekundarnim izvorima prava EU sa kojim je vršeno usklađivanje Nacrta zakona.

Čl. 10, 11. i 12. Nacrta zakona usklađivani su sa čl. 28, 29. i 30. Uredbe (EU) 2024/1143.

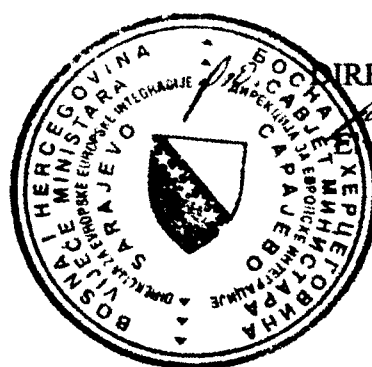
Direkcija za evropske integracije naglašava da je potrebno uzeti u obzir navedene sugestije te konstatuje da je djelimično vršeno usklađivanje Nacrta zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla sa naprijed navedenim propisima Evropske unije i članom 95. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica s jedne strane, i Bosne i Hercegovine s druge strane („Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori“, br. 10/08, 1/17 i 8/17).

Prilog:

1. Ovjereni izjava o usklađenosti

Dostaviti:

1. Naslovu
2. a/a

Broj: 05-02-1-696-21/23SD
Mostar, 9.1.2026. godine

14-01-2026

02-1

BOSNA I HERCEGOVINA
Vijeće ministara
Generalno tajništvo
71000 Sarajevo
Trg Bosne i Hercegovine br. 1

PREDMET: Nacrt Zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla, d o s t a v l j a   s e.-

Poštovani,

U sklopu projekta "EU podrška pravima intelektualnog vlasništva u BiH" kojeg financira Europska unija izrađeni su nacrti zakona iz područja industrijskog vlasništva kao temeljni cilj projekta koji se zasniva na usuglašavanju kompletne zakonske regulative sa normama, odnosno zakonodavstvom Europske unije.

U privitku akta dostavljamo Nacrt Zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla, sa obrazloženjem, sa molbom da isti stavite na sjednicu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine na razmatranje i usvajanje.

Nacrt zakona usaglašen je sa službenim lektorima Generalnog tajništva na sva tri jezika i dva pisma.

U tijeku izrade Nacrta Zakona provedene su konzultacije suglasno Pravilima za konzultacije u izradi pravnih propisa i pribavljena mišljenja Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (akt broj: 03/04-02-1-74/25 od 17.2.2025. godine i akt broj: 03/04-02-1-74-1/25 od 17.4.2025. godine), Agencije za zaštitu ličnih/osobnih podataka u Bosni i Hercegovini (akt broj: 04-02-1-141-1/25 od 13.2.2025. godine), Direkcije za europske integracije (akt broj: 03/C-06-2-SDJ-441-9/24 od 10.3.2024. godine), Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine (akt broj: 05-02-2-1036-2/25) od 3.7.2025. godine, Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine (akt broj: 09-02-4-1042/25 od 11.2.2025. godine), Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice (akt broj: 01-02-2-249-2/25 od 14.2.2025. godine) i Uprave za indirektno-neizravno oporezivanje (akt broj: 03/4-07-4-1929-1/25 od 1.9.2025. godine).

WEB: www.iip.gov.ba; e-mail: info@iip.gov.ba

Sjedište: 88000 Mostar, Kneza Domagoja bb.; e-mail: mostar@iip.gov.ba; Fax: +387 36 31 84 20;

Tel: Protokol +387 36 33 43 81; Ured ravnatelja i zamjenika ravnatelja +387 36 33 43 82 (Mostar);

Ispostava Sarajevo: 71000 Sarajevo, Bulevar Meše Selimovića 95, Izlaza C – 3.kat; e-mail: sarajevo@iip.gov.ba;

Fax: +387 33 65 27 57; Tel: Protokol +387 33 65 27 65;

Ispostava Banja Luka: 78000 Banja Luka, Akademika Jovana Šurutića 13/3; e-mail: banjaluka@iip.gov.ba; Fax: +387 51 22 68 41; Tel: +387 51 22 68 40

Odjeljenja: Nacionalni žig, Međunarodni žig +387 33 65 27 98; Patenti +387 33 61 80 95, +387 36 33 43 81;

Industrijski dizajn, Autorsko i srodna prava +387 36 33 43 81;

Agencija za zaštitu ličnih/osobnih podataka, Ministarstvo pravde BiH i Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH nisu imali primjedbe na tekst Nacrta Zakona.

Sugestije Ureda za zakonodavstvo su uvažene (njih 90%) kako je naznačeno o ponovljenom mišljenju uz sljedeće obrazloženje prijedloga koji nisu uvaženi:

- **Prespitati naziv propisa, te razmotriti da glasi "Zakon o oznakama geografskog porijekla** – Radna grupa i eksperti koji su radili na izradi predmetnog zakona cijene da bi zakon trebao zadržati postojeći naziv, kao što je naziv i trenutno važećeg zakona;
- **Ujednačeno koristiti otvoreno i zatvoreno pozivanje na određene propise** – Institut cijeni da je u prijelaznim odredbama opravdano koristiti zatvoreno pozivanje na trenutno važeće propise o zemljopisnim oznakama za koje znamo da će u određenoj fazi povodom usvajanja novog zakona iz istog područja prestati važiti, a za druge propise koje se navode u tekstu zakona koristili smo otvoreno pozivanje jer se isti mogu mijenjati tijekom važenja ovog posebnog zakona pa je opcija generičkog pristupa opravdana;
- **U članku 4. stavak (4) navesti naziv propisa kojim je definirano planinsko područje** predmetna materija u nadležnosti Agencije za sigurnost hrane. Propisani su pojmovi u skladu sa novom Uredbom (EU) 2024/1143;
- **U članku 39. stavak (3) preispitati korištenje termina "trgovačko ime"** – Institut cijeni da termin treba ostati u zakonu jer je riječ o termini koji se u praksi koristi, a sadrži ga i trenutno važeći zakon;
- **U članku 71. stavak (11) preispitati tekst "Institut može u svako doba donijeti rješenje o proglašavanju ništavim rješenja o registraciji ...."** – Institut cijeni da predmetni tekst treba ostati u zakonu. Predmetnu formulaciju sadrži i trenutno važeći zakon.

Vezano za sugestije iz mišljenja Direkcije za europske integracije gdje je naznačeno da nije jasno na šta se odnose „prirodni proizvodi“ iz članka 1. stavak (3) isto se odnosi na proizvode koji potječu iz prirodnih resursa i koji nisu rezultat poljoprivredne ili industrijske proizvodnje, već se dobivaju izravno iz prirode. Sugestija za članak 14. (u dostavljenom nacrtu temeljem prenumeracije članak 16.), kao i za članak 16. (temeljem prenumeracije članak 18.) ostajemo pri stavu da je Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine isključivo nadležan za prava koja se štite ovim zakonom i vođenje registara za iste. Na tvrdnje Direkcije da se u nacrtu zakona u postupku registracije zaštićenih imena i zaštićenih zemljopisnih oznaka u određenim slučajevima utvrđuje zastupnik kao i ovlašteni korisnik što nije propisano sekundarnim izvorima prava EU smatramo da se pomenuti instituti mogu utvrditi neovisno o sekundarnim izvorima prava EU.

Uvažene su sugestije Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine i Uprave za indirektno-neizravno oporezivanje.

Nacr Zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla definiran je Programom rada Instituta za intelektualno vlasništvo BiH za 2024. godinu i sadržan u Programu rada Vijeća ministara BiH.

Uz Nacrt Zakona dostavljamo Izjavu o provedenim konzultacijama, Izvješće o provedenim konzultacijama, Obrazac 1 o prethodnoj procjeni učinka propisa i sva pribavljena mišljenja.

Temeljem članka 134. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 79/14, 81/15, 97/15, 78/19, 26/20, 53/22, 59/23, 87/23,

3

50/24) i članka 125. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 58/14, 88/15, 96/15 i 53/16) predlažemo da se predmetni zakon uputi u proceduru po skraćenom zakonodavnom postupku.

Naznačeni dokumenti dostavljaju se u jednom primjerku u papirnoj i elektronskoj formi, suglasno Zaključku Vijeća ministara Bosne i Hercegovine sa 1. sjednice održane 2.2.2023. godine.

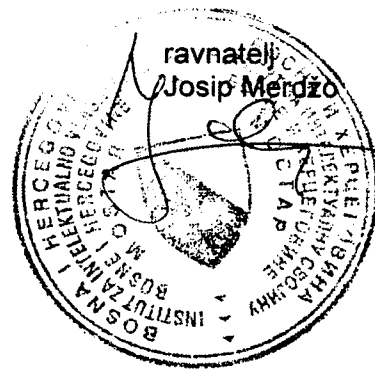
S poštovanjem,

PRIVITAK:

- kao u tekstu

DOSTAVLJENO:

- naslovu
- sektor za opće, pravne i kadrovske poslove
- a/a

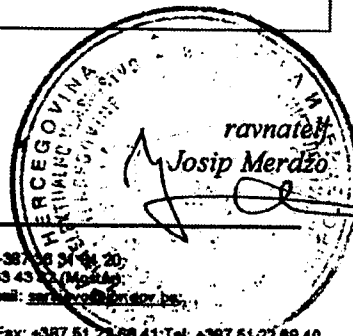

Broj: 05-02-1-696-1/24SD
Mostar, 27.2.2024. godine

Na temelju članka 22. Pravila za konzultacije u izradi pravnih propisa („Službeni glasnik BiH“, br. 5/17 i 87/23), Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine na Nacrt Zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla, d a j e

IZJAVU

1.	Minimalne obveze u pogledu konzultacija	Ispunjene su minimalne obveze u pogledu obavljanja konzultacija
2.	Obrazloženje zaključka da li pravni propis ili drugi akt ima značajnog uticaja na javnost ili ne, s obrazloženjem	Nacrt Zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla nema značajnijeg utjecaja na javnost (primjenjujući kriterije navedene u člancima od 9. do 13. Pravila za konzultacije u izradi pravnih propisa)
3.	Obrazloženje odluke o obliku dodatnih konzultacija i opis dodatnih konzultacija koje su izvršene	Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine je javne konzultacije u postupku pripreme Nacrta Zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla obavio u periodu od 28.12.2023. godine do 27.1.2024. godine, putem web stranice Instituta, www.ipr.gov.ba , i platforme e-konzultacije.
4.	Dostavljanje izvješća o provedenim konzultacijama iz članka 21. Pravila za konzultacije u izradi pravnih propisa	U navedenom periodu Institut za intelektualno vlasništvo BiH je zaprimio pet komentara, a zbirni odgovor se sadržan u Izvješću o održanim konzultacijama

WEB: www.ipr.gov.ba; e-mail: info@ipr.gov.ba
Sjedište: 88000 Mostar, Kneza Domagoja bb.; e-mail: mostar@ipr.gov.ba; Fax: +387 36 34 44 20;
Tel: Protokol +387 36 33 43 81; Ured ravnatelja i zamjenika ravnatelja +387 36 33 43 82 (Mostar);
Ispostava Sarajevo: 71000 Sarajevo, Bulevar Meše Selimovića 95, tarna C – 3.kat; e-mail: sarajevo@ipr.gov.ba;
Fax: +387 33 65 27 57; Tel: Protokol +387 33 65 27 65;
Ispostava Banja Luka: 78000 Banja Luka, Akademika Jovana Surutke 13/3; e-mail: banjaluka@ipr.gov.ba; Fax: +387 51 22 69 41; Tel: +387 51 22 69 40
Odjeljenja: Nacionalni žig, Međunarodni žig +387 33 65 27 98; Patent +387 33 61 90 95, +387 36 33 43 81;
Industrijski dizajn, Autorsko i srodna prava +387 36 33 43 81;

Prikupljeni prijedlozi i komentari na dokument iz online konsultacija

Prijedlozi i komentari na Članak 1

Prijedlozi:

Komentari:

1. Predlagač Zakona nije uzeo u obzir trenutno važeće propise koji regulišu zaštitu geografskih oznaka i garantovano tradicionalnih specijaliteta hrane, jakih alkoholnih pića i vina u Bosni i Hercegovini, koji su usklađivani sa pravnom tečevinom EU (acquis). Zakon o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04), Zakon o organizaciji tržišta vina u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 63/23), Zakon o jakim alkoholnim pićima ("Službeni glasnik RS" broj 81/15), Pravilnik o sistemima kvaliteta za prehrambene proizvode ("Službeni glasnik BiH", broj 90/18), Pravilnik o definiranju, opisivanju, prezentiranju, označavanju i zaštiti geografskih oznaka jakih alkoholnih pića ("Službeni glasnik BiH", broj 81/12).

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 1

Komentar nije prihvatljiv. Navedeni propisi nisu u nadležnosti Instituta za intelektualno vlasništvo BiH, i po svojoj suštini predmet njihove zaštite, mada neko nastoji da to tako predstavi, nije pravo intelektualnog vlasništva. BiH je od 2013. godine članica CEFTA sporazuma koji propisuje obvezu usklađenosti prava intelektualnog vlasništva sa TRIPS sporazumom, kao jednim od osnovnih sporazuma na kojima počiva Svjetska trgovinska organizacija (WTO). Trenutno, BiH ima pristupni status za članstvo u WTO, a od 2022. godine je i zemlja kandidat za EU članstvo. Na osnovu Sporazuma o stabilizaciji i proširenju sklopljenog između EU i BiH, BiH takođe se obvezala da će poštovati odredbe TRIPS-a i svoje zakonodavstvo u oblasti intelektualnog vlasništva učiniti sličnim onom koje postoji u EU. Do sada zaštita oznaka geografskog porijekla, kao prava intelektualnog vlasništva, u BiH bila je regulirana Zakonom o zaštiti oznaka geografskog porijekla ("Službeni glasnik BiH" br. 53/10). Taj zakon nije u potpunosti ispunjavao sve zahtijevane standarde zaštite oznaka geografskog porijekla koje su prihvatile kako zemlje EU, tako i članice Svjetske trgovinske organizacije (u daljnjem tekstu: WTO). BiH je članica Madridskog sporazuma o suzbijanju lažnih ili prijevratnih oznaka porijekla na proizvodima (u daljnjem tekstu: Madridski sporazum) i od 2013. godine Lisabonskog aranžmana o zaštiti oznaka porijekla i njihovom međunarodnom registriranju (u daljnjem tekstu: Lisabonski aranžman). Sa ciljem nadograđivanja i unapređenja Lisabonskog aranžmana, 2015. godine donesen je Ženevski akt Lisabonskog aranžmana, čija članica je i EU (od 2020. godine). U proteklom periodu naročito u periodu od kada je stupio na snagu Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla BiH, od 2010. godine, došlo je do značajnih promjena u EU legislativi koja regulira zaštitu oznaka geografskog porijekla. Uredba br. 1151/2012 Evropskog parlamenta i Vijeća, stupila je na snagu i zamenila Uredbu Vijeća (EU) br. 510/2006 o zaštiti oznaka geografskog porijekla poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, da bi u 2022. godini EU postala i članica Ženevskog akta Lisabonskog aranžmana. Tijekom postupka zaključivanja Ženevskog akta Lisabonskog aranžmana, EU je odigrala ključnu ulogu u utvrđivanju zakonskog teksta Ženevskog akta, uključujući definicije geografskih oznaka. Zakonodavstvo EU koje je na snazi odnosi se samo na zaštitu oznaka geografskog porijekla poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda i ne odnosi se na ostale proizvode čiju zaštitu geografskog porijekla predviđa TRIPS, kao i Ženevski akt Lisabonskog aranžmana. Zbog naprijed navedenog, trenutno EU je u razmatranju prijedloga propisa za usklađivanje sa predviđenom zaštitom u TRIPS-u i Ženevskom aktu kojim bi se omogućila i zaštita nepoljoprivrednih i neprehrambenih proizvoda putem oznaka geografskog porijekla. Stoga je odlučeno da se izradi novi zakon koji bi detaljno, u skladu sa suvremenim svjetskim standardima, regulirao zaštitu oznaka geografskog porijekla. Predloženi zakon rezultat je provjere u praksi rješenja postojećeg Zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla u BiH kao i neophodnosti da se zakonska rješenja u ovoj oblasti usaglase sa odredbama Sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualne svojine (Sporazuma TRIPS), Madridskog sporazuma i Lisabonskog aranžmana (Ženevski akt) i u mjeri u kojoj je to trenutno moguće, sa propisima Europske unije. Prilikom razmatranja važećeg zakona, predlagač se prvenstveno rukovodio odlukama koje predstavljaju obvezu po osnovu TRIPS sporazuma, kao i odlukama Direktive EU o sprovođenju zakona i Uredbe br. 1151/2012 Evropskog parlamenta i Vijeća, od 21. novembra 2012. godine. Važno je napomenuti da je nakon stupanja na snagu Uredbe br. 1151/2012, prestala važiti Uredba Vijeća (EU) br. 510/2006 od 20. 3. 2006. o zaštiti geografskih oznaka i oznaka porijekla poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda; Uredba 510/2006 nije bila implementirana u važećem zakonu ali Uredba 1151/2012, pored novih odredbi, sadrži i sve odredbe Uredbe 510/2006. Prilikom pripreme Prijedloga, predlagač je naveo da BiH u ovom trenutku nema mogućnost da u potpunosti implementira odredbe Uredbe br. 1151/2012 Evropskog parlamenta i Savjeta, posebno uzimajući u obzir navedene obaveze iz TRIPS-a, CEFTA sporazuma, Lisabonskog aranžmana, kao i aktuelne promjene u zakonodavstvu EU o oznakama geografskog porijekla.

Prijedlozi i komentari na Članak 2

Prijedlozi:

Komentari:

1. Definicije i vrste oznaka nisu usklađene sa acquis-om.

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 2

Komentar nije prihvatljiv. Posebna pažnja posvećena je terminologiji, kao i definiranju osnovnih pojmova oznaka geografskog porijekla (oznaka porijekla proizvoda, zaštićena geografska oznaka, zaštićeno ime porijekla), u skladu sa relevantnim međunarodnim ugovorima, iz čega proizilaze i drugačiji uvjeti, način stjecanja i obim prava. Uvedeni su i novi pojmovi ("zaštićena geografska oznaka" i "zaštićeno ime porijekla") na kojima ovlašten korisnik zaštićene oznake geografskog porijekla ima isključivo pravo označavanja svog proizvoda. Propisana lista proizvoda koji se mogu zaštititi oznakom geografskog porijekla je proširena, čime je usklađena sa TRIPS-om i Lisabonskim aranžmanom (Ženeva akt). U odnosu na porijeklo sirovina izvršeno je precizno definiranje proizvoda koji se mogu obilježavati zaštićenim imenom porijekla, kada sirovina za proizvodnju tog proizvoda potiče sa područja različitog ili šireg od područja prerade, saglasno TRIPS-u, EU Uredbi 1151/2012 i Lisabonskom aranžmanu (Ženeva akt). Videti i odgovor pod 1.

Prijedlozi i komentari na Članak 3

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 3

Prijedlozi i komentari na Članak 4

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 4

Prijedlozi i komentari na Članak 5

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 5

Prijedlozi i komentari na Članak 6

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 6

Prijedlozi i komentari na Članak 7

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 7

Prijedlozi i komentari na Članak 8

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 8

Prijedlozi i komentari na Članak 9

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 9

Prijedlozi i komentari na Članak 10

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 10

Prijedlozi i komentari na Članak 11

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 11

Prijedlozi i komentari na Članak 12

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 12

Prijedlozi i komentari na Članak 13

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 13

Prijedlozi i komentari na Članak 14

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 14

Prijedlozi i komentari na Članak 15

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 15

Prijedlozi i komentari na Članak 16

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 16

Prijedlozi i komentari na Članak 17

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 17**Prijedlozi i komentari na Članak 18**

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 18**Prijedlozi i komentari na Članak 19**

Prijedlozi:

Komentari:

1. Komentar se odnosi na cijeli DIO DRUGI - POSTUPAK PO PRIJAVI ZA ZAŠTITU OZNAKA GEOGRAFSKOG PORIJEKLA. Postupak odstupa od propisanih postupaka i procedura uredbi EU na koje se predlagač poziva da usklađuje navedenu oblast. To se posebno odnosi na: Prava podnošenja zahtjeva čl.20 Potrebne dokumentacije zahtjeva čl. 22 (1) Kontrolnog tijela prije stavljanja na tržište proizvoda sa zaštićenom oznakom čl.22 (3) Izrade i sadržaja specifikacije proizvoda od čl. 23 do čl. 28. Ispitivanje uslova za zaštitu čl. 33 do 35

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 19

Komentar nije prihvatljiv. Kao što je u prvom odgovoru navedeno, po postojećim propisima EU, postupak priznavanja oznaka geografskog porekla, samo za određene proizvode, do sada je provodio Generalni direktorat za poljoprivredu. Sam postupak ne predstavlja nikakav primjer dobre prakse, i s obzirom da će ubuduće postupak priznavanja, registre, poništaj i sve u vezi oznaka geografskog porekla u EU voditi EUIPO (Zavod za intelektualno vlasništvo EU), sa sjedištem u Alikanteu, u Španiji doći će i do promjena postupka i usklađivanja sa obvezama koje proistječu za EU kao članicu Lisabonskog aranžmana (Ženevskog akta) za međunarodno registriranje imena porijekla. Postojeći postupak predstavlja najbolju praksu koju članice EU, koje su istovremeno i članice Lisabonskog aranžmana (Francuska, Italija, Portugal, Češka, Slovačka, Mađarska i Bugarska) imaju, a gotovo identičan postupak postoji u sljedećim zemljama koje imaju status kandidata za EU (Moldavija, Severna Makedonija i Srbija). Takođe, veoma sličan postupak ima i Španija

Prijedlozi i komentari na Članak 20

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 20**Prijedlozi i komentari na Članak 21**

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 21

Prijedlozi i komentari na Članak 22

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 22**Prijedlozi i komentari na Članak 23**

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 23**Prijedlozi i komentari na Članak 24**

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 24**Prijedlozi i komentari na Članak 25**

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 25**Prijedlozi i komentari na Članak 26**

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 26

Prijedlozi i komentari na Članak 27

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 27

Prijedlozi i komentari na Članak 28

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 28

Prijedlozi i komentari na Članak 29

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 29

Prijedlozi i komentari na Članak 30

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 30

Prijedlozi i komentari na Članak 31

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 31

Prijedlozi i komentari na Članak 32

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 32

Prijedlozi i komentari na Članak 33

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 33

Prijedlozi i komentari na Članak 34

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 34

Prijedlozi i komentari na Članak 35

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 35

• • • • •

Prijedlozi i komentari na Članak 36

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 36

Prijedlozi i komentari na Članak 37

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 37

Prijedlozi i komentari na Članak 38

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 38

Prijedlozi i komentari na Članak 39

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 39

Prijedlozi i komentari na Članak 40

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 40

Prijedlozi i komentari na Članak 41

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 41

Prijedlozi i komentari na Članak 42

Prijedlozi:

Komentari:

1. Komentar na DIO ČETVRTI - POSTUPAK PO PRIJAVI ZA PRIZNANJE STATUSA OVLAŠTENOG KORISNIKA OZNAKE GEOGRAFSKOG PORIJEKLA Verifikacija usaglašenosti sa specifikacijom proizvoda su potpuno drugačije riješene u propisima EU i važećim propisima o službenim kontrolama u Bosni Hercegovini. Takođe, nametnute takse i obaveze ovlašćenih korisnika kao i vrijeme trajanja statusa ovlašćenog korisnika nije u skladu sa propisima EU koja reguliše ovu oblast.

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 42

Komentar nije prihvatljiv. Pokretanje postupka za priznanje statusa ovlašćenog korisnika zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake, kao i tko može da podnese odgovarajuću prijavu regulirano je u skladu sa okolnostima i potrebama Bosne i Hercegovine. Prijavu mogu da podnesu pravna i fizička lica i njihova udruženja koja na određenom geografskom području proizvode one proizvode na koje se odnosi registrirano zaštićeno ime porijekla ili registrirana zaštićena geografska oznaka. Bitni dijelovi prijave ovlašćenog korisnika su usklađeni sa ekijem i okolnostima u BiH. Detaljno je propisan sadržaj bitnih dijelova prijave ovlašćenog korisnika zbog maksimalnog nivoa usklađenosti sa EU Uredbom 1151/2012. Člankom 44. nacrtu zakona propisan je sadržaj zahtjeva za priznanje statusa ovlašćenog korisnika zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake. Člankom 45. definiran je dokaz o obavljanju određene djelatnosti na određenom području. Člankom 46. propisuje se dokaz (isprava) o izvršenoj kontroli posebnih svojstava proizvoda sa kojim se potvrđuje da kontrolirani proizvod posjeduje sva ona posebna svojstva, kvalitet i način proizvodnje koji su navedeni u elaboratu. Neophodno je da se shvati da ova kontrola kvaliteta nije sa aspekta kvaliteta proizvoda u pogledu tehničkih, kemijskih ili drugih svojstava, nekih standarda (ISO), ispravnosti proizvoda ili kada su u pitanju proizvodi za ljudsku konzumaciju, da li je hrana zdrava ili ne, već ova kontrola treba da potvrdi da proizvod ima sve karakteristike, specifična svojstva, povezanost sa datim geografskim područjem i način proizvodnje kako je propisano u elaboratu. Definirana dužina važenja isprave (šest meseci) koja se prihvata kao dokaz o izvršenoj kontroli posebnih svojstava proizvoda je usklađena sa propisima EU.

Prijedlozi i komentari na Članak 43

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 43

Prijedlozi i komentari na Članak 44

Prijedlozi:

Komentari: • • • • •

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 44

Prijedlozi i komentari na Članak 45

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 45

Prijedlozi i komentari na Članak 46

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 46

Prijedlozi i komentari na Članak 47

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 47

Prijedlozi i komentari na Članak 48

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 48

• • • • •

Prijedlozi i komentari na Članak 49

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 49

Prijedlozi i komentari na Članak 50

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 50

Prijedlozi i komentari na Članak 51

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 51

Prijedlozi i komentari na Članak 52

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 52

Prijedlozi i komentari na Članak 53

• Prijedlozi: • • • • •

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 53

Prijedlozi i komentari na Članak 54

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 54

Prijedlozi i komentari na Članak 55

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 55

Prijedlozi i komentari na Članak 56

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 56**Prijedlozi i komentari na Članak 57**

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 57**Prijedlozi i komentari na Članak 58**

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 58**Prijedlozi i komentari na Članak 59**

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 59**Prijedlozi i komentari na Članak 60**

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 60

Prijedlozi i komentari na Članak 61

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 61

• • • • •

Prijedlozi i komentari na Članak 62

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 62

Prijedlozi i komentari na Članak 63

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 63

Prijedlozi i komentari na Članak 64

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 64

Prijedlozi i komentari na Članak 65

Prijedlozi:

Komentari:

1. Komentar na DIO SEDMI - PRESTANAK I UKIDANJE STATUSA OVLAŠTENOG KORISNIKA Nije u skladu sa propisima EU koji regulišu ovu oblast.

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 65

Komentar je neprihvatljiv. Propisi EU koji reguliraju ovu oblast odnose se isključivo na ovlaštene korisnike geografskih oznaka priznatih na nivou EU, od strane Direktorata za poljoprivredu. Postupak propisan u nacrtu zakona odnosi se na status ovlaštenih korisnika registriranih u BiH, u postupku pred Institutom za intelektualno vlasništvo, kao i međunarodnih imena porekla registrovanih (naznačenih za zaštitu) u Bosni i Hercegovini na osnovu Lisabonskog aranžmana, ili direktno prijavljenih Institutu za intelektualno vlasništvo. Postupak proističe iz nadležnosti i upravnih ovlaštenja Instituta za intelektualno vlasništvo i potpuno je usklađen sa propisima koji reguliraju opći upravni postupak u Bosni i Hercegovini.

Prijedlozi i komentari na Članak 66

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 66

Prijedlozi i komentari na Članak 67

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 67

Prijedlozi i komentari na Članak 68

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 68

Prijedlozi i komentari na Članak 69

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 69**Prijedlozi i komentari na Članak 70**

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 70**Prijedlozi i komentari na Članak 71**

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 71**Prijedlozi i komentari na Članak 72**

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 72**Prijedlozi i komentari na Članak 73**

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 73

Prijedlozi i komentari na Članak 74

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 74

• • • • •

Prijedlozi i komentari na Članak 75

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 75

Prijedlozi i komentari na Članak 76

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 76

Prijedlozi i komentari na Članak 77

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 77

Prijedlozi i komentari na Članak 78

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 78

Prijedlozi i komentari na Članak 79

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 79

Prijedlozi i komentari na Članak 80

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 80

Prijedlozi i komentari na Članak 81

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 81

Prijedlozi i komentari na Članak 82

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 82**Prijedlozi i komentari na Članak 83**

Prijedlozi:

• Komentari: • • • • •

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 83**Prijedlozi i komentari na Članak 84**

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 84**Prijedlozi i komentari na Članak 85**

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 85**Prijedlozi i komentari na Članak 86**

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 86

Prijedlozi i komentari na Članak 87

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 87

Prijedlozi i komentari na Članak 88

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 88

Prijedlozi i komentari na Članak 89

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 89

Prijedlozi i komentari na Članak 90

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 90

Prijedlozi i komentari na Članak 91

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 91

Prijedlozi i komentari na Članak 92

Prijedlozi: • • • • •

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 92

Prijedlozi i komentari na Članak 93

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 93

Prijedlozi i komentari na Članak 94

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 94

Prijedlozi i komentari na Članak 95

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 95

Prijedlozi i komentari na Članak 96

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 96

Prijedlozi i komentari na Članak 97

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 97

Prikupljeni prijedlozi i komentari na priloge iz online konsultacija

Novi prijedlozi

Naziv:

Opšti komentar na Nacrt zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla

Tekst:

Analizom Nacrta zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla, uočen je niz propusta pri izradi istog. Naime, navodite da je usklađivan sa Uredbom (EU) br. 1151/2012 i Lisabonskim aranžmanom o imenima porijekla i geografskim oznakama. S tim u vezi, kako se radi o aktima koji su u potpunosti obavezujući (Uredba (EU) br. 1151/2012), konstatujemo da izrađeni Nacrt zakona nije u skladu sa predmetnom Uredbom. Npr., uočeno je da ne postoji navođenje definicija, što znači da nije u potpunosti Uredba preuzeta. Dalje postoje niz bezargumentovanih činjenica, preklapanja nadležnosti sa drugim institucijama. Stoje odredbe da se postupak zaštite i registracije GI (posebno vina i jakih alkoholnih pića, ali i poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda) vodi pred Institutom za intelektualno vlasništvo (član 12., član 14.). Takođe postoje nejasni pojmovi, npr. u članu 75. u naslovu stoji "Penal" što i nije potpuno razumljiva formulacija. U skladu sa naprijed navedenim primjerima, molimo Vas da izvršite korekcije kompletnog teksta predmetnog Nacrta zakona u skladu sa Uredbom (EU) br. 1151/2012, koju navodite kao predmet usklađivanja. Dalje, predlažemo da svim relevantnim institucijama u ovoj oblasti prvenstveno Agenciji za bezbjednost hrane, entiteskim ministarstvima poljoprivrede i Ministarstvu spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH, uputite Nacrt zakona na mišljenje, kako bi predloženi Nacrt bio provodiv nakon eventualnog usvajanja. Konstatujemo da nije uzeta u obzir ni postojeća legislativa u Bosni i Hercegovini koja se odnosi na Zakon o hrani, Zakon o organizaciji tržišta vina u Bosni i Hercegovini, Zakon o jakim alkoholnim pićima, te je samim tim predloženi dokument u koliziji sa velikim brojem propisa u Bosni i Hercegovini. Uzevši u obzir da je jedan dio dokumenta pisan proizvoljno i neutemeljeno, predmetni Nacrt zakona kao takav je neprihvatljiv.

9/25

OBRAZAC broj 1 – PRETHODNA PROCJENA UČINAKA PROPISA
(INSTITUT ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE)

Broj: 05-02-1-696-2/23
 Mostar, 29.1.2025.godine

PRETHODNA PROCJENA UČINAKA PROPISA	
NOSITELJ NORMATIVNOG POSLA	Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine
VRSTA PROPISA	c) zakon
NAZIV PROPISA	Nacrt Zakona o oznakama geografskog porijekla
1. Navedite pravni osnov za donošenje propisa. Pravni osnov za donošenje propisa sadržan je u: a) članku 38. st. 4. a u vezi sa Aneksom VI Privremenog Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SAA) kojim je Bosna i Hercegovina preuzela obvezu da će poduzeti sve neophodne mjere kako bi najkasnije pet godina nakon stupanja na snagu SAA garantirala nivo zaštite prava intelektualnog, industrijskog i trgovinskog vlasništva sličan onome koji postoji u Zajednici, uključujući i djelotvorna sredstva za ostvarivanje takvih prava. b) Pravilima Svjetske trgovinske organizacije koja regulišu način međunarodne trgovine robom, uslugama i intelektualnom svojinom, na multilateralnom nivou bazirajući se na konceptu smanjenja svih oblika ograničenja u vanjskoj trgovini. c) članku 30. stavak (2) Zakona o vanjskotrgovinskoj politici BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 7/98 i 35/04) kojim je utvrđeno da su aspekti prava intelektualnog vlasništva vezani za vanjsku trgovinu u nadležnosti institucija BiH, članku 7. Zakona o osnivanju Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 43/04) prema kojem je Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine nadležan za pripremanje bilateralnih i multilateralnih sporazuma, konvencija, aranžmana, zakona i drugih propisa iz područja intelektualnog vlasništva i za vođenje upravnog postupka za stjecanje, održavanje, promet i prestanak prava na geografskim oznakama.	
2. Da li je prednacrt, nacrt ili prijedlog propisa u skladu sa strateškim dokumentima, politikama i prioritetima Vijeća ministara i Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, i ako da, navedite s kojim? Donošenje Zakona o oznakama geografskog porijekla u skladu je sa Programom rada Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine kojim su utvrđene aktivnosti u cilju unaprijeđenja sustava zaštite i provedbe prava intelektualnog vlasništva u BiH i sa Akcionim planom Vijeća ministara BiH.	
3. U skladu sa člankom 9. Aneksa I. ukratko opišite stanje i problem koji se namjerava riješiti. Ostvarivanje težnje Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH) ka što čvršćoj integraciji u međunarodnu zajednicu ima kao politički uslov usklađivanje domaćih propisa iz oblasti zaštite intelektualnog vlasništva sa propisima Evropske unije i Sporazumom o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva. BiH od 2013 godine je članica CEFTA sporazuma koji propisuje obavezu usklađenosti prava intelektualnog vlasništva sa TRIPS sporazumom, kao jednim od osnovnih sporazuma na kojima počiva Svjetska trgovinska organizacija (WTO). Trenutno, BiH ima pristupni status za članstvo u WTO, a od 2022 godine je i zemlja kandidat za EU članstvo. Na osnovu Sporazma o stabilizaciji i proširenju sklopljenog između EU i BiH, BiH takođe se obavezala da će poštovati odredbe TRIPS-a i svoje zakonodavstvo u oblasti intelektualnog vlasništva učiniti sličnim onom koje postoji u EU. Do sada zaštita oznaka geografskog porijekla u BiH je regulirana Zakonom o zaštiti oznaka geografskog porijekla („Službeni glasnik BiH“ br. 53/10). Taj zakon nije u potpunosti ispunjavao sve zahtijevane standarde zaštite oznaka geografskog porijekla koje su prihvatile kako zemlje EU, tako i članice Svjetske trgovinske organizacije (u daljnjem tekstu: WTO). BiH je članica Madridskog sporazuma o suzbijanju lažnih ili prijevarnih oznaka porijekla na proizvodima (u daljnjem tekstu: Madridski sporazum) i od 2013 godine Lisabonskog aranžmana o zaštiti oznaka porijekla i njihovom međunarodnom registriranju (u daljnjem tekstu: Lisabonski aranžman). Sa ciljem nadograđivanje i unapređenje Lisabonskog aranžmana, 2015 godine donet je Ženevski akt Lisabonskog aranžmana, čija članica je i EU (od 2020 godine). U proteklom periodu naročito u periodu od kada je stupio na snagu Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla BiH, od 2010 godine, došlo je do značajnih promena u EU legislativi koja reguliše zaštitu oznaka geografskog porijekla. Uredba br. 1151/2012 Evropskog Parlamenta i Vjeća, stupila je na snagu i zamenila Uredbu Vjeća (EU) br.510/2006 o zaštiti oznaka geografskog porijekla poljoprivrednih i	

prehrambenih proizvoda, da bi u 2022 godine EU postala i članica Ženevskog akta Lisabonskog aranžmana. 2024 godine u maju je stupila na snagu Uredba (EU) 2024/1143 Evropskog parlamenta i Vijeća. Tokom postupka zaključivanja Ženevskog akta Lisabonskog aranžmana, EU je odigrala ključnu ulogu u utvrđivanju zakonskog teksta Ženevskog akta, uključujući definicije geografskih oznaka, pa je navedenom Uredbom 2024/1143 značajno izmijenjen dosadašnji sistem zaštite oznaka geografskih prijekla u EU, kako bi se uskladio sa odredbama Ženevskog akta Lisabonskog aranžmana. Nacrtom ovog zakona rađeno je usklađivanje sa Uredbom 2024/1143, gdje je to bilo moguće i primjenljivo.

4. Ukoliko imate saznanja da je isti problem postojao u zemljama Europske unije, odnosno susjednim zemljama ukratko navedite na koji način je riješen. Navedite najmanje dvije zemlje Europske unije i dvije susjedne zemlje. Režim zaštite oznaka geografskog porijekla, sličan predloženom, od zemalja EU imaju upravo one koje tom pravu pridaju najviše značaja i imaju najviše zaštićenih proizvoda: Francuska, Italija, Portugal, Mađarska, Češka, Slovačka, Bugarska i Španija, a od susjednih zemalja Srbija i Makedonija.

5. Utvrdite opći cilj u skladu sa člankom 10. Aneksa I.

Opći cilj/principi razvoja: *Pametna rast*, sadržan je u Srednjoročnom planu razvoja Instituta za intelektualno vlasništvo BiH, koji sadrži i aktivnosti neophodne za zaključivanje i primjenu sporazuma sa drugim zavodima za industrijsko vlasništvo i suradnju sa međunarodnim organizacijama koje participiraju u sustavu zaštite industrijskog vlasništva, kao i rješenjima koje je WTO propisao za svoje članice u Sporazumu o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva.

6. Navedite u nekoliko točaka ključna pitanja/mjere koje će biti obuhvaćene propisom ili provedene putem nenormativnih aktivnosti i mjera.

Zakonodavstvo EU koje je na snazi bilo do maja 2024. godine odnosilo se samo na zaštitu oznaka zemljopisnog porijekla poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, a ne i proizvode čiju zaštitu geografskog porijekla predviđa TRIPS, kao i Ženevski akt Lisabonskog aranžmana. Zbog napred navedenog, EU je donijela Uredbu (EU) 2024/1143 o oznakama geografskog porijekla za vino, jaka alkoholna pića i poljoprivredne proizvode, te garantovano tradicionalne specijalitete i neobavezim izrazima kvaliteta za poljoprivredne proizvode, izmjeni uredaba (EU) br.1308/2013, (EU)2019/787,i (EU) 2019/1753, te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br.1151/2012, na kojoj je dosadašnji sistem zaštite počivao. U bliskoj budućnosti će EU usvojiti i propise kojima će omogućiti zatitu oznaka geografskih porijekla i za neprehrambene i nepoljoprivredne proizvode, radi usklađivanja sa Lisabonskim aranžmanom (Ženevskim aktom). Stoga je odlučeno da se, izradi novi zakon koji bi detaljno, u skladu sa savremenim svjetskim standardima, regulirao zaštitu oznaka geografskog porijekla.

Predloženi zakon rezultat je provjere u praksi rješenja postojećeg Zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla u BiH kao i neophodnosti da se zakonska rješenja u ovoj oblasti usaglase sa odredbama Sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva (Sporazuma TRIPS), Madridskog sporazuma i Lisabonskog aranžmana (Ženevski akt) i u mjeri u kojoj je to trenutno moguće sa propisima Evropske unije.

Prilikom razmatranja važećeg zakona, predlađač se prvenstveno rukovodio odlukama koje predstavljaju obavezu po osnovu TRIPS sporazuma, kao i odlukama Direktive EU o sprovođenju zakona i Uredbe (EU) br. 2024/1143 Evropskog parlamenta i Vijeća, od 11.aprila 2024. godine.

Prilikom pripreme Prijedloga, predlađač je naveo da BiH u ovom trenutku nema interesa niti mogućnost da u potpunosti implementira odredbe Uredbe br. 2024/1143 Evropskog parlamenta i Vijeća, posebno uzimajući u obzir navedene obaveze iz TRIPS-a, CEFTA sporazuma, Lisabonskog aranžmana, kao i aktuelne i buduće promjene u zakonodavstvu EU o geografskom porijeklu.

Posebna pažnja posvećena je terminologiji, kao i definisanju osnovnih pojmova oznaka geografskog porijekla (oznaka porijekla proizvoda, zaštićena geografska oznaka, zaštićeno ime porijekla, garantovano tradicionalni specijalitet, planinski proizvod), iz čega proistječu i drugačiji uvjeti, način sticanja i obim prava. Uvedeni su i novi pojmovi („zaštićena geografska oznaka“ i „zaštićeno ime porijekla“) na kojima ovlašteni korisnik zaštićene oznake geografskog prjekla ima isključivo pravo označavanja svog proizvoda.

Propisana lista proizvoda koji se mogu zaštititi oznakom geografskog porijekla je proširena, čime je usklađena sa TRIPS-om i Lisabonskim aranžmanom (Ženevski akt).

U odnosu na porijeklo sirovina izvršeno je precizno definiranje proizvoda koji se mogu obilježavati zaštićenim imenom porijekla, kada sirovina za proizvodnju tog proizvoda potiče sa područja različitog ili šireg od područja prerade, saglasno TRIPS-u, EU Uredbi 2024/1143 i Lisabonskog aranžmana (Ženevski akt).

Predloženi zakon predviđa da reciprocitet dokazuje strana koja se na njega poziva.

Značajna promjena je uvođenje pojma „Specifikacija“, a time i izdvajanje i definisanje sadržaja podataka o specifičnim karakteristikama proizvoda za zaštićenu oznaku porijekla u slučaju traženja zaštite sa zaštićenom geografskom oznakom u Specifikaciji, ili u slučaju zaštite zaštićenim imenom porijekla u Elaboratu.

Novina u prijedlogu zakona je i to da ne samo ovlašteni korisnik zaštićenog imena porijekla, već i ovlašteni korisnik zaštićene geografske oznake ima isključivo pravo označavanja svojih proizvoda definisanom oznakom. Uvedena je mogućnost izmjene i dopune Elaborata o zaštiti oznake geografskog porijekla sa zaštićenim imenom porijekla u skladu sa Uredbom EU 2024/1143.

Velika novina je ukidanje žalbenog postupka. te uvođenje upravnog spora protiv prvostepenog rješenja Instituta, koja su konačna u upravnom postupku. Upravni spor se pokreće tužbom pred Sudom Bosne i Hercegovine.

U prijedlogu Zakonu, odnos između zaštićenih oznaka geografskog porijekla i žigova je šire definisan u skladu sa Uredbom EU 2024/1143.

U potpunosti su implementirane odgovarajuće odredbe Sporazuma TRIPS koje se odnose na zaštitu oznaka geografskog porijekla.

U izradi predloženih rješenja korištene su odgovarajuće međunarodne konvencije, propisi EU, Hrvatske, Srbije, Severne Makedonije, Portugala, Španije, Italije, Švajcarske, Francuske, Češke, Mađarske, Bugarske i preporuke Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo WIPO.

7. Ukratko opišite postupak i rezultate prethodnih konzultacija u skladu sa člankom 6. stavak (5) i po potrebi člankom 20. Aneksa I.

Institut za intelektualno vlasništvo BiH je temeljem članka 7. Pravila za konzultacije u izradi pravnih propisa („Službeni glasnik BiH“, br. 52/17) obavio javne konzultacije u postupku pripreme Zakona o žigu. Javne konzultacije su obavljene u razdoblju od 28.12.2023. godine do 27.1.2024. godine, putem web stranice Instituta i platforme e-konzultacije. Pristiglo je ukupno 5 komentara.

8. Procjena učinaka ključnih pitanja/mjera iz točke 6. ovog obrasca u fiskalnom, ekonomskom, socijalnom i okolišnom smislu: (DA -- značajan ili vrlo značajan učinak ili NE -- vjerovatno mali učinak)

a) Da li jedno ili više ključnih pitanja/mjera iz točke 6. ovog obrasca može ili ne može imati značajan ili vrlo značajan učinak na proračun Bosne i Hercegovine, proračune entiteta, kantona, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i jedinica lokalne samouprave?	vrlo mali učinak	NE
b) Da li jedno ili više ključnih pitanja/mjera iz točke 6. ovog obrasca može ili ne može imati značajan ili vrlo značajan ekonomski učinak iz članka 13. Aneksa I.?	vrlo mali učinak	NE
c) Da li jedno ili više ključnih pitanja/mjera iz točke 6. ovog obrasca može ili ne može imati značajan ili vrlo značajan socijalni učinak iz članka 14. Aneksa I.?	vrlo mali učinak	NE
d) Da li jedno ili više ključnih pitanja/mjera iz točke 6. ovog obrasca može ili ne može imati značajan ili vrlo značajan okolišni učinak iz članka 15. ovog Aneksa I.?	vrlo mali učinak	NE
e) Da li će jedno ili više ključnih pitanja/mjera zahtijevati provedbu administrativnih postupaka vezano za interesne strane i sa kojim ciljem i hoće li navedena rješenja dodatno povećati upravne prepreke za poslovanje?	vrlo mali učinak	NE
f) Da li će za provedbu jednog ili više ključnih pitanja/mjera iz točke 6. ovog obrasca biti potrebno osnivanje novih ili reorganiziranje postojećih tijela Bosne i Hercegovine ili će biti potrebna suradnja više tijela uprave Bosne i Hercegovine, entiteta, kantona, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i jedinica lokalne samouprave?	vrlo mali učinak	NE

Na temelju prethodne procjene učinaka propisa utvrđeno je da **NE POSTOJI** potreba provedbe postupka sveobuhvatne procjene učinaka propisa.

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FINANCE
AND TREASURY

Број: 05-02-2-1036-2/25
Сарајево, 3.7.2025. године

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Институт за интелектуалну својину
Босне и Херцеговине
Кнеза Домагоја 66
88000 Мостар

Stamp: BOSNA I HERCEGOVINA INSTITUT ZA INTELIGENTNO VLASNIŠTVO

PROJEKAT	16-02-25	broj
Organizacija		odnos
jednica		
05 02-1-696-12/23		

Предмет: Мишљење на нацрт Закона о заштити ознака географског поријекла.
Веза: Ваш акт број:05-02-1-696-7/23СД од 29.1.2025. године

Везано за ваш допис, број наведен у вези, а којим се тражи Мишљење на нацрт Закона о заштити ознака географског поријекла, у складу са чланом 31. став (1) тачка е) Пословника о раду Савјета министара Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 22/03), дајемо

МИШЉЕЊЕ

- Актом наведеним у вези, Институт за интелектуалну својину Босне и Херцеговине је, ради прибављања Мишљења о финансијском аспекту Закона, Министарству финансија и трезора Босне и Херцеговине доставио нацрт Закона о заштити ознака географског поријекла, којим се уређује начин стицања, одржавање, садржај, престанак и правна заштита ознака географског поријекла у Босни и Херцеговини (што је скупни назив за три врсте ознака). Ознака географског поријекла укључује ознаку поријекла производа, заштићену географску ознаку и заштићено име поријекла. Ознаке географског поријекла, у складу са предметним Законом, се употребљавају за обиљежавање природних, пољопривредних, прехранбених производа, вина и осталих алкохолних пића, индустријских, занатских и производа домаће радиности. Законом се такође врши усклађивање с Уредбом (ЕУ) бр. 1151/2012 и Лисабонским аранжманом о именима поријекла и географским ознакама.
- Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине размотрило је нацрт Закона и Образложење достављено у прилогу акта наведеног у вези, те констатовало следеће:
  - Чланом 16. предметног нацрта Закона прописује се електронско вођење Регистара, и то Регистар пријава заштићених имена поријекла, Регистар пријава за признање статуса овлашћеног корисника заштићене географске ознаке, Регистар пријава за примање статуса овлашћеног корисника заштићеног имена поријекла, Регистар заштићених географских ознака, Регистар заштићених имена поријекла, Регистар овлашћених корисника заштићених географских ознака, те Регистар овлашћених корисника заштићених имена поријекла и Регистар заступника за заштиту индустријског власништва;
  - Чланом 19. предметног нацрта Закона, прописана је наплата административних такси и посебних трошкова поступка. Аналогно процедури других закона из надлежности Института за интелектуалну својину Босне и Херцеговине, уплата такси и накнада врши на Јединствени рачун трезора Босне и Херцеговине, што је приход Буџета институција Босне и Херцеговине;
  - Имајући у виду члан 3а. Закона о административним таксама ("Службени гласник БиХ", бр. 16/02, 19/02, 43/04, 8/06, 76/06, 76/07 и 98/12), цијенимо потребним да се члан 19. предметног нацрта Закона коригује и прецизира да Савјет министара

Босне и Херцеговине, утврђује висину административних такси и накнада у вези са свим поступцима заштите ознака географског поријекла;

- Чл. 87. и 88. предметног нацрта Закона утврђује се примјена царинских прописа и обавеза Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине да предложи Савјету министара Босне и Херцеговине да прописе о провођењу царинских мјера;
- Чланом 89. предметног нацрта Закона су прописане новчане казне за прекршаје, за које није наведено да се исте уплаћују на Јединствени рачун трезора Босне и Херцеговине. Иако је Законом о прекршајима Босне и Херцеговине изричито прописана припадност прихода, цијенимо потребним да се припадност прихода наведе и у Закону о заштити ознака географског поријекла (аналогно садржају других закона из надлежности Института за интелектуалну својину Босне и Херцеговине) те да се нагласи да средства уплаћена на Јединствени рачун трезора Босне и Херцеговине представљају приход Буџета институција Босне и Херцеговине;
- Чланом 91. предметног нацрта Закона утврђује се надлежност ентитетских инспекцијских органа односно органа Брчко дистрикта Босне и Херцеговине за контролу у вези прекршаја прописаних чланом 98. Закона и заштитних мјера из члана 90. Закона;
- Чланом 96. предметног нацрта Закона, прописује се обавеза директора Института за интелектуалну својину Босне и Херцеговине да надлежним институцијама поднесе приједлог измјене прописа којима се уређују таксе и накнаде посебних трошкова у поступку стицања и одржавања, како би се исти ускладили са одредбама Закона;
- У дијелу Образложења, који се односи на финансијска средства (тачка V- Финансијска средства за провођење Закона) наведено да за провођење овог Закона неће бити потребна додатна финансијска средства;
- Предлагач - носилац нормативног посла у прилогу је доставио Образац који је прописан у Анексу I - члану 12. Јединствених правила за израду правних прописа у институцијама Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 11/05, 58/14, 60/14, 50/17, 70/17 и 10/21) и то ОФП НЕ којим је у цијелости искључен утицај предметног Закона на буџет институција Босне и Херцеговине, буџете ентитета и буџете других нивоа власти.

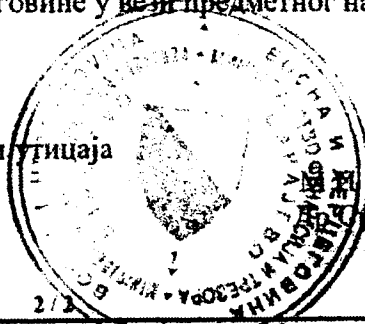
Слиједом констатованог у тачки 2. овог мишљења, а имајући у виду да је предлагач искључио утицај на Буџет институција Босне и Херцеговине, Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине нема примједби на финансијски аспект нацрта Закона о заштити ознака географског поријекла, уз услов кориговања текста садржајем који се односи на висину и припадност јавних прихода (ал. 2), 3). и 5). тачке 2. овог Мишљења), као и уз напомену да је имплементација предметног Закона средствима из Буџет институција Босне и Херцеговине условљена планирањем средстава у складу са процедуром утврђеном одредбама Закона о финансирању институција Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 и 38/22), посебно ако се има у виду систем вођења електронских регистара.

Напомињемо да је предметни материјал потребно допунити Мишљењем Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине у вези предметног нацрта Закона.

С поштовањем,

ПРИЛОГ

-Образац број 2а о фискалној процјени утицаја

МИНИСТАР
Јован Амичић

Broj: 05-02-1-696-21/23SD
Mostar, 9.1.2026. godine

14-01-2026

02-1

BOSNA I HERCEGOVINA
Vijeće ministara
Generalno tajništvo
71000 Sarajevo
Trg Bosne i Hercegovine br. 1

PREDMET: Nacrt Zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla, d o s t a v l j a s e.-

Poštovani,

U sklopu projekta "EU podrška pravima intelektualnog vlasništva u BiH" kojeg financira Europska unija izrađeni su nacrti zakona iz područja industrijskog vlasništva kao temeljni cilj projekta koji se zasniva na usuglašavanju kompletne zakonske regulative sa normama, odnosno zakonodavstvom Europske unije.

U pritvku akta dostavljamo Nacrt Zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla, sa obrazloženjem, sa molbom da isti stavite na sjednicu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine na razmatranje i usvajanje.

Nacrt zakona usaglašen je sa službenim lektorima Generalnog tajništva na sva tri jezika i dva pisma.

U tijeku izrade Nacrta Zakona provedene su konzultacije suglasno Pravilima za konzultacije u izradi pravnih propisa i pribavljena mišljenja Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (akt broj: 03/04-02-1-74/25 od 17.2.2025. godine i akt broj: 03/04-02-1-74-1/25 od 17.4.2025. godine), Agencije za zaštitu ličnih/osobnih podataka u Bosni i Hercegovini (akt broj: 04-02-1-141-1/25 od 13.2.2025. godine), Direkcije za europske integracije (akt broj: 03/C-06-2-SDJ-441-9/24 od 10.3.2024. godine), Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine (akt broj: 05-02-2-1036-2/25) od 3.7.2025. godine, Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine (akt broj: 09-02-4-1042/25 od 11.2.2025. godine), Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice (akt broj: 01-02-2-249-2/25 od 14.2.2025. godine) i Uprave za indirektno-neizravno oporezivanje (akt broj: 03/4-07-4-1929-1/25 od 1.9.2025. godine).

WEB: www.iip.gov.ba; e-mail: info@iip.gov.ba

Sjedište: 88000 Mostar, Kneza Domagoja bb.; e-mail: mostar@iip.gov.ba; Fax: +387 36 31 84 20;

Tel: Protokol +387 36 33 43 81; Ured ravnatelja i zamjenika ravnatelja +387 36 33 43 82 (Mostar);

Ispostava Sarajevo: 71000 Sarajevo, Bulevar Meše Selimovića 95, Izlaza C – 3.kat; e-mail: sarajevo@iip.gov.ba;

Fax: +387 33 65 27 57; Tel: Protokol +387 33 65 27 65;

Ispostava Banja Luka: 78000 Banja Luka, Akademika Jovana Surutke 13/3; e-mail: banjaluka@iip.gov.ba; Fax: +387 51 22 68 41; Tel: +387 51 22 68 40

Odjeljenja: Nacionalni žig, Međunarodni žig +387 33 65 27 98; Patenti +387 33 81 80 95, +387 36 33 43 81;

Industrijski dizajn, Autorsko i srodna prava +387 36 33 43 81;

Agencija za zaštitu ličnih/osobnih podataka, Ministarstvo pravde BiH i Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH nisu imali primjedbe na tekst Nacrta Zakona.

Sugestije Ureda za zakonodavstvo su uvažene (njih 90%) kako je naznačeno o ponovljenom mišljenju uz sljedeće obrazloženje prijedloga koji nisu uvaženi:

- **Prespitati naziv propisa, te razmotriti da glasi "Zakon o oznakama geografskog porijekla** – Radna grupa i eksperti koji su radili na izradi predmetnog zakona cijene da bi zakon trebao zadržati postojeći naziv, kao što je naziv i trenutno važećeg zakona;
- **Ujednačeno koristiti otvoreno i zatvoreno pozivanje na određene propise** – Institut cijeni da je u prijelaznim odredbama opravdano koristiti zatvoreno pozivanje na trenutno važeće propise o zemljopisnim oznakama za koje znamo da će u određenoj fazi povodom usvajanja novog zakona iz istog područja prestati važiti, a za druge propise koje se navode u tekstu zakona koristili smo otvoreno pozivanje jer se isti mogu mijenjati tijekom važenja ovog posebnog zakona pa je opcija generičkog pristupa opravdana;
- **U članku 4. stavak (4) navesti naziv propisa kojim je definirano planinsko područje** predmetna materija u nadležnosti Agencije za sigurnost hrane. Propisani su pojmovi u skladu sa novom Uredbom (EU) 2024/1143;
- **U članku 39. stavak (3) preispitati korištenje termina "trgovačko ime"** – Institut cijeni da termin treba ostati u zakonu jer je riječ o terminu koji se u praksi koristi, a sadrži ga i trenutno važeći zakon;
- **U članku 71. stavak (11) preispitati tekst "Institut može u svako doba donijeti rješenje o proglašavanju ništavim rješenja o registraciji ...."** – Institut cijeni da predmetni tekst treba ostati u zakonu. Predmetnu formulaciju sadrži i trenutno važeći zakon.

Vezano za sugestije iz mišljenja Direkcije za europske integracije gdje je naznačeno da nije jasno na šta se odnose „prirodni proizvodi“ iz članka 1. stavak (3) isto se odnosi na proizvode koji potječu iz prirodnih resursa i koji nisu rezultat poljoprivredne ili industrijske proizvodnje, već se dobivaju izravno iz prirode. Sugestija za članak 14. (u dostavljenom nacrtu temeljem prenumeracije članak 16.), kao i za članak 16. (temeljem prenumeracije članak 18.) ostajemo pri stavu da je Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine isključivo nadležan za prava koja se štite ovim zakonom i vođenje registara za iste. Na tvrdnje Direkcije da se u nacrtu zakona u postupku registracije zaštićenih imena i zaštićenih zemljopisnih oznaka u određenim slučajevima utvrđuje zastupnik kao i ovlašteni korisnik što nije propisano sekundarnim izvorima prava EU smatramo da se pomenuti instituti mogu utvrditi neovisno o sekundarnim izvorima prava EU.

Uvažene su sugestije Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine i Uprave za indirektno-neizravno oporezivanje.

Nacrt Zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla definiran je Programom rada Instituta za intelektualno vlasništvo BiH za 2024. godinu i sadržan u Programu rada Vijeća ministara BiH.

Uz Nacrt Zakona dostavljamo Izjavu o provedenim konzultacijama, Izvješće o provedenim konzultacijama, Obrazac 1 o prethodnoj procjeni učinka propisa i sva pribavljena mišljenja.

Temeljem članka 134. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 79/14, 81/15, 97/15, 78/19, 26/20, 53/22, 59/23, 87/23,

50/24) i članka 125. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 58/14, 88/15, 96/15 i 53/16) predlažemo da se predmetni zakon uputi u proceduru po skraćenom zakonodavnom postupku.

Naznačeni dokumenti dostavljaju se u jednom primjerku u papirnoj i elektronskoj formi, suglasno Zaključku Vijeća ministara Bosne i Hercegovine sa 1. sjednice održane 2.2.2023. godine.

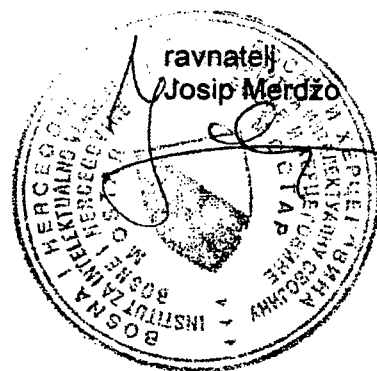
S poštovanjem,

PRIVITAK:

- kao u tekstu

DOSTAVLJENO:

- naslovu
- sektor za opće, pravne i kadrovske poslove
- a/a

BOSNA I HERCEGOVINA
Vijeće ministara
Ured za zakonodavstvo

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Савјет министара
Уред за законодавство

BOSNA I HERCEGOVINA
INSTITUT ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO
POSREDOVANJE U PROMETU
POSREDOVANJE U PROMETU
POSREDOVANJE U PROMETU

Broj: 03/04-02-1-74/25
Sarajevo, 17.2.2025. godine
(LSH/ZB/MBS)

07-03-2025			
Ured za zakonodavstvo	Ured za zakonodavstvo	Ured za zakonodavstvo	Ured za zakonodavstvo
07-03-2025	07-03-2025	07-03-2025	07-03-2025

BOSNA I HERCEGOVINA
INSTITUT ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO

MOSTAR
Kneza Domagoja bb

PREDMET: Nacrt zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla

Veza vaš broj: 05-02-1-696-6/23SD od 29.1.2025. godine

Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, razmotrio je **Nacrt zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla**, i na osnovu člana 25. stav 1. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), daje

MIŠLJENJE

Ustavni osnov za donošenje predmetnog Zakona sadržan je u članu III. 1. b) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine vanjskotrgovinska politika i članu IV. 4. a), prema kojem je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nadležna za donošenje zakona koji su potrebni za provođenje odluka Predsjedništva ili za vršenje funkcija Skupštine po ovom Ustavu.

Članom 30. stav (2) Zakona o vanjskotrgovinskoj politici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 7/98 i 35/04), utvrđeno je da su aspekti prava intelektualnog vlasništva vezani za vanjsku trgovinu u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine. Pod terminom "aspekti prava intelektualnog vlasništva vezani za vanjsku trgovinu" podrazumjeva se osiguranje adekvatnih standarda i načela u vezi s raspoloživošću, obimom i upotrebom prava intelektualnog vlasništva vezanim za vanjsku trgovinu, kao i osiguranje efikasnih i odgovarajućih sredstava za provedbu prava intelektualnog vlasništva u skladu sa obavezama iz trgovinskih sporazuma u kojima je Bosna i Hercegovina jedna od strana.

U skladu sa članom 7. stav (1) tačka aa) Zakona o osnivanju Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 43/04) utvrđeno je da je Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine u području zaštite industrijskog vlasništva

mjerodavan za vođenje upravnog postupka za sticanje, održavanje, promet i prestanak prava na geografsku oznaku, u skladu s odredbama međunarodnih konvencija, ugovora i sporazuma kojima je pristupila, odnosno koje je ratificirala Bosna i Hercegovina, i zakona i provedbenih propisa kojim se uređuje ova materija.

U istom članu stav (1) tačka cc) Zakona o osnivanju Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine utvrđeno je da poslovi u području zaštite intelektualnog vlasništva obuhvataju pripremanje bilateralnih i multilateralnih sporazuma, konvencija, sporazuma, zakona i drugih propisa iz područja intelektualnog vlasništva.

Važeći Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10) ne ispunjava u potpunosti sve zahtijevana standarde zaštite oznaka geografskog porijekla koje su prihvatile zemlje Evropske unije, kao i članice Svjetske trgovinske organizacije (WTO). Bosna i Hercegovina je članica Madridskog sporazuma o suzbijanju lažnih ili prijevornih oznaka porijekla na proizvodima i od 2013. godine Lisabonskog aranžmana o zaštiti oznaka porijekla i njihovom međunarodnom registriranju. Sa ciljem nadograđivanja i unapređenja Lisabonskog aranžmana, 2015. godine donesen je Ženevski akt Lisabonskog aranžmana, čija članica je Evropska unija od 2020. godine. Od kada je stupio na snagu važeći Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla, od 2010. godine, došlo je do značajnih promjena u EU legislativi koja reguliše zaštitu oznaka geografskog porijekla. Uredba br. 1151/2012 stupila je na snagu i zamijenila Uredbu br. 510/2006 o zaštiti oznaka geografskog porijekla poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, a 2024. godine stupila je na snagu Uredba (EU) 2024/1143, kojom je značajno izmijenjen dosadašnji sistem zaštite oznaka geografskog porijekla u EU. Novi Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla usklađen je sa Uredbom 2024/1143 gdje je to bilo moguće i primjenjivo.

U proteklom periodu, od kada je stupio na snagu Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla od 2010. godine, došlo je do značajnih promjena u EU legislativi koja regulira zaštitu oznaka geografskog porijekla. Mada je važeći Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla bio uglavnom usklađen sa odredbama TRIPS-a (Sporazum o trgovinskim aspektima prava intelektualne svojine) i Lisabonskog aranžmana (Štokholmski akt), s obzirom na činjenicu da je došlo do značajne izmjene EU propisa, kao i da će Bosna i Hercegovina u bliskoj budućnosti morati pristupiti i Ženevskom aktu Lisabonskog aranžmana, pristupilo se izradi novog zakona kojim bi se detaljno, u skladu sa savremenim svjetskim standardima, regulirala oblast zaštite oznaka geografskog porijekla.

U postupku izrade zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla, predlagrač se rukovodio odlukama koje predstavljaju obavezu po osnovu TRIPS sporazuma, kao i odlukama Uredbe (EU) 2024/1143 Evropskog parlamenta i Vijeća.

Posebna pažnja je posvećena terminologiji, kao i definiranju osnovnih pojmova oznaka geografskog porijekla (oznaka porijekla proizvoda, zaštićena geografska oznaka, zaštićeno ime porijekla) u skladu s relevantnim međunarodnim ugovorima, iz čega proizolaze i drugačiji uslovi, način sticanja i obim prava. Uvedeni su i novi pojmovi („zaštićena geografska oznaka“ i „zaštićeno ime porijekla“) na kojima ovlašteni korisnik ima isključivo pravo označavanja svog proizvoda.

U skladu s Uredbom (EU) 2024/11434 omogućena je zaštita „garantovano tradicionalnog specijaliteta“ i „planinskog proizvoda“, ali je propisano da isključivu nadležnost za te nove oznake, njihovu registraciju, postupak priznavanja i vođenje registra ima Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, koja je na osnovu svog pravilnika, na neki način to radila i do sada.

3

Velika novina je ukidanje žalbenog postupka, te uvođenje upravnog spora protiv rješenja Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine, koja su konačna u upravnom postupku. Upravni spor se pokreće tužbom pred Sudom Bosne i Hercegovine. Ovakva odredba prihvaćena je u svim prijedlozima zakona iz oblasti industrijske svojine.

Novim zakonom o zaštiti oznaka geografskog porijekla, odnos između zaštićenih oznaka geografskog porijekla i žigova je šire definiran u skladu sa Uredbom EU 2024/1143 i u potpunosti su implementirane odgovarajuće odredbe Sporazuma TRIPS koje se odnose na zaštitu geografskog porijekla.

Na dostavljeni tekst Nacrta Zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla, Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine daje sljedeće sugestije:

Generalne sugestije:

- preispitati naziv propisa, te razmotriti da glasi „Zakon o oznakama geografskog porijekla“;
- u cjelokupnom tekstu predmetnog zakona, radi bolje preglednosti, izbjegavati da oznaka člana i naziv člana budu na jednoj stranici, a sadržaj člana na sljedećoj stranici (primjer u čl. 4. . 17. . 26. . 82. . 92.)
- u tekstu zakona, kroz sve članove koristi se u istom padežu termin „ovog zakona“, pa je navedeno potrebno preispitati i prilagoditi značenju norme (primjer čl. 14. . 36. i drugi);
- kroz cjelokupni tekst zakona ujednačeno koristiti otvoreno ili zatvoreno pozivanje na određene propise;
- tekst zakona jezički uskladiti, s obzirom da je dostavljeni tekst, uglavnom pripremljen na bosanskom jeziku.

Pojedinačne sugestije:

- u članu 1. stav (2) tačka c) iza riječi planinski proizvod umjesto interpunkcijskog znaka dvotačka staviti interpunkcijski znak tačka zarez;
- u članu 1. kojim se utvrđuje predmet zakona, odredbe stava (2) i stava (3) po svom sadržaju ne pripadaju ovom članu, pa se predlaže da se ovi stavovi pripreme kao zaseban član i pozicionira kao član 3.;
- prema naprijed navedenoj sugestiji, u članu 1. stavove koji slijede poslije stava (2) i stava (3) potrebno je prenumerisati;
- član 1. stav (7) predmetnog zakona preformulisati tako da glasi: „Navođenje pravnih akata Evropske unije iz stava (6) ovog zakona vrši se isključivo u svrhu praćenja informiranja o preuzimanju pravne stečevine Evropske unije u zakonodavstvo Bosne i Hercegovine.“;
- član 2. pripremiti u skladu sa članom 44. stav (2) Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 11/05, 58/14, 60/14, 50/17, 70/17 i 10/21);
- u skladu sa članom 10. Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine, u tekstu zakona, kao zaseban član pripremiti osnovne principe na kojem se zasniva zakon;
- u članu 4. stav (4) navesti naziv propisa kojim je definisano planinsko područje;

- u članu 7. stav (1) u drugom redu teksta, riječi „u čl. 4. i 5. ovog zakona“ zamijeniti riječima „u čl. 5. i 6. ovog zakona“;
- u članu 13. stav (1) pored propisanih prava propisati i obaveze;
- u članu 15. stavu (1) riječi: „iz člana 13. stava (1)“ zamijeniti riječima: „iz člana 14. stava (1)“;
- u članu 17. stav (1) ispravno napisati riječ „zakona“
- u članu 17. stav (2) preformulisati tako da glasi: „Strano fizičko lice koje nema prebivalište ili strano pravno lice koje nema stvarno i efektivno poslovno sjedište u Bosni i Hercegovini, u postupku ....“;
- u članu 21. stavu (4) ispred riječi „prijevod“ dodati riječ „ovjereni“, kako je to navedeno i u članu 24. stav (2);
- u članu 30. u st. (3) i (4) riječi: „iz stava (1) ovog člana“ zamijeniti riječima: „iz člana 23. ovog zakona. Ovo iz razloga jer je članom 23. propisano koji su to bitni dijelovi prijave, dok se stavom (1) ovog člana propisuje priznanje datuma podnošenja prijave;
- u članu 37. stav (1) u drugom redu brisati veznik „i“ prije zareza, tako da glasi „...na zahtjev podnosioca prijave, uz plaćanje propisane takse...“;
- u članu 39. stav (3) preispitati korištenje termina „trgovačko ime“ ;
- u članu 40. stav (1) tačka d) brisati riječ „urednu“;
- u članu 41. u st. (2) i (3) riječi: „iz stava (1) ovog člana“ zamijeniti riječima: „iz čl. 39. i 40. ovog zakona. Ovo iz razloga jer se čl. 39. i 40. odnose na prigovor na prijavu i sadržaj prigovora;
- u članu 45. stavu (2) formulaciju zadnjeg dijela norme „od tijela koje će vršiti kontrolu posrednih svojstava proizvoda, kako je predviđeno u stavu (3) člana 24. ovog zakona.“. radi bolje jasnoće norme preformulisati na način: „od ovlaštenog akreditiranog tijela ili drugog stručnog tijela iz člana 24. stava (3) ovog zakona.“;
- u članu 49. u st. (3) i (4) riječi: „iz stava (1) ovog člana“ zamijeniti riječima: „iz člana 45. ovog zakona. Ovo iz razloga jer je članom 45. propisano koji su to bitni dijelovi prijave, dok se stavom (1) ovog člana propisuje priznanje datuma podnošenja prijave;
- u članu 53. pozivanje na više članova „članova 45. do 48. ovog zakona .. ujednačiti kao u cjelokupnom tekstu zakona (primjer član 52. stav (2) i drugi);
- u članu 54. st. (3), (4) i (5) riječi: „iz člana 36. stava (2) ovog zakona“ zamijeniti riječima: „iz člana 35. stava (2) ovog zakona“;
- u članu 67. stavu (2) tački b) riječi: „na osnovu čl. 65. odnosno 66. ovog zakona“ zamijeniti riječima: „na osnovu čl. 65. i 66. ovog zakona“;
- u članu 71. stavu (6) preispitati da li se u ovom stavu treba pozvati pored stava (4) i na stav (5) ovog člana;
- u članu 71. stavu (11) preispitati tekst: „Institut može u svako doba donijeti rješenje o proglašenju ništavim rješenja o registraciji zaštićenog imena porijekla ili ...“;
- naziv člana 76. preispitati, tako da se uskladi sa terminologijom u stavu (2) istog člana;

-u članu 82. stavu (2) tekst u tač. a) i b) završiti na isti način kako je to urađeno u svim tačkama zakona, a zbog jednoobraznosti teksta zakona;

-u članu 88. stavu (2), na početku norme brisati riječ „Blíže“, kao suvišnu, te dalje u tekstu riječi: „iz ovog poglavlja Zakona“ zamijeniti riječima: „iz ovog dijela“, s obzirom da član 88. prema unutrašnjoj podjeli pripada dijelu „DIO DESETI – CARINSKE MJERE“;

-u članu 89. u st. (2) i (3) riječi: „iz stava (1) ovog člana“ zamijeniti riječima: „iz člana 74. ovog zakona. Ovo iz razloga što je članom 74. propisano šta se smatra povredom neovlaštenog korištenja zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake, dok se stavom (1) ovog člana propisuje kazna za određene kategorije, odnosno kazna za prekršaj pravnog lica ili pojedinca obavljajući samostalnu poslovnu djelatnost“;

- u članu 90. u stavu (2) dodati tačku iza člana 89.:

- od člana 94. do 100. naziv „Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ zamijeniti sa „Službeni glasnik BiH“;

-u članu 95. stav (1) preformulisati u smislu da će direktor Instituta do dana primjene ovog zakona donijeti pravilnik, te decidno nabrojati članove u kojima je predviđeno donošenje provedbenog propisa;

-takođe u članu 95 stavu (2) navesti ispravan naziv Pravilnika ..., kao i broj službenog glasila u kojem je objavljen, a što je potrebno uraditi i u članu 97.;

-član 100. preformulisati na način:

„Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku BiH“, a primjenjuje se po isteku godine dana od dana stupanja na snagu.“.

U dijelu obrazloženja II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA, prvi paragraf, u prvom redu, brisati dio u zagradi „(u daljem tekstu: Bosne i Hercegovine)“.

Ured za zakonodavstvo ukazuje da se o tekstu Nacrta Zakona, prije upućivanja prema Vijeću ministara Bosne i Hercegovine pribave mišljenja: Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, Direkcije za evropske integracije i Agencije za zaštitu ličnih podataka Bosne i Hercegovine.

Uz Nacrt Zakona, a u skladu sa Jedinstvenim pravilima za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 11/05, 58/14, 60/14, 50/17, 70/17 i 10/21) dostavljen je Obrazac broj 1 - prethodna procjena uticaja propisa.

U navedenom Obrascu broj 1, u tački 1. navesti ustavni osnov za donošenje predmetnog zakona.

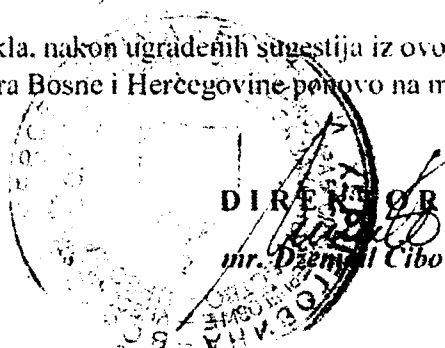
Takođe, Ured za zakonodavstvo konstatuje da je priložen Izvještaj o provedenim konsultacijama i Izjava rukovodioca o provedenim konsultacijama, u skladu sa Pravilima za konsultacije u izradi pravnih propisa („Službeni glasnik BiH“, br. 5/17 i 87/23).

Nacrt zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla, nakon ugrađenih sugestija iz ovog mišljenja dostaviti Uredu za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine ponovo na mišljenje.

Dostaviti:

-Naslovu

-a/a

BOSNA I HERCEGOVINA
Agencija za zaštitu ličnih/osobnih
podataka u Bosni i Hercegovini
Sarajevo

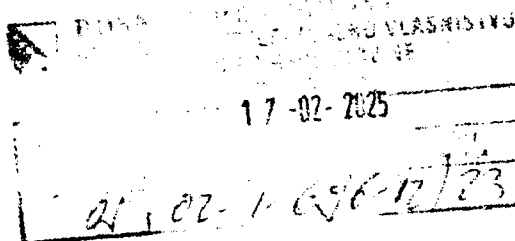

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Агенција за заштиту личних података
у Босни и Херцеговини
Сарајево

Broj: 04-02-1-141-1/25

Datum: 13.02.2025.

Institut za intelektualno vlasništvo
Kneza Domagoja bb
88000 Mostar
Bosna i Hercegovina

Predmet: Nacrt Zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog porijekla
Mišljenje - dostavlja se,

Veza: vaš dopis br. 05-02-1-696-3/25SD od 29.01.2025.

Poštovani,

Agencija za zaštitu osobnih podataka u Bosni i Hercegovini zaprimila je vaš dopis br. 05-02-1-696-3/25SD od 29.01.2025. u kojem tražite da vam dostavimo mišljenje Agencije na Nacrt Zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla.

U skladu sa vašim Upitom, dajemo vam sljedeće Mišljenje:

Shodno članku 40. stavak (1) točka d) Zakona o zaštiti osobnih podataka („Sl. glasnik BiH“, broj: 49/06, 76/11 i 89/11), nakon izvršene analize Nacrta Zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla, sa aspekta zaštite prava na privatnost i obrade osobnih podataka, Agencija nema primjedbi.

S poštovanjem,

Dostavljeno:

- Naslovu,
- a/a

DIREKTOR
dr. Dragoljub Reljić

Sarajevo-Sarajevo, Dubrovačka broj 6 - Дубровачка број 6
tel/тел +387 33 726-250, fax/факс 726-251

BOSNA I HERCEGOVINA

VJEĆE MINISTARA

DIREKCIJA ZA EVROPSKE INTEGRACIJE

DIREKCIJA ZA EVROPSKE INTEGRACIJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

САВЈЕТ МИНИСТРА

ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ
ИНСТИТУТ ЗА ИНТЕЛЕКТУАЛНО ВЛАСНИШТВО
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
МОСТАР

Broj: 03/C-06-2-SDJ-441-9/24

Sarajevo, 10. mart 2025. godine

PRIMLJENO:		13-03-2025	
1. Zastupnik Republike	2. Zastupnik Kantona	3. Zastupnik Općine	4. Zastupnik Grada
05	02-1-696-15/23		

BOSNA I HERCEGOVINA
INSTITUT ZA INTELJEKTUALNO VLASNIŠTVO
Kneza Domagoja bb
88000 Mostar

Predmet: Mišljenje o usklađenosti Nacrta zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla s *acquis*-em

Veza: Vaš akt broj: 05-02-1-696-8/23SD od: 29. 1. 2025. godine i 05-02-1-696-10/23SD od 12. 2. 2025. godine

Na osnovu člana 18. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13, 19/16 i 83/17), člana VI Odluke o Direkciji za evropske integracije („Službeni glasnik BiH“, broj 41/03) i člana 6. Odluke o postupku usklađivanja zakonodavstva Bosne i Hercegovine s pravnom tečevinom Evropske unije („Službeni glasnik BiH“, br. 75/16, 2/18 i 32/23), Direkcija za evropske integracije daje sljedeće

MIŠLJENJE

Nacrtom zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla uređuje se način sticanja, održavanje, sadržaj, prestanak i pravna zaštita oznaka geografskog porijekla u Bosni i Hercegovini.

Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine je uz Nacrt zakona dostavio uredno popunjenu i ovjerenu izjavu i tabele usklađenosti propisa s *acquis*-em u skladu sa članom 4. stav (1) Odluke o postupku usklađivanja zakonodavstva Bosne i Hercegovine s pravnom tečevinom Evropske unije.

Nacrtom zakona vršeno je usklađivanje sa sljedećim sekundarnim izvorima prava EU:

- Uredbom (EU) Evropskog parlamenta i Vijeća od 11. aprila 2024. godine o oznakama zemljopisnog porijekla za vino, jaka alkoholna pića i poljoprivredne proizvode, te zajamčeno tradicionalnim specijalitetima i neobaveznim izrazima kvalitete za poljoprivredne proizvode, izmjeni uredbi (EU) br. 1308/2013, (EU) 2019/787 i (EU) 2019/1753 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1151/2012;
- Direktivom 2004/48/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 29. aprila 2004. o provedbi prava intelektualnog vlasništva.

2

Takoder, Nacrt zakona je usklađivan sa Lisabonskim aranžmanom o imenima porijekla i geografskim oznakama.

Analizom Nacrta zakona i relevantnih sekundarnih izvora prava Evropske unije, Direkcija konstatuje da je u članu 1. stav (6) potrebno navesti puni naziv Uredbe (EU) 2024/1143 sa kojom je vršeno usklađivanje. Analizom Nacrta zakona, Dio deveti koji se odnosi na građanskopravnu zaštitu a koji sadrži članove od 73. do 84., utvrđujemo da je vršeno usklađivanje sa Direktivom 2004/48/EZ. Nacrtom zakona nisu utvrđene osobe ovlaštene za podnošenje zahtjeva za primjenu mjera, postupaka i pravnih sredstava potrebnih za osiguranje provedbe prava intelektualnog vlasništva iz člana 4. Direktive. Nacrtom zakona u članu 73. propisana je tužba zbog povrede prava i šta tužilac može tužbom zahtijevati dok u članu 78. Nacrta zakona propisana je aktivna legitimacija za tužbu. U tabeli usklađenosti obrađivač propisa navodi da u Bosni i Hercegovini ne postoje organizacije iz člana 4. tač. (c) i (d) Direktive 2004/48/EZ već da se prava industrijskog vlasništva ostvaruju pojedinačno. U članu 10. propisane su korektivne mjere koje nisu na isti način utvrđene Nacrtom zakona. Naime, član. 80. Nacrta zakona definiše privremene mjere koje sud određuje radi osiguranja zahtjeva i član. 73. koji se odnosi na tužbu zbog povrede prava i u oba člana sadržane su mjere s tim da nisu definisane kao korektivne mjere koje se donose nakon povrede prava. U članu 1. Nacrta zakona definisana je oznaka geografskog porijekla kao skupni naziv za tri vrste oznaka: oznake porijekla proizvoda, zaštićenu geografsku oznaku i zaštićeno ime porijekla. Direkcija naglašava da je potrebno preispitati definisanje navedenog termina kako bi se izbjeglo različito terminološko određenje za iste pojmove koji su predmet Pravilnika o sistemima kvalitete za prehrambene proizvode („Službeni glasnik BiH“, broj 90/18). U stavu (3) člana 1. nije jasno na šta se odnose „prirodni proizvodi“.

Član 14. Nacrta zakona odnosi se na nadležnost za postupak priznavanja zaštićene geografske oznake ili zaštićenog imena porijekla gdje se propisuje da je za postupak priznavanja, uslove i registraciju zaštićene geografske oznake i zaštićenog imena porijekla isključivo nadležan Institut za intelektualno vlasništvo. Sugerišemo da navedeni član Nacrta zakona preispitate uzimajući u obzir Pravilnika o sistemima kvalitete za prehrambene proizvode koji je usklađivan sa EU legislativom, a kojim se propisuje procedura i uspostava sistema zaštićenih oznaka porijekla i oznaka geografskog porijekla. Istovremeno, Zakonom o organizaciji tržišta vina u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ broj 63/23) u članu 31. koji se odnosi na provedbena ovlaštenja propisano da Vijeće ministara Bosne i Hercegovine podzakonskim propisom posebno utvrđuje između ostalog i:

- vrste podnosilaca zahtjeva za zaštitu oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla;
- uslove koji se moraju ispuniti u pogledu zahtjeva za zaštitu oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla, kontrolu od strane Ministarstva, postupak za podnošenje prigovora i postupke za izmjenu, poništenje i konverziju zaštićenih oznaka porijekla ili zaštićenih oznaka geografskog porijekla;
- uslove za podnošenje zahtjeva za prekograničnu zaštitu;
- datum od kojeg je na snazi zaštita ili izmjena zaštite; i
- uslove koji se odnose na izmjenu specifikacije proizvoda.

Nadalje, član 16. Nacrta zakona utvrđuje registre koje u elektronskoj formi vodi Institut za intelektualno vlasništvo. Između ostalih, utvrđen je Registar prijava zaštićenih geografskih oznaka i Registar prijava zaštićenih imena porijekla, Direkcija ukazuje da je Zakonom o organizaciji tržišta vina u Bosni i Hercegovini, koji je usklađivan sa relevantnim EU *acquis*-em,

u članu 27. utvrđeno da Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH uspostavlja i vodi elektronski Registar zaštićenih oznaka porijekla i zaštićenih oznaka geografskog porijekla. Direkcija ukazuje na preispitivanje navedene kolizije odredbi.

U Nacrtu zakona u postupku registracije zaštićenih imena i zaštićenih geografskih oznaka u određenim slučajevima utvrđuje se zastupnik kao i ovlašteni korisnik što nije propisano sekundarnim izvorima prava EU sa kojim je vršeno usklađivanje Nacrta zakona.

Čl. 10. 11. i 12. Nacrta zakona usklađivani su sa čl. 28, 29. i 30. Uredbe (EU) 2024/1143.

Direkcija za evropske integracije naglašava da je potrebno uzeti u obzir navedene sugestije te konstatuje da je djelimično vršeno usklađivanje Nacrta zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla sa naprijed navedenim propisima Evropske unije i članom 95. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica s jedne strane, i Bosne i Hercegovine s druge strane („Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori“, br. 10/08, 1/17 i 8/17).

Prilog:

1. Ovjerena izjava o usklađenosti

Dostaviti:

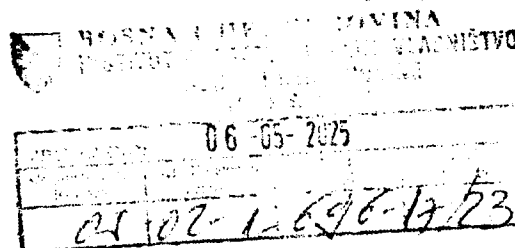
1. Naslovu
2. a/a

BOSNA I HERCEGOVINA
Vijeće ministara
Ured za zakonodavstvo

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Савет министара
Уред за законодавство

Broj: 03/04-02-1-74-1/25
Sarajevo, 17.4.2025.godine
(LSH/ZB)

BOSNA I HERCEGOVINA
INSTITUT ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO

MOSTAR
Kneza Domagoja bb

PREDMET: Nacrt zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla

Veza vaš broj: 05-02-1-696-16/23SD od 31.3.2025. godine

Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, razmotrio je Nacrt zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla, i na osnovu člana 25. stav 1. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), daje

MIŠLJENJE

Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine aktom broj: 05-02-1-696-6/23SD od 29.1.2025. godine dostavio je Uredu za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, Nacrt zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla, radi davanja mišljenja.

Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine razmotrio je dostavljeni Nacrt zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla i dao mišljenje broj: 03/04-02-1-74/25 od 17.2.2025. godine u kojem su sadržane generalne i pojedinačne sugestije, pri kojem i dalje ostaje.

U završnom dijelu predmetnog mišljenja Institutu za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine ukazano je da se Nacrt zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla, nakon ugrađenih sugestija iz ovog mišljenja dostavi Uredu za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine ponovo na mišljenje.

Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine aktom broj: 05-02-1-696-16/23SD od 31.3.2025. godine dostavio je Nacrt zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla na ponovno mišljenje, navodeći pojašnjenja za pojedine sugestije koje je ugradio i koje nije ugradio.

Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine ponovo je razmotrio dostavljeni tekst Nacrta zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla i konstatovao da je većina sugestija (90%) data u mišljenju broj: 03/04-02-1-74/25 od 17.2.2025. godine ugrađena i uskladenjena.

Istovremeno, Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, radi bolje preglednosti, sugeriše da:

-na strani 21 Nacrta zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla naslov DIO ČETVRTI – POSTUPAK PO PRIJAVI ZA PRIZNANJE STTUSA OVLAŠTENOG KORISNIKA, bude lociran na slijedeću stranicu prije člana 46. ovog zakona;

-na strani 28 Nacrta zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla naslov DIO PETI – SADRŽAJ I OBIM PRAVA KOJE IMA OVLAŠTENI KORISNIK IMENA PORIJEKLA ILI GEOGRAFSKE OZNAKE, bude lociran na slijedeću stranicu prije člana 62. ovog zakona;

-na strani 33 Nacrta zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla naslov DIO OSMI – PROGLAŠAVANJE NIŠTAVIM RJEŠENJA O REGISTRACIJI IMENA PORIJEKLA ILI GEOGRAFSKE OZNAKE I RJEŠENJA O PRIZNANJU STATUSA OVLAŠTENOG KORISNIKA, bude lociran na slijedeću stranicu prije člana 71. ovog zakona.

Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine ukazuje da se o tekstu Nacrta zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla, prije upućivanja prema Vijeću ministara Bosne i Hercegovine pribave mišljenja: Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, Direkcije za evropske integracije i Agencije za zaštitu ličnih podataka Bosne i Hercegovine.

Dostaviti:

-Naslovu

-a/a

